

دفترچه شماره ۱

آزمون شماره ۱۱

جمعه ۹۹/۰۸/۳۰

آزمودهای سراسری گاج

گزینه درست را انتخاب کنید.

سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹

آزمون عمومی

پایه دوازدهم ریاضی، تجربی و منحصرأ زبان
دوره دوم متوسطه

شماره داوطلبی:	نام و نام خانوادگی:
مدت پاسخگویی:	تعداد سوالاتی که باید پاسخ دهید: ۷۵ دقیقه

عنوانین مواد امتحانی آزمون عمومی گروههای آزمایشی علوم ریاضی، علوم تجربی و منحصرأ زبان، تعداد سوالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سوال	شماره سوال		مدت پاسخگویی
			تا	از	
۱	فارسی	۲۵	۱	۲۵	۱۸ دقیقه
۲	زبان عربی	۲۵	۲۶	۵۰	۲۰ دقیقه
۳	دین و زندگی	۲۵	۵۱	۷۵	۱۷ دقیقه
۴	زبان انگلیسی	۲۵	۷۶	۱۰۰	۲۰ دقیقه

برای اطلاع از نتایج آزمون و زمان دقیق اعلام آن باید در کanal Telegram گاج عضو شوید. @Gaj_ir

- ۱ در کدام گزینه به معنی درست واژه‌های «لطف» - بسنده - افسر - دمان - هزیر، اشاره شده است؟
- ۱) مهربانی - سزاواری - تاج - خروشنده - چاک
۲) اظهار لطف - شایسته - سریر - غرنده - شیر
۳) مهربانی کردن - کافی - با عظمت - هولناک - نیکو
- ۲ معنی چند واژه در کمانک روبه روی آن نادرست نوشته شده است؟
- «حیله (زینت) / تاک (زز) / باسق (بلند) / ناموس (شرافت) / سفله (بدسرشتی) / گرزه (خشمنگین) / سپردن (واگذار کردن) / مصادره (توان
گرفتن) / برگاشتن (بازآمدن) / سینان (سرنیزه)»
- ۱) چهار ۲) سه ۳) دو ۴) یک
- ۳ در معنی واژه‌های کدام گزینه اشتباه وجود ندارد؟
- ۱) ویله: پهلوان / مسلّم داشتن: باور کردن / جولقی: زنده‌پوش و گدا / فوج: دسته
۲) دوده: طایفه / پدرام: آراسته / افسون: حیله کردن / سندروس: هراسناک
۳) معجر: سرپوش / ضماد: مرحم / ستوران: حیوانات چاربا خاصه اسب، استر و خر / آوند: تخت پادشاهی
۴) اکراه: ناخوشایند داشتن امری / موسم: زمان / استقرار: بربایی / سلسله‌جنایان: آن‌که دیگران را به کاری برمی‌انگیزد.
- ۴ در متن زیر، چند غلط املایی وجود دارد؟
- «و حکم ایزدی عین ثواب است و در آن سهو و زلت و خطا و غفلت صورت نبند و اگر این علامات که یاد کردی معین عدل و دلیل صدق
می‌تواند بود و بدان حق را از باطل جدا می‌توان کرد، پس جهانیان در همه معانی از حجت فارغ آمدند و بیش، هیچ‌کس را نه بر نیکوکاری
حمد و سنا واجب آید و نه بر بدکرداری عقوبت لازم.»
- ۱) چهار ۲) یک ۳) دو ۴) سه
- ۵ در کدام گزینه غلط املایی وجود دارد؟
- ۱) به خرد و تأمل خویش آثار و دلایل آن می‌بینم، که خردمند به مشاهدت ظاهر هیأت، باطن صفت را بشناسد.
۲) و مقرر است که انواع خیر و شر و ابواب نفع و ضرر برسحسب ارادت و مشیت خداوند جل جلاله نافذ می‌گردد.
۳) اگر پس از این چندین اختلاف رای بر متابعت این طایفه قرار دهم و قول صاحب غرض را باور دارم نادان باشم.
۴) به سمع پادشاه رسانید که شوهرش معبری است سخت حاذق و صاحب فراست، اما از غایت بخل در خواب گزاردن کاهل باشد.
- ۶ در کدام بیت غلط املایی وجود دارد؟
- چو نخل شمع خصم ریشه افتاده است تار من
که خودداری چو گوهر بر دل من بست بار من
عدم سرمایه چون صفرم مگیر از من شمار من
خط موهوم هستی نقطه ریز است از شرار من
- ۱) چه سازم تا شوم از آفت نشو و نما ایمن
۲) جنون کو تا به دوش بحر بندد قطره‌ام محمول
۳) حیاتم هم به خود منصوب کن تا بر تو افزایم
۴) بهر کم فرصتی گرم انتخاب اعتباراتم
- ۷ در کدام بیت «زمینه حماسه» متفاوت است؟
- ۱) به کین سیاوش بربندم سرش
۲) چو سیمیرغ زان تیغ هاگشت سست
۳) به نزدیکی غار بی بن رسید
۴) چرا زم جستی ز اس فندیار
- براف روحتم آتش از کش ورش
به خوناب صندوق و گردون بشست
به گرد اندرون لشکر دیو دید
که او هست رویین تن و نامدار

- ۸- اگر بخواهیم ابیات زیر را به ترتیب داشتن آرایه‌های «حس آمیزی - کنایه - اسلوب معادله - تلمیح - تشبیه» مرتب کنیم، کدام گزینه درست است؟
- این پلنگی است که با سایه خود در جنگ است
شیشه صد میکده گر صرف کند بی‌رنگ است
هر که چون شبنم گل، بسته آب و رنگ است
شیشه چون شد تهی از باده، نفس هم سنگ است
سرکه تن علاج دل سخت سنگ است
- ۴) هـ - جـ - بـ - ۵) هـ - بـ - ۳) الفـ - جـ - بـ - ۵) الفـ - هـ - بـ - ۲) بـ - ۵) جـ - الفـ - هـ
- ۹- آرایه‌های ذکر شده در مقابل کدام بیت درست نیست؟
- گر بود صاحب صد دیده روشن، کور است: تناقض - استعاره
زودتر پاره کند زه چو کمان پر زور است: اسلوب معادله - تضاد
هر که سر در سر این کار کند منصور است: مجاز - ایهام
تشنگی بیش کند آب چو تلخ و شور است: مجاز - جناس تام
- ۴) هـ - جـ - بـ - ۵) هـ - بـ - ۳) الفـ - جـ - بـ - ۵) الفـ - هـ - بـ - ۲) بـ - ۵) جـ - الفـ - هـ
- ۱۰- در همه گزینه‌ها به آرایه‌های ابیات زیر اشاره شده است، به جز..... .
- روانم از چه کنعان برون نمی‌آید
که او ز خلوت سلطان برون نمی‌آید»
- ۴) استعاره - حس آمیزی   ۳) مجاز - ایهام   ۲) ایهام تناسب - واج‌آرایی   ۱) تلمیح - تضاد
- ۱۱- در کدام گزینه، همه آرایه‌های «اسلوب معادله - تلمیح - استعاره - تضاد» وجود دارد؟
- به کف دیو مده مهر سلیمان بود و دیو، سخن
تا سخن راست نباشد به لب خویش میار
چون سخن تازه بر آید ز قلم، باشد خوار
عیسی از مریم خاموش پذیرد گفتار
- ۱) خامشی مهر سلیمان بود و دیو، سخن
۲) نبرد زور کمان عیب کجی را از تیر
۳) بر لب چاه بود قیمت یوسف زر قلب
۴) تابندی ز سخن لب، نشود دل گویا
- ۱۲- در ابیات زیر به ترتیب، چند «ترکیب وصفی» و چند «ترکیب اضافی» وجود دارد؟
- که شد امروز من از وعده فردای تو خوش
نیست جایی که نباشد ز سراپای تو خوش
دل هرگس که نگردد ز تماشای تو خوش»
- ۱) ۱۱ - ۳ - ۲ - ۱   ۲) ۱۰ - ۲ - ۳ - ۴
- ۱۳- در همه گزینه‌ها «حذف فعل به قرینه معنوی» وجود دارد به جز..... .
- دوسستان دستی که کار از دست رفت
مرهم عشق چیست زخم ز بازوی دوست
چو دل به عشق دهی دلبران یغما را
چنان موافق طبع آیدم که ضرب اصول
- ۱) عشق در دل ماند و یار از دست رفت
۲) داروی مشتاق چیست زهر ز دست نگار
۳) نگفتمت که به یغما رود دلت سعدی
۴) به دوستی که ز دست تو ضربت شمشیر
- ۱۴- در کدام گزینه، واژه‌ای وجود دارد که امروزه دچار «تحوّل نوشتاری» شده است؟
- کان شوخ اختیار به دست نقاب داد
به دل خشمناک و زبان پر مزیح
جز رکاب آن جا که دارد در جهان پای شما
چون دیو نفس توست سلیمان صبح گاه
- ۱) وقت ترجم است کنون ای نسیم صحیح
۲) همه برکشیدند گردن سلیح
۳) هر کجا عزم تو پای مردی آرد در رکاب
۴) از دم سیاه کن رخ دیو سپید روز

- ۱۵ - کامبود «را» در کدام گزینه متفاوت است؟**
- آن پیچ و تاب تعییه در تار موی کیست?
ناوردگه ماسر میدان خیال است
به نومیدی کشید آخر همه امیدواری ها
از که پوش غم خود چون همه کس را خبر است
- ۱) دل را کمند شوق که خواهد گلو فشرد?
۲) خوش باشد اگر هست کسی را سر پیکار
۳) دلم را بود از آن پیمان گسل امید یاری ها
۴) چند گویند به وحشی که نهان کن غم خویش
- ۱۶ - نقش دستوری «ضمایر متصل در هر گزینه یکسان است، به جز .....**
- کش سالها به خون جگر پروریده ام
مکن که بیشم از این طاقت گزند تو نیست
کنه وصفش نه چنانست که می اندیشم
که آن شراب شبانه خمار می کنم
- ۱) خسرو، غمم بکشت، همان همدم است این
۲) گرم گزند رسانی به ضرب تیغ فراق
۳) آن توانگر به معالی که منش درویشم
۴) شبم به خوردن خون رفت، ساقیا، می ده
- ۱۷ - کدام گزینه با بیت «همتم بدرقه راه کن ای طایر قدس / که دراز است ره مقصد و من نو سفرم»، مفهوم یکسانی ندارد؟**
- ای پیر دیر، همتی امداد کن مرا
تیر با خود تا هدف زور کمان را می برد
سلاحی نیست از شمشیر بالاتر سپاهی را
چوبی پیرهن از خود سفر توانی کرد
- ۱) شاید به گرد قافله بی خودان رسنم
۲) می رسند از همت پیران به منزل رهروان
۳) به همت می توان قطع تعلق کرد از دنیا
۴) عزیز مصر اگر همتی کند همراه
- ۱۸ - کدام گزینه با عبارت «لعت بر دهانی که بی موقع باز شود.»، تناسب بیشتری دارد؟**
- هر کس که تلخ ساخت دهانی ز دود دل
دهانی کز جواب خشک کوثر می تواند شد
چو عضو رفته ز جاتا دگر به جا افتی
مرغ بی هنگام را تیغ اجل گوید جواب
- ۱) افتاده تا به روز قیامت سیاه میست
۲) چه طوفان ها کند چون در مقام التفات آید
۳) به هر سخن مرو از جا که جان رسد به لبت
۴) حرف بی جا غافلان را غوطه در خون می دهد
- ۱۹ - کدام گزینه با بیت «گر نور عشق حق به دل و جانت اوفتد / بالله کز آفتاب فلک خوب تر شوی»، تناسب دارد؟**
- ذره را ساغر خورشید به دست است این جا
هر ناقصی تمام عیارست پیش ما
به ذره فیض رسان، آفتاب انور باش
با آفتاب ذره من هم رکاب شد
- ۱) هر که هست، از می دیدار تو مست است این جا
۲) در هیچ ذره ای به حقارت ندیده ایم
۳) گل ضعیف نوازی است سرفراز شدن
۴) صائب ز فیض جاذبه عشق عاقبت
- ۲۰ - کدام گزینه با بیت «هیچ نقاشت نمی بیند که نقشی برکنید / وان که دید از حیرتش کلک از بنان افکنده ای»، متناسب است؟**
- مگر آن کس که نخست از سر سر درگذرد
چون به معنی بنگری جز منزل احباب نیست
زیرا که به کنه اش نرسد خاطر و صاف
جهنم به آخر آمد و دفتر تمام شد
- ۱) نتواند که نهد بر سر کوی تو قدم
۲) روضه رضوان بدان صورت که وصف خوانده ای
۳) آن بِه که زبان درکشم از وصف جمالت
۴) شرح غمت به وصف نخواهد شدن تمام
- ۲۱ - انتقاد و گلایه ای که پروین در بیت زیر می کند، در کدام گزینه نیز دیده می شود؟**
- «گفت: هشیاری بیار اینجا کسی هشیار نیست»
کام دل حاصل و ایام به کام است امروز
که مرا دیدن آن ماه تمام است امروز
کان که با شاهد و می نیست کدام است امروز
عیش را جز می و معشوق حرام است امروز
- ۱) روز عیش و طرب و عید صیام است امروز
۲) گو عروس فلکی رخ منمای از مشرق
۳) محتسب بیهده گو منع مکن زندان را
۴) خون عشاق اگر چند حلال است، ولیک

۲۲- کدام گزینه با بیت «هر دو گون آهو گی خوردند و آب / زین یکی سرگین شد و زان، مُشك ناب»، متناسب است؟

وآن دگر نیمیش ز غیبستان بُدست
وآن دگر در باغ ترش و بی میار
وآن دگر را کرده پر وهم و خیال
آب تلخ و آب شیرین را صفاتست

که پیش ازین ز تو بسیار دیده ام گله مندش
ورگنه از توسّت غرامت بیار
در خلد نان پخته خود خام کرده ایم
خورد گاو ندادن، ز پهلوی خویش
کرم پیله هم به دست خویشن دوزد کفن
آشنا یا گله دارم ز تو چندان که مپرس

۴) الف - ج

۳) ج - د - ه

۱) زانک نیم او ز عیستان بُدست

۲) آن یکی در کنج مسجد مسّت و شاد

۳) آن یکی را کرده پر نور جلال

۴) هر دو صورت گر به هم ماند رواست

۲۳- ابیات کدام گزینه به مفهوم مشترکی اشاره دارند؟

الف) مدار باک اگر کرد دل به من گله از تو

ب) گر گله از ماست شکایت بگوی

ج) ما هم چو آدم از طمع خام دست خویش

د) نباشی بس ایمن به بازوی خویش

ه) خermen خود را به دست خوبشتن سوزیم ما

و) گله‌ای کردم و از یک گله بیگانه شدی

۱) الف - ج - و

۲۴- کدام گزینه با عبارت زیر، متناسب کمتری دارد؟

«من از وی در غضب نمی‌شوم و او از من صاحب ادب می‌شود. من از سخن او جاهل نمی‌گردم و او از خلق و خوی من عاقل می‌گردد.»

خشم را هر که فرو خورد توانا گردد
مدارا می‌کنم بـا عقل تـا فصل بهار آید؟
کـه عـاجـز اـز نـمـد، دـنـدان مـارـست
تـیـغ لـنـگـرـدار دـارـد زـخـمـ کـارـی بـیـشـتر

۴) الف - ج

۳) ج - د - ه

۲) ب - ج - ه

۱) زهر، تریاق به اکسیر مدارا گردد

۲) به فرصت می‌توان خصم سبکسر را ادب کردن

۳) به نرمی کن زبان خصم کوتاه

۴) می‌شود مغلوب، خصم از برداری بیشتر

۱) ساده‌لوحان زود می‌گیرند رنگ هم‌نشین

۲) پاس صحبت داشتن آسایش از من بوده بود

۳) نمی‌گردد غبارآلود، پرتوگر به خاک افتاد

۴) صحبت ناجنس آتش را به فریاد آورد

Konkur.in

زبان عربی

■■ عین الأنساب في الجواب للترجمة من أو إلى العربية: (٣٥ - ٢٦):

- ٢٦- «لا علم لنا إلا ما علمتنا»:

١) ما را هیچ علمی نیست جز آن چه به ما آموختی!

٢) دانشی نداریم مگر چیزی که از تو آموخته‌ایم!

٣) هیچ یک از ما علمی نداریم مگر آن چه به ما یاد داده‌ای!

٤) ما هیچ دانشی نداریم جز چیزی که به ما می‌آموزی!

- ٢٧- «كونوا نقاد أنفسكم قبل أن تعيبوا الآخرين!»:

١) قبیل از این‌که از دیگران عیب بگیرید، ناقد خود شوید!

٢) نقدکنندگان خویشتن باشید پیش از عیب‌جویی از دیگران!

٣) پیش از این‌که از دیگران عیب‌جویی نمایید، ناقدان خودتان باشید!

٤) خودتان نقدکننده باشید قبیل از این‌که دیگران عیب‌جویی کنند!

- ٢٨- «سألوا عليكم ذكرًا من حاكم كان الله قد أعطاه حكممة بالغة!»:

١) از حاکمی برایتان خواهم خواند که خداوند به او حکمت فراوان بخشیده بود!

٢) بر شما از حاکمی یاد خواهم کرد که خداوند به او حکمت کاملی عطا کرده است!

٣) از حاکمی برای شما یادی خواهم خواند که پرورده‌گار به او حکمت فراوان عطا نموده است!

٤) یادی بر شما خواهم خواند از فرمانروایی که خداوند به وی حکمتی کامل عطا کرده بود!

- ٢٩- «رأيت الأطفال يؤدون حركات جماعية، تصديقه صعب حقًا!»:

١) حقیقتاً باور این‌که کودکان حرکات دسته‌جمعی انجام می‌دهند، دشوار است!

٢) کودکانی را دیدم که حرکت‌های گروهی ایفا می‌کردند، باور کردن آن، بسیار سخت می‌باشد!

٣) کودکان را دیدم در حالی‌که حرکات گروهی انجام می‌دادند، باور کردنش واقعًا دشوار است!

٤) دیدم کودکان را در حالی‌که حرکات دسته‌جمعی ایفا می‌کردند و باور کردن این، حقیقتاً سخت بود!

- ٣٠- «عليكم بمداراة الناس كما أمرتم بإقامة الفرائض!»:

١) شما باید با مردم مدارا نمایید همان‌گونه که به انجام واجبات دینی امر شده‌اید!

٢) بر شماست مدارا کردن با مردم چنان‌چه از بربایی واجبات فرمان می‌برید!

٣) بر شما مدارا نمودن با مردم واجب است همان‌طور که به اقامه فرائض امر کرده‌اید!

٤) چون به اقامه فرائض دستور داده شدید، باید با مردم مدارا کنید!

- ٣١- «اللَّهُمَّ امْلأْ صُدُورَنَا انشراحًا وَ أُبْرِ عَقْلَنَا بِنُورِ الإِيمَانِ!»: خداوندا .....

١) دل‌های ما را از شادی پر کن و خرد‌هایمان را با نور ایمان روشن نمای!

٢) سینه‌هایمان را فراخ نما و عقل‌هایمان را با نور ایمان منور کن!

٣) از خوشی سینه‌های ما را مملو کن و نورانی‌گر عقل‌های ما با نور ایمان باش!

٤) از شادمانی سینه‌های ما را آکنده ساز و خرد‌هایمان را با نور ایمان روشن نمای!

- ٣٢- «هذه النقوش و التمايل تؤكد اهتمام الإنسان بالشعراء الخرافية!»:

١) این نقش و نگاره‌ها و این مجسمه‌ها، بر توجه انسان به مراسم خرافاتی تأکید داشته‌اند!

٢) این نقاشی‌ها و تندیس‌ها تأکید می‌کنند که انسان به مراسم خرافاتی اهتمام می‌ورزد!

٣) این‌ها کنده‌کاری‌ها و تندیس‌هایی هستند که بر اهتمام انسان به مراسم خرافاتی تأکید می‌نمایند!

٤) این نگاره‌ها و مجسمه‌ها، بر توجه انسان به مراسم خرافاتی تأکید دارند!

٣٣ - عین الخطأ:

- ١) عمال التنظيف يأتون و يصلحون كل شيء!؛ كارگران نظافت مي آيند و هر چيزی را تعمير مي کنند!
- ٢) سمع الدلافين يفوق سمع الإنسان عشر مرات!؛ شنواری دلفین‌ها، دهانه برابر از شنواری انسان قوی‌تر است!
- ٣) الجنود أشعلوا النار حتى ذاب النحاس و دخل بين الحديد: سربازان آتش را برافروختند تا مس ذوب و میان آهن وارد شد!
- ٤) يُطْبِعُهُ كثير من الأُمُّ و يُسْقِلُونَهُ لِعَدَالَتِهِ: بسیاری از امتّها از او اطاعت کرده و برای عدالت‌ش به پیشواز او می‌روند!

٣٤ - عین الخطأ:

- ١) يا صديقي، عرّفنا على هذا الصديق الذكي!: اى دوست من، اين دوست باهوش را با ما آشنا کن!
  - ٢) سار مع جيوشة نحو المناطق الجنوبيّة لمحاربة الظلم!: برای مبارزه با ستم، همراه سپاهيانش به سمت مناطق جنوبي رهسپار شد!
  - ٣) أغلق بّوابة قلبك على كلّ من يحرّكك!: دروازة قلبت را بر هر آن که تو را تحقیر می کند، بیندا!
  - ٤) ربّ، أنت الذي في البحر عجائبك!: بروگار من، تو کسی هستی که شگفتی‌هایت در دریاهاست!
- ٣٥ - ایشان شروع به حرف زدن با صدایی آرام کردند!؛ عین الصحيح:**
- ١) إنّهُم بِذَوْهَا يَتَكَلّمُون بِصُوتٍ هادئٍ!
  - ٢) هُمْ يَتَحَدّثُونَ بِبَدْءٍ صُوتٍ هادئٍ!
  - ٣) إنّهُنَّ بِدَأْنَ يَتَكَلّمُون بِصُوتٍ ضعيفٍ!

■■ إقرأ النص التالي بدقة ثم أجب عن الأسئلة بما يناسب النص (٤١ - ٤٦):

يقدر عدد النباتات من حيث النوع أكثر من ثمانية ملايين. تختلف بعضها عن بعض، فمنها مشمرة وبعضها تستخدم للزينة و منها ما نراها على سطح الأرض وبعضها توجد في البحر. إنها تعدّ (تعتبر) مصدرًا غذائيًا هامًا لكل من الإنسان والحيوانات على حد سواء. فالكثير من الحيوانات تستفيد منها كغذائهما والإنسان أيضًا يستفيد من الحيوانات في عدة جوانب.

تستخدم النباتات في الصناعات أيضًا كصناعة الورق والعطور وتهيئة الأدوية وغيرها. وإنها تستهلك (صرف مي کنند) ثاني أكسيد الكاربون في النهار فتنتج الأكسجين ولكن الأمر يختلف في الليل تمامًا!

٣٦ - «إن عملية التنفس .....؛ عين المناسب للفراغ:

- ١) تختلف في كل نوع من الكائنات الحية!
- ٢) سواء في الموجودات الحية كلها!
- ٣) متشابهة في الإنسان والحيوانات!
- ٤) تتشابه في النباتات والحيوانات!

٣٧ - عین الصحيح (على حسب النص):

- ١) فوائد النباتات للإنسان والحيوانات على حد سواء!
- ٢) يعد ثاني أكسيد الكاربون عنصرًا مهمًا لبقاء العالم!

٣٨ - عین الخطأ (على حسب النص):

- ١) الغذاء الرئيسي لكثير من الحيوانات هو النباتات!
- ٢) يتزداد نسبه ثانوي أكسيد الكاربون في الجو ليلاً!

■ عین الصحيح في الإعراب والتحليل الصافي (٤١ - ٤٩):**٣٩ - تُستخدم:**

- ١) مزيد ثلاثي (من باب «افتعال») - للغائية - معلوم / فعل مع فاعله و الجملة فعلية
- ٢) مضارع - للمفرد المؤنث الغائب - له ثلاثة حروف أصلية و ثلاثة حروف زائدة
- ٣) معلوم - مجرد ثلاثي (مصدره: استخدام) - للمخاطبة
- ٤) فعل مضارع - مزيد ثلاثي («س» من حروفه الزائدة) - للمخاطب / فعل مع فاعله و الجملة فعلية

٤٠ - تُنتج:

- ١) مضارع - مجھول - للمخاطب / فعل وقد حذف فاعله و الجملة فعلية
- ٢) فعل مضارع - مزيد ثلاثي («ن» من حروفه الزائدة) - للغائية
- ٣) للمفرد المؤنث الغائب - دون حرف زائد (مصدره: إنتاج)
- ٤) معلوم - بزيادة حرف واحد - للغائية / فعل مع فاعله و الجملة فعلية

-٤١- **«مُؤْتَه»:**

- ١) اسم - مفرد مؤتّه - نكرة / مبتدأ و الجملة اسمية
- ٢) مفرد - مؤتّه - اسم فاعل / خبر و الجملة اسمية
- ٣) اسم فاعل (من فعل «ثمر») - نكرة / خبر و الجملة اسمية
- ٤) مفرد مؤتّه - معرفة - اسم فاعل (من فعل «أثمر») / مبتدأ و الجملة اسمية

■■ عِينُ الصَّحِيحِ فِي الْجَوَابِ عَنِ الْأَسْئِلَةِ التَّالِيَةِ (٥٠ - ٤٢):

-٤٢- **عِينُ الْخَطَا فِي ضَبْطِ حَرَكَاتِ الْحُرُوفِ:**

- ١) لَمَّا عَرَمْتُ أَنْ أَشْكُرُ مُتَقَدِّمي مَا وَجَدْتُ أَحَدًا!
- ٤) كَانَ إِذْنَاءً جَمِيعَ النَّاسِ غَايَةً لَا تُدْرِكُ!

-٤٣- **«مِنْطَقَةُ بَرَّةٍ بِجَوَارِ الْبَحَارِ وَالْمَحِيطَاتِ!»؛ التَّوْضِيْحُ يَنْسَبُ مَفْرَدَةً :**

٤) المَرْصُوصُ	٣) الْمُسْتَنْعَنُ	٢) الشَّاطِئُ	١) الْمُضِيقُ
- ٤) عِينُ ما لَيْسَ فِيهِ جَمْعٌ تَكْسِيرٌ:

- ١) حَدَّثَنَا عَنْ صَرَاعِ النَّبِيِّ (ص) مَعَ قَوْمِهِ الْكَافِرِينَ!
- ٣) اشْتَرَى أَبِي لَامِي أَسَاوِرَ مِنْ ذَهَبٍ!

-٤٤- **«عِينُ الْخَطَا عَنِ التَّرَادِفِ»:**

٤) بَغْتَةً = فَجَأَةً	٣) إِنْقَاذُ = تَحْلُصُ	٢) خَدَاعُ = إِحْتِيَالٌ	١) يَتَأَكَّدُ = يَطْمَئِنُ
- ٤) عِينُ ما لَيْسَ فِيهِ الْفَعْلُ الْمُعْلَمُ وَالْمُجْهُولُ مَعًا:

- ١) تُثَبَّتُ أَقْدَامُكُمْ عَلَى الْهُدَىْيَةِ إِنْ تَنْصُرُوا اللَّهَ!
- ٣) يُسْمَعُ مِنْ بَعِيدٍ صَوْتُ نُحَدَّرُ بِهِ تَحْذِيرًا!

-٤٦- **عِينُ ضَمِيرِ «الْيَاءِ» لَيْسَ فَاعِلًا:**

- ١) اللَّهُمَّ أَعُّنِي فِي دُرُوسِي وَأَدَاءِ الْوَاجِبَاتِ!
- ٣) إِنْ تَقُولِي كَلَامًا فِيهِ إِسَاءَةٌ لِلأَدْبِ فَأَنْتَ مُطْرُودَةٌ!

-٤٧- **عِينُ الْخَطَا فِي اسْتِخْدَامِ الْحَرْفِ الْجَازِّ مَعَ الْفَعْلِ:**

- ١) مِنْ جَمْعِ عِلْمِ النَّاسِ إِلَى عِلْمِهِ فَهُوَ أَعْلَمُهُمْ!
- ٣) سَأَلَ النَّاسَ عَنْ ظَاهِرَةِ حَدَثٍ قَبْلَ سَاعَاتٍ!

-٤٨- **«الْتَّالِمِيدُ .....؛ عِينُ الْخَطَا لِتَكْمِيلِ الْعِبَارَةِ:**

- ١) يُشَجَّعُونَ فِي الصَّفَّ!
- ٢) شَجَعُهُمُ الْمُدِيرُ!

-٤٩- **عِينُ الصَّحِيحِ:**

- ١) عَلَيْكُمْ أَنْ تَجْتَمِعُوا فِي السَّاحَةِ لِمُحَاضَرَةِ الْمُدِيرِ! (الْغِيَابُ فِي السَّاحَةِ لِعَدَدِ قَلِيلٍ مِنْكُمْ مَسْمُوحٌ!)

- ٢) هَذِهِ تَجَارِبٌ قِيَمَةٌ فَلَعِلَّكُمْ تَعْبَرُونَ بِهَا! (الْمُتَكَلِّمُ يَرْجُو الْاعْتَبَارَ بِالْتَّجَارِبِ أَوْ يَشَكُّ فِيهَا!)

- ٣) إِنْ تَعْمَلَ هَذَا الْأَمْرَ تَصِلُّ إِلَى خَيْرِ نَتْيَاجٍ! (قَدْ أَكَدْتَ الْعِبَارَةَ بِأَجْمَعِهَا!)

- ٤) الطَّائِرُ يَتَظَاهِرُ أَمَّا الْخَصْمُ يَأْنَى جَنَاحَهُ مَكْسُورًا! (نَحْنُ لَا نَعْرِفُ فَاعِلَّ الْعِبَارَةِ!)

دین و زندگی

۵۱- آیه شریفه «وَ اصِرْ عَلَىٰ مَا أَصَابَكَ ...» مؤید کدام گام در مسیر قرب الهی است و راه جلوگیری از گسیختگی تصمیم‌ها در برابر آفات گذشت

ایام چیست؟

- ۱) عهد بستان با خدا - محاسبه
- ۲) تصمیم و عزم برای حرکت - محاسبه
- ۳) تصمیم و عزم برای حرکت - مراقبت
- ۴) عهد بستان با خدا - مراقبت

۵۲- با امعان نظر به ترجمه آیه شریفه: «بَغُوْ هَمَانَا نَمَازٌ وَ عَبَادَتٌ هَامِ وَ زَنْدَگِي وَ مَرْجَمٌ فَقْطُ بَرَاي خَدَاسَتْ كَهْ پَرورَدَگَار جَهَانِيَانَ اَسْتَ»، کدام بیت ما را به موضوع آن رهنمون می‌سازد؟

۱) بر آستان جانان گر سر توان نهادن / گلبانگ سربلندی بر آسمان توان زد

۲) مهر رخسار تو می‌تابد ز ذرات جهان / هر دو عالم پر ز نور و دیده نایینا چه سود

۳) پاسبان حرم دل شده‌ام شب همه شب / تا در این پرده جز اندیشه او نگذارم

۴) این همه نقش عجب بر در و دیوار وجود / هر که فکرت نکند نقش بود بر دیوار

۵۳- اگر از ما بپرسند جایگاه محبت الهی کجاست و کدام آیه مبارکه با آن مرتبط است در پاسخ چه می‌گوییم؟

۱) قلب مؤمن - «وَ مِنَ النَّاسِ مَنْ يَتَّخِذُ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَنَادِيَا يُحِبُّونَهُمْ كَحْبُ اللَّهِ وَ الَّذِينَ آمَنُوا أَشَدُ حُبًّا لِلَّهِ»

۲) عمل مؤمن - «وَ مِنَ النَّاسِ مَنْ يَتَّخِذُ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَنَادِيَا يُحِبُّونَهُمْ كَحْبُ اللَّهِ وَ الَّذِينَ آمَنُوا أَشَدُ حُبًّا لِلَّهِ»

۳) عمل مؤمن - «قُلْ إِنْ كُنْتُ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَأَتَّبِعُونِي يُحِبِّبُكُمُ اللَّهُ وَ يَغْفِرُ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَ اللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ»

۴) قلب مؤمن - «قُلْ إِنْ كُنْتُ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَأَتَّبِعُونِي يُحِبِّبُكُمُ اللَّهُ وَ يَغْفِرُ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَ اللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ»

۵۴- در بیان قرآن کریم محبوب خدا واقع شدن در پیشگاه الهی مشروط به چیست و اوج نتیجه انجام این عمل کدام است؟

۱) «أَشَدُ حُبًّا» - «يَغْفِرُ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ»

۲) «يُحِبُّونَهُمْ كَحْبُ اللَّهِ» - «فَأَتَّبِعُونِي»

۳) «فَأَتَّبِعُونِي» - «يُحِبُّونَهُمْ كَحْبُ اللَّهِ»

۵۵- مالکیت خداوند برخاسته از کدام مرتبه توحید است و اگر خداوند پیامبر اکرم (ص) را ولی انسان‌ها معرفی می‌کند، به چه معناست؟

۱) ولایت - خداوند ولایت خویش را به پیامبر واگذار کرده است.

۲) خالقیت - خداوند ولایت خویش را به پیامبر واگذار کرده است.

۳) ولایت - پیامبر واسطه ولایت الهی است و رسانده فرمان‌هایش است.

۴) خالقیت - پیامبر واسطه ولایت الهی است و رسانده فرمان‌هایش است.

۵۶- بازتاب توجه انسان‌ها به آیه شریفه «يَسَأَلُهُ وَ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ ...» در کدام حدیث نبوی مذکور است و مفهوم این آیه در کدام مورد

تجلى دارد؟

۱) «اللَّهُمَّ لَا تَكِلْنِي إِلَى نَفْسِي طَرَفَةَ عَيْنٍ أَبَدًا» - انسان برای یک لحظه هم به خود واگذار نمی‌گردد.

۲) «اللَّهُمَّ لَا تَكِلْنِي إِلَى نَفْسِي طَرَفَةَ عَيْنٍ أَبَدًا» - جهان در هر لحظه به خداوند محتاج است.

۳) «أَفَضَلُ الْعِبَادَةِ إِدْمَانُ التَّفَكُّرِ فِي اللَّهِ وَ فِي قُدرَتِهِ» - جهان در هر لحظه به خداوند محتاج است.

۴) «أَفَضَلُ الْعِبَادَةِ إِدْمَانُ التَّفَكُّرِ فِي اللَّهِ وَ فِي قُدرَتِهِ» - انسان برای یک لحظه هم به خود واگذار نمی‌گردد.

۵۷- خاستگاه بسیاری از تصمیم‌ها و کارهای انسان کدام است و فعالیت‌هایی که آدمی در طول زندگی انجام می‌دهد ریشه در چه موضوعی دارد؟

۱) محبت و دوستی - تشخیص‌ها

۲) تلاش مداوم - تشخیص‌ها

۵۸- زیانکاری در دنیا و عقبی که با تعبیر «الْحُسْرَانُ الْمُبْيِنُ» بیان گشته شامل چه کسانی می شود و متبع عبارت قرآنی «لَا تَنْجِذُوا عَدُوّي وَ عَدُوّيْمْ أَوْلَيَاءِ» در کدامیک از عبارت های قرآنی تجلی دارد؟

۱) «مَنْ يَعْبُدُ اللَّهَ عَلَى حَرَفٍ» - «وَإِنْ أَصَابَتْهُ فِتْنَةٌ انْقَلَبَ عَلَى وَجْهِهِ»

۲) «مَنِ اتَّخَذَ إِلَهَهُ وَهَوَاهُ» - «وَإِنْ أَصَابَتْهُ فِتْنَةٌ انْقَلَبَ عَلَى وَجْهِهِ»

۳) «مَنِ اتَّخَذَ إِلَهَهُ وَهَوَاهُ» - «وَقَدْ كَفَرُوا بِمَا جَاءُكُمْ مِنَ الْحَقِّ»

۴) «مَنْ يَعْبُدُ اللَّهَ عَلَى حَرَفٍ» - «وَقَدْ كَفَرُوا بِمَا جَاءُكُمْ مِنَ الْحَقِّ»

۵۹- در عهد بستن با خداوند متعال، ناخشنودی خدا معلول چیست و خشنودی او نتیجه کدام است؟

۱) گام برداشتن در مسیر هلاکت و ظلم به خود - گام نهادن در مسیر سعادت و خوشبختی خود

۲) گام برداشتن در مسیر هلاکت و ظلم به خود - نسپردن سرنوشت خود به دست حوادث

۳) مجبور شدن به عقبنشیی در مقابل مشکلات - گام نهادن در مسیر سعادت و خوشبختی خود

۴) مجبور شدن به عقبنشیی در مقابل مشکلات - نسپردن سرنوشت خود به دست حوادث

۶۰- در مباحث توحید و شرک کدامیک از موارد زیر به طور صحیح آمده است؟

الف) پرسش خداوند خاستگاه رویبیت الهی است.

ب) کسی که معتقد به شرک در ولایت باشد، معتقد به شرک در مالکیت خواهد بود.

ج) یگانه بی همتا خداست و او شریک و همتایی ندارد، مؤید «حقیقت توحید» است.

د) درخواست شفا از اولیای الهی که به اذن خداوند انجام می شود، عین توحید در رویبیت است.

۴) «الف»، «ب»

۳) «ب»، «ج»

۲) «ج»، «د»

۱) «الف»، «د»

۶۱- کدام موضوع از عبارت قرآنی «كُلَّ يَوْمٍ هُوَ فِي شَأْنٍ» مستفاد می گردد؟

۱) درخواست دائمی مخلوقات عالم برای کسب فیض از خداوند متعال زمینه ساز آن است که خداوند هر لحظه دست اندر کار امری است.

۲) پدیده بودن مخلوقات جهان نشان دهنده احتیاج دائمی آنها به خداوند است.

۳) محیط بودن حق تعالی به همه موجودات عالم نشانگر آن است که چیستی خداوند در ذهن ما نمی گنجد.

۴) فقر ذاتی و کامل همه مخلوقات معلول اولی به تصرف بودن حق تعالی در تمام امور هستی است.

۶۲- تعبیر زیبای امام علی (ع) در دعای پر فیض کمیل: «نهایت آرزوی عارفان، دوست دل های صادقان، ولی مؤمنان و معبد عالمیان» درباره چیست و اشاره به کدام موضوع دارد؟

۱) فزونی یافتن معرفت و شناخت نسبت به خداوند - پاداش های وصف نشدنی

۲) دیدار محیوب حقیقی و تقرب به پیشگاه الهی - پاداش های وصف نشدنی

۳) دیدار محبوب حقیقی و تقرب به پیشگاه الهی - درجاتی از حکمت و علم محکم و استوار

۴) فزونی یافتن معرفت و شناخت نسبت به خداوند - درجاتی از حکمت و علم محکم و استوار

۶۳- برای چه امری باید بهترین زمان ها را انتخاب کنیم و بعد از محاسبه اگر معلوم شود که در انجام عهد خود موفق بوده ایم، باید چه کار کنیم؟

۱) عهد بستن با خدا - خوب است با تصمیم قوی تر، دوباره با خداوند عهد بیندیم و وارد عمل شویم.

۲) عهد بستن با خدا - خوب است خدا را سپاس بگوییم، زیرا می دانیم که او بهترین پشتیبان ما در انجام پیمان هاست.

۳) محاسبه و ارزیابی - خوب است خدا را سپاس بگوییم، زیرا می دانیم که او بهترین پشتیبان ما در انجام پیمان هاست.

۴) محاسبه و ارزیابی - خوب است با تصمیم قوی تر، دوباره با خداوند عهد بیندیم و وارد عمل شویم.

۶۴- بازتاب مناسب معتقد بودن به انحصار هستی بخشی خداوند کدام است و کدام آیه شریفه به آن اشاره دارد؟

۱) جهت زندگی را خدا قرار دادن - «إِنَّ اللَّهَ رَبِّيْ وَ رَبِّكُمْ فَاعْبُدُوهُ هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ»

۲) جهت زندگی را خدا قرار دادن - «قُلْ أَغَيَّرَ اللَّهُ أَبْغَى رَبًّا وَ هُوَ رَبُّ كُلِّ شَاءٍ»

۳) برگردیدن جهان بینی توحیدی - «قُلْ أَغَيَّرَ اللَّهُ أَبْغَى رَبًّا وَ هُوَ رَبُّ كُلِّ شَاءٍ»

۴) برگردیدن جهان بینی توحیدی - «إِنَّ اللَّهَ رَبِّيْ وَ رَبِّكُمْ فَاعْبُدُوهُ هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ»

- ۶۵- نتیجه عمل به فرمان حدیث نبوی: «به حساب خود رسیدگی کنید، قبل از این که به حساب شما برسند» کدام است؟
- ۱) «إِنَّ ذَلِكَ مِنْ عَزَمِ الْأُمُورِ»
  - ۲) «اسْتَقَالَ الدُّنْوَبَ وَ أَصْلَحَ الْعَيُوبَ»
  - ۳) «يُحِبِّكُمُ اللَّهُ وَ يَغْفِرُ لَكُمْ دُنْبِكُمْ»
  - ۴) «وَ الَّذِينَ آمَنُوا أَشَدُ حُبًّا لِّلَّهِ»
- ۶۶- بیت حافظ شیرازی که سروده است: «برو این دام بر مرغی دگر نه / که عنقا را بلند است آشیانه» مؤید کدامیک از ثمرات درخت اخلاص است و کدام عبارت قرآنی با آن هم مفهوم است؟
- ۱) دستیابی به درجاتی از حکمت - «أَصْبَطَ إِلَيْهِنَّ وَ أَكْنَى مِنَ الْجَاهِلِينَ»
  - ۲) دستیابی به درجاتی از حکمت - «وَ لَقَدْ رَاوَدَهُ عَنْ نَفْسِهِ فَاسْتَعْصَمْ»
  - ۳) عدم نفوذپذیری شیطان - «وَ لَقَدْ رَاوَدَهُ عَنْ نَفْسِهِ فَاسْتَعْصَمْ»
  - ۴) عدم نفوذپذیری شیطان - «أَصْبَطَ إِلَيْهِنَّ وَ أَكْنَى مِنَ الْجَاهِلِينَ»
- ۶۷- اگر کسی کمک از پژوهش را برای بهبودی شرک شمارد، در اصل چه چیزی در نظام هستی را باور نکرده است و پژوهش از کدامین علل و اسباب برای انجام کارش بهره می‌گیرد؟
- ۱) امور معنوی - مادی
  - ۲) امور معنوی - غیرمادی
  - ۳) رابطه علیت - غیرمادی
  - ۴) رابطه علیت - مادی
- ۶۸- هر کدام از مقاهمیم ذیل مربوط به کدامیک هستند؟
- آگاهی
  - درک ذات و چیستی خداوند
  - افزایش بندگی خداوند
- ۱) خاستگاه لطف و رحمت - محال و ناممکن - معلول افزایش خودشناسی
  - ۲) سرچشمۀ بندگی - محال و ناممکن - معلول درک بیشتر فقر و نیاز
  - ۳) سرچشمۀ بندگی - احاطه و دسترسی - معلول افزایش خودشناسی
  - ۴) خاستگاه لطف و رحمت - احاطه و دسترسی - معلول افزایش خودشناسی
- ۶۹- اگر فردی بگوید فقط برای لاغر شدن و یا سلامت جسم روزه می‌گیرم در اصل، فقدان کدام جزء یک عمل نمایان است و حکم روزه‌اش چیست؟
- ۱) حسن فاعلی - اشکالی ندارد.
  - ۲) حسن فاعلی - روزه باطل است.
  - ۳) حسن فعلی - روزه باطل است.
  - ۴) حسن فعلی - اشکالی ندارد.
- ۷۰- اگر کسی بگوید: «اساس دین بر محبت است؛ بنابراین دل مسلمانان نباید جایگاه کینه و نفرت از کسی باشد» در اصلاح این اعتقاد باید چه بگوییم؟
- ۱) قلب انسان حرم خداست، در حرم خدا غیر خدا را جا ندهید.
  - ۲) اگر کسی بخواهد قلبش را خانه خدا کند، باید شیطان و امور شیطانی را از آن ببرون کند.
  - ۳) دینداری بر دو پایه تولی و تبری است و هر چه دوستی با خدا عمیق‌تر باشد، نفرت از باطل هم عمیق‌تر است.
  - ۴) اگر بخواهیم محبت خداوند در دلمان خانه کنیم، باید محبت کسانی را که رنگ و نشانی از او دارند را، در دلمان جای دهیم.
- ۷۱- اگر بگوییم «هر قدر افراد جامعه به سوی توحید حرکت کنند، ارکان جامعه نیز بیشتر رنگ توحیدی به خود می‌گیرند» به وجود چه نوع رابطه‌ای میان بعد فردی و اجتماعی توحید عملی اذعان کرده‌ایم و این مفهوم از کدام آیه شریفه دریافت می‌گردد؟
- ۱) متنقابل - «قُلْ إِنَّمَا أَعِظُّكُمْ بِواحِدَةٍ أَنْ تَقُومُوا لِلَّهِ مَثْنَى وَ فُرَادَى»
  - ۲) تقابل - «قُلْ إِنَّمَا أَعِظُّكُمْ بِواحِدَةٍ أَنْ تَقُومُوا لِلَّهِ مَثْنَى وَ فُرَادَى»
  - ۳) تقابل - «أَلَمْ أَعْهَدْ إِلَيْكُمْ يَا بَنَى آدَمَ أَنْ لَا تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ إِنَّهُ وَ لَكُمْ عَذْوُ مُبِينٌ»
  - ۴) متنقابل - «أَلَمْ أَعْهَدْ إِلَيْكُمْ يَا بَنَى آدَمَ أَنْ لَا تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ إِنَّهُ وَ لَكُمْ عَذْوُ مُبِينٌ»
- ۷۲- رجحان دادن فرمان نفس امراه بر اوامر الهی و پی‌جویی رضایت قدرت‌های مادی و طاغوت به ترتیب متابعت از کدام نوع بت‌هاست و آیه شریفه «أَرَأَيْتَ مِنْ اتَّخَذَ الْهُوَهُ هَوَاهُ» مؤید کدام است؟
- ۱) بیرونی - درونی - دومین
  - ۲) بیرونی - درونی - نخستین
  - ۳) درونی - بیرونی - نخستین
  - ۴) درونی - بیرونی - دومین

۷۳- در بیان امیرمؤمنان علی (ع) زیرک ترین انسان‌ها چه کسی است و اسوه قرار دادن اهل بیت به چه معناست؟

- ۱) فراوان به یاد مرگ‌اند و خود را برای آن آماده می‌کنند - عین آنان باشیم و در همان حد عمل کنیم.
- ۲) فراوان به یاد مرگ‌اند و خود را برای آن آماده می‌کنند - در حد توان از ایشان پیروی کنیم و خود را به راه و روش ایشان نزدیک‌تر کنیم.
- ۳) کسی که از خود و عمل خود برای بعد از مرگ حساب بکشد - در حد توان از ایشان پیروی کنیم و خود را به راه و روش ایشان نزدیک‌تر کنیم.
- ۴) کسی که از خود و عمل خود برای بعد از مرگ حساب بکشد - عین آنان باشیم و در همان حد عمل کنیم.

۷۴- چند مورد از عبارت‌های ذیل درباره تأثیر داشتن موجودات و رابطه آن‌ها با «توحید در ربویت» به طور صحیح ذکر شده است؟

(الف) برای قبول توحید در ربویت ضرورتی ندارد که هر گونه اثر اشیاء بر انسان‌ها را سلب کنیم.

(ب) در پذیرش توحید در ربویت می‌توان با قبول اثر مخلوقات، این اثر را از خدا بدانیم.

(ج) توحید در ربویت بدین معناست که زارع به طور مستقل به کارکشاورزی و زارت مشغل است.

(د) بنابر توحید در ربویت شفا بخشی دارو، منبعث از عنايات الهی است و لذا از خداوند سپاسگزاری می‌کند.

۱) ۱ (۴) ۴ ۳ (۳) ۲ (۲) ۲ (۱)

۷۵- کدام بیت مفهوم حدیث علوی «ما رَأَيْتُ شَيْئًا إِلَّا وَرَأَيْتُ اللَّهَ فَبِلَهٖ وَبَعْدَهُ وَمَقْهُوٍ» را بیان می‌دارد و چرا امکان دسترسی به آن برای جوانان و نوجوانان بیشتر است؟

(۱) ذاتِ نایافته از هستی، بخش / چون تواند که بود هستی بخش - معرفت عمیق و والا

(۲) دلی کز معرفت نور و صفا دید / به هر چیزی که دید، اول خدا دید - معرفت عمیق و والا

(۳) دلی کز معرفت نور و صفا دید / به هر چیزی که دید، اول خدا دید - پاکی و صفائی قلب

(۴) ذاتِ نایافته از هستی، بخش / چون تواند که بود هستی بخش - پاکی و صفائی قلب

سایت کنکور

Konkur.in

PART A: Grammar and Vocabulary

Directions: Questions 76-87 are incomplete sentences. Beneath each sentence you will see four words or phrases, marked (1), (2), (3), and (4). Choose the one word or phrase that best completes the sentence. Then mark your answer sheet.

PART B: Cloze Test

Directions: Questions 88-92 are related to the following passage. Read the passage and decide which choice, (1), (2), (3), or (4), best fits each space. Then mark your answer sheet.

Ships load and unload their cargoes at ports, or harbors – sheltered places on coasts or rivers with cranes and warehouses to ...88... ships, passengers, and goods. Road and rail connections ...89.... . The earliest ports were ...90... landing places at river mouths. Here ships were safe from storms, and workers on board could unload cargo into smaller boats for transport upriver. Building walls against the riverbanks created wharfs ...91.... . Ships and boats use waterways to sail to inland towns or as shortcuts from one sea to another. Waterways can be ...92.... rivers or artificial rivers called canals. One of the world's largest waterway systems, based on the Mississippi River, links the Great Lakes with the Gulf of Mexico. It includes 15,000 miles (24,000 km) of waterways.

88- 1) climb	2) celebrate	3) handle	4) care for
89- 1) the ports link with areas inland	2) link the ports with inland areas	3) link areas with the inland ports	4) with inland areas link the ports
90- 1) simply	2) safely	3) properly	4) totally
91- 1) to make easier loading	2) to more easily make loading	3) making easier loading	4) to make loading easier
92- 1) common	2) natural	3) native	4) essential

PART C: Reading Comprehension

Directions: In this part of the test, you will read two passages. Each passage is followed by four questions. Answer the questions by choosing the best choice, (1), (2), (3), or (4). Then mark your answer sheet.

Passage 1:

The Mother's Day is celebrated on various days in many parts of the world, most commonly in March, April, or May as a day to honor mothers and motherhood. In the UK and Ireland, it follows the old traditions of Mothering Sunday, celebrated in March or April.

Historically, the celebration has its origin in ancient customs and traditions. The ancient Greeks kept a festival to Cybele, a great mother of Greek gods. The ancient Romans also had another holiday, Matronalia, that was dedicated to Juno (an ancient Roman goddess), though mothers were usually given gifts on this day. In Europe there were several traditions where a specific Sunday was set aside to honor motherhood and mothers such as Mothering Sunday which is a Christian festival. One of the early calls to celebrate Mother's Day in the United States was the "Mother's Day Proclamation" by Julia Ward Howe.

Today the holiday has become very popular around the world. People take the day as an opportunity to pay tribute to their mothers and thank them for all their love and support. There is also a tradition of gifting flowers, cards, and other gifts to mothers on the occasion.

93- What does the passage mainly discuss?

- 1) The origins of modern Mother's Day in ancient Greece
- 2) Why we should dedicate a day to celebrating motherhood
- 3) Mother's Day in different parts of the world and its history
- 4) Why most of the Mother's Days are celebrated in March or April

94- According to the passage, which statement is TRUE about Mother's Day in ancient Greece and ancient Rome?

- 1) Juno in Roman culture was the same as Cybele in Greek culture.
- 2) Romans celebrated Juno on the same day that Greeks celebrated Cybele.
- 3) Romans gave gifts to their mothers, but it's not clear whether Greeks did the same.
- 4) The Mothering Sunday was a festival that celebrated Roman and Greek gods.

95- We can understand from the passage that Julia Ward Howe wrote "Mother's Day Proclamation" in order to .....

- 1) make a suggestion
- 2) inform
- 3) criticize
- 4) explain

96- The expression "pay tribute to" is closest in meaning to .....

- 1) understand
- 2) take care of
- 3) agree with
- 4) appreciate

Passage 2:

Stephen William Hawking was an English theoretical physicist, cosmologist, and author. Hawking was born on January 8, 1942. At an early age, he showed an interest in science and technology. Hawking's father advised him to study medicine, concerned that there were few jobs for mathematics graduates.

At university, Hawking was diagnosed with motor neurone disease. His disease progressed more slowly than doctors had predicted. Although Hawking had difficulty walking unsupported, and his speech was almost unintelligible, with his Doctoral advisor's encouragement, he returned to his work.

His scientific work included research on the origins and structure of the universe, from the Big Bang to black holes. He revolutionized the field by being the first to set out a theory of cosmology explained by a union of the general theory of relativity and quantum mechanics.

In 2002, Hawking was ranked number 25 in the BBC's poll of the 100 Greatest Britons. Hawking's illness gradually paralyzed him over the decades. However, even after the loss of his speech, he was still able to communicate through a speech-generating device, initially through the use of a hand-held switch, and eventually by using a single cheek muscle. He died on 14 March 2018 at the age of 76.

97- Which of the following aspect(s) of Hawking's life does the passage mainly discuss?

I) scientific achievements

II) illness

III) life and death

- 1) only I
- 2) I and II
- 3) I and III
- 4) I, II, and III

98- According to the passage, all of the following are TRUE about Hawking's disease, EXCEPT that .....

- 1) it makes speaking difficult
- 2) it makes it difficult to walk
- 3) it cannot be fully cured
- 4) it harms thinking ability

99- We can understand from the passage that Stephen Hawking probably .....

- 1) gave up his work at university for a period of time after the disease
- 2) disagreed with his doctors when they asked him to give up work
- 3) worked harder at university when he found out about his disease
- 4) wanted to go into medicine before he got interested in science

100- The word "diagnose" in paragraph 2 refers to the act of .....

- 1) giving medicine to somebody
- 2) having a surgery
- 3) recovering from a disease
- 4) figuring out somebody's disease

دفترچه شماره ۲

آزمون شماره ۱۱

جمعه ۹۹/۰۸/۳۰

آزمون‌های سراسری کاج

گزینه درست را انتخاب کنید.

سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹

آزمون اختصاصی

پایه دوازدهم ریاضی

دوره دوم متوسطه

شماره داوطلبی:	نام و نام خانوادگی:
۱۵۵	۱۱۵ دقیقه
مدت پاسخگویی:	تعداد سوالاتی که باید پاسخ دهید:

عنوانی مواد امتحانی آزمون اختصاصی گروه آزمایشی علوم ریاضی، تعداد سوالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سوال	وضعیت پاسخگویی	شماره سوال		مدت پاسخگویی
				از	تا	
۱	حسابان ۲	۱۰	اجباری	۱۰۱	۱۱۰	۸۵ دقیقه
	ریاضیات گسسته	۱۰		۱۱۱	۱۲۰	
	هنلسه ۳	۱۰		۱۲۱	۱۳۰	
	ریاضی ۱	۵		۱۳۱	۱۳۵	
	حسابان ۱	۵		۱۳۶	۱۴۰	
	هنلسه ۱	۵		۱۴۱	۱۴۵	
	آمار و احتمال	۱۰		۱۴۶	۱۵۵	
۲	فیزیک ۳	۲۵	اجباری	۱۵۶	۱۸۰	۴۵ دقیقه
	فیزیک ۱	۱۰		۱۸۱	۱۹۰	
	فیزیک ۲	۱۰		۱۹۱	۲۰۰	
۳	شیمی ۳	۱۵	اجباری	۲۰۱	۲۱۵	۲۵ دقیقه
	شیمی ۱	۱۰		۲۱۶	۲۲۵	
	شیمی ۲	۱۰		۲۲۶	۲۳۵	

ریاضیات

حسابان (۲)

۱۰۱- اگر نمودار تابع $y = f(x)$ را ابتدا با ضریب ۳ انقباض افقی و سپس با ضریب ۲ انبساط عمودی دهیم، کدام تابع به دست می‌آید؟

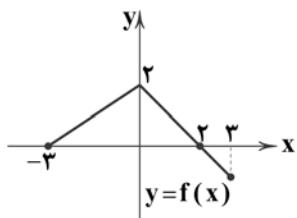
$$\frac{1}{2}f\left(\frac{x}{3}\right) \quad (4)$$

$$\frac{1}{2}f(3x) \quad (3)$$

$$2f(3x) \quad (2)$$

$$2f\left(\frac{x}{3}\right) \quad (1)$$

۱۰۲- اگر نمودار $f(x)$ به صورت زیر باشد، مجموع طول پاره خط‌های نمودار تابع $g(x) = \frac{f(x-1)}{|f(x-1)|}$ چقدر است؟

۵ (۱)

۶ (۲)

۷ (۳)

۸ (۴)

۱۰۳- تابع $y = x^3 - |x|$ در چند نقطه متقطع‌اند؟

۱۰۴- صفر

۱۰۵- (۲)

۱ (۱)

۱۰۶- جواب نامعادله $\log_{\frac{1}{2}}\left(\frac{x-1}{x+1}\right) < \log_{\frac{1}{2}}\left(-\frac{3x}{2}\right)$ کدام است؟

۱۰۷- $(-2, -1)$ (۴)۱۰۸- $(-\infty, -2)$ (۳)۱۰۹- $(-\infty, -1)$ (۲)۱۱۰- $(-\infty, \frac{1}{3})$ (۱)

۱۰۱۰- اگر باقی‌مانده تقسیم $P(x)$ بر $-x-3$ برابر $x+3$ باشد، آن‌گاه باقی‌مانده تقسیم $P(2x-3)$ بر $-x-3$ چقدر است؟

۱۰۱۱- ۵ (۴)

۱۰۱۲- ۴ (۳)

۱۰۱۳- ۷ (۲)

۶ (۱)

۱۰۱۴- دوره تناوب تابع $g(x) = f(4x)$ یک واحد بیشتر است. دوره تناوب تابع $f(x)$ کدام است؟

۱۰۱۵- ۴ (۴)

۱۰۱۶- ۴ (۳)

۱۰۱۷- ۲۸ (۲)

۱۱۱- ۱ (۱)

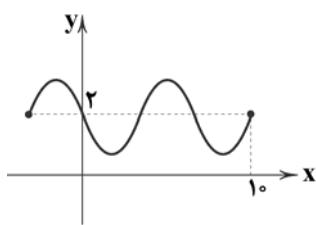
۱۰۱۷- اگر بیشترین مقدار تابع $f(x) = m - \frac{1}{3} \cos \frac{x}{2}$ برابر $\frac{1}{4}$ باشد، کمترین مقدار تابع $g(x) = 12m - ms \sin x \cos x$ کدام است؟

۱۰۱۸- $\frac{24}{25}$ (۴)۱۰۱۹- $-\frac{24}{25}$ (۳)۱۰۲۰- $-\frac{25}{24}$ (۲)۱۱۲- $\frac{25}{24}$ (۱)

۱۰۲۱- در کدام فاصله، $\sin \alpha$ بزرگ‌تر از $\tan \alpha$ است؟

۱۰۲۲- $(\frac{5\pi}{4}, \frac{3\pi}{2})$ (۴)۱۰۲۳- $(\pi, \frac{3\pi}{2})$ (۳)۱۰۲۴- $(\frac{5\pi}{6}, \pi)$ (۲)۱۱۲- $(\frac{\pi}{4}, \frac{\pi}{2})$ (۱)

۱۰۲۵- نمودار زیر بخشی از نمودار تابع $f(x) = k + 1 + \sin \pi mx$ است، مقدار $(\frac{\Delta}{\pi})$ چقدر است؟

۱ (۱)

۲ (۲)

۳ (۳)

۴ (۴)

۱۰۲۶- دامنه تابع $f(x) = \tan \frac{\pi}{1+|x|}$ شامل چند عدد صحیح نیست؟

۱۰۲۷- ۳ (۴)

۱۰۲۸- ۲ (۳)

۱۰۲۹- ۱ (۲)

۱۱۲- ۱ (۱)

ریاضیات گستاخ

-۱۱۱- چه تعداد از سه تابی مرتباً مانند (z, y, x) از اعداد صحیح با شرط $x \leq z \leq y \leq 10$ وجود دارد، به طوری که

$$\text{تساوی } x^3 + y^3 + z^3 = xy + yz + xz \text{ برقرار باشد؟}$$

۶۱) ۴

۶۰) ۳

۲۱) ۲

۲) ۱

-۱۱۲- اگر a کمترین مقدار طبیعی k کدام است؟ $19|5a - 2b + 19$ و $19|7a + b + k$

۱۳) ۴

۱۱) ۳

۱۰) ۲

۹) ۱

-۱۱۳- اگر $a = 4k + 1$ و $b = 4k + 3$. آنگاه باقیمانده تقسیم $2a^4 - b^4 - 17$ بر ۸ کدام است؟

۴) صفر

۳) ۳

۲) ۲

۱) ۱

-۱۱۴- اگر برای هر عدد طبیعی n ، عدد b^n بر a^n بخش پذیر باشد، آنگاه کدام گزینه نادرست است؟

$$(a, b^3) = |a|$$

$$[a^3, b] = |b|$$

$$(a, ab-a) = |a|$$

$$[a, b^3] = |b^3|$$

-۱۱۵- در تقسیم عدد طبیعی a بر عدد طبیعی b باقیمانده ۱۲ و خارج قسمت ۲۳ می‌باشد. اگر a مضرب ۵ باشد، مجموع ارقام کوچک‌ترین مقدار کدام است؟

۱۳) ۴

۱۲) ۳

۱۱) ۲

۱۰) ۱

-۱۱۶- اگر دو رقم سمت راست دو عدد $(5a+17)$ و $(10a+16)$ یکسان باشند، رقم یکان عدد $(3a+7)$ کدام است؟

۸) ۴

۷) ۳

۵) ۲

۳) ۱

-۱۱۷- سه عدد $a = 49$ و $b = 126$ به یک دسته همنهشتی به پیمانه $m > 1$ تعلق دارند. کوچک‌ترین عدد سه رقمی a به طوری که مجموعه اعداد صحیح به تعداد کمتری دسته همنهشتی افزایش شود، کدام است؟

۱۰۶) ۴

۱۰۵) ۳

۱۷۳) ۲

۱۷۲) ۱

۱۱) ۴

۹) ۳

۸) ۲

۷) ۱

-۱۱۹- بزرگ‌ترین عدد طبیعی سه رقمی که در معادله همنهشتی $2x^{1399} = 2^{15}$ صدق می‌کند. به کدام دسته همنهشتی به پیمانه ۴ تعلق دارد؟

[۰]۴

[۳]۴

[۲]۴

[۱]۴

-۱۲۰- چند عدد طبیعی سه رقمی وجود دارد که ۵ برابر آنها به علاوه ۹ بر ۱۱ بخش پذیر باشد؟

۸۴) ۴

۸۳) ۳

۸۲) ۲

۸۱) ۱

هندرسه (۳)

-۱۲۱- اگر $B = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ -1 & 2 \end{bmatrix}$ باشد، مجموع درایه‌های ماتریس $A \times B$ چقدر است؟

۷) ۴

۲) ۳

۱) ۲

۰) صفر

-۱۲۲- در صورتی که $A^{100} = \begin{bmatrix} a & b \\ c & d \end{bmatrix}$ باشد، مقدار $a+b+c+d$ چقدر است؟

۱۰۲) ۴

۱۰۶) ۳

۱۰۴) ۲

۱۰۰) ۱

-۱۲۳- اگر $|A| = 2$ و A یک ماتریس 2×2 باشد، حاصل $|A|^2$ چقدر است؟

۵۰) ۴

۴۰) ۳

۳۸) ۲

۳۲) ۱

-۱۲۴- در صورتی که $A + 2B = \begin{bmatrix} 2 & 1 \\ 0 & 1 \end{bmatrix}$ باشد، حاصل $|A + 2B|^2 + 2(AB + BA + 2B^2)$ کدام است؟

-۱) ۴

۲) ۳

۱) ۲

۰) صفر

-۱۲۵- اگر B و A ماتریس‌های وارون پذیر و $A^2B = BA$ باشد، آنگاه ماتریس A برابر کدام ماتریس زیر است؟

$$A^{-1}B^2A$$

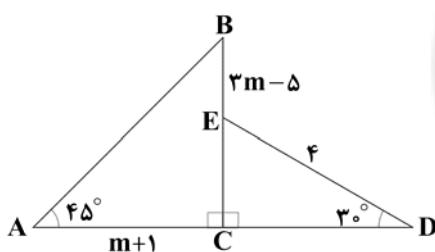
$$A^{-1}BAB^{-1}$$

$$B^{-1}ABA^{-1}$$

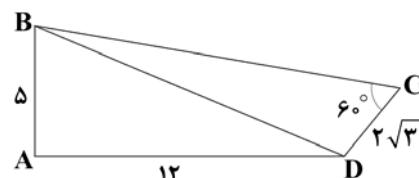
$$A^{-1}B^2AB^{-1}$$

$B = \begin{bmatrix} m & m+1 & 3 \\ m & m+2 & 5 \\ 4 & 7 & 10 \end{bmatrix}$ چقدر است؟	در این صورت دترمینان ماتریس $A = \begin{bmatrix} 4 & -3 \\ -1 & m \end{bmatrix}$ و $A^{-1} = \begin{bmatrix} 1 & 3 \\ m & 4 \end{bmatrix}$	-۱۲۶
۴) صفر	۲) (۳)	-۱) (۲)
۳) (۴)	۲) (۳)	۱) (۲)
۴) (۴)	۷۲) (۳)	۱۶) (۲)
۱) (۴)	۹) (۳)	-۹) (۲)
۴) (۴)	۸) (۳)	۱۴) (۲)
		۱۶) (۱)

ریاضی (۱)- ۱۳۱ - با توجه به شکل مقابله اندازه AB چقدر است؟

۳) (۱)

۳ $\sqrt{2}$ (۲) $\sqrt{2}$ (۳) $\frac{3}{\sqrt{2}}$ (۴)**سایت کنکور****Konkur.in** $\frac{3}{13}$ (۱) $\frac{4}{13}$ (۲) $\frac{7}{13}$ (۳) $\frac{5}{13}$ (۴)- ۱۳۲ - با توجه به ابعاد شکل زیر $\sin(D\hat{B}C)$ کدام است؟

۸۸° (۴)

۴۵° (۳)

۴۴° (۲)

۴۳° (۱)

- ۱۳۳ - در صورتی که $\tan^2 \alpha \cot \alpha > 0$ و $\sin \alpha \cos \alpha > 0$ باشد، آنگاه α در کدام ناحیه یا نواحی قرار دارد؟

۴) دوم یا چهارم

۳) اول یا سوم

۲) فقط سوم

۱) فقط اول

- ۱۳۴ - به ازای کدام زاویه زیر است؟ $\tan \alpha > \cot \alpha$

۱۰) (۴)

۹) (۳)

۷) (۲)

۸) (۱)

حسابان (۱)- ۱۳۵ - 2π درجه چند رادیان است؟ $\frac{\pi}{90}$ (۴)

۳۶۰ (۳)

۱۸۰ (۲)

 $\frac{\pi}{45}$ (۱)

۱۳۷ - حاصل عبارت $A = \frac{\sin 2^\circ (1 + \cos 7^\circ) + \sin 1^\circ + \cos 12^\circ - 1}{\sin 2^\circ + \tan 2^\circ + \sin 1^\circ + \tan 16^\circ}$ چقدر است؟

۱ (۴)

 $\sin 2^\circ + \sin 1^\circ$ (۳) $\sin 1^\circ$ (۲) $\sin 2^\circ$ (۱)

۱۳۸ - برد تابع $f(x) = 3 - 2\cos(\frac{\pi}{3} - x)$ کدام است؟

[−۵, ۱] (۴)

[۱, ۵] (۳)

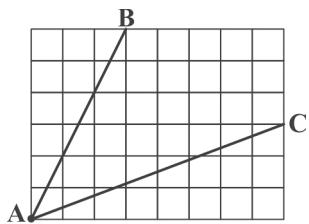
[−۵, −۱] (۲)

[−۱, ۵] (۱)

۱۳۹ - مقدار $\tan(825^\circ)$ چقدر است؟

 $\sqrt{3} - 2$ (۴) $-2 - \sqrt{3}$ (۳) $2 + \sqrt{3}$ (۲) $2 - \sqrt{3}$ (۱)

۱۴۰ - در مستطیل زیر، مساحت هر مربع کوچک یک واحد است. سینوس زاویه BAC چقدر است؟

 $\frac{1}{\sqrt{365}}$ (۱) $\frac{12}{\sqrt{365}}$ (۲) $\frac{17}{\sqrt{365}}$ (۳) $\frac{13}{\sqrt{365}}$ (۴)**هندسه (۱)**

۱۴۱ - در مثلث MNP نقطه D روی ضلع MN طوری قرار گرفته است که آن را به نسبت ۱ به ۵ تقسیم نموده است. با فرض آن که مساحت مثلث

$\triangle MNP$ برابر 90° می‌باشد، مساحت مثلث MPD چقدر است؟

۶۰ (۴)

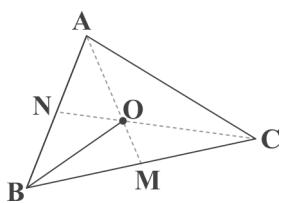
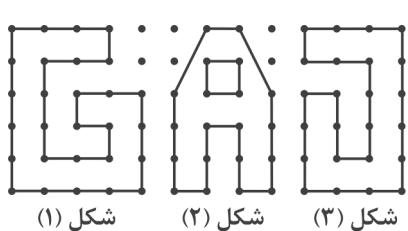
۴۵ (۳)

۳۰ (۲)

۱۵ (۱)

۱۴۲ - در مثلث زیر نقطه O ، نقطه همسری میانه‌ها و نقاط M و N به ترتیب وسط اضلاع BC و AB هستند. مساحت چهارضلعی $BNOM$ چه

کسری از مساحت مثلث ABC است؟

 $\frac{1}{3}$ (۱) $\frac{2}{3}$ (۲) $\frac{1}{6}$ (۳) $\frac{2}{5}$ (۴)**سایت کنکور****Konkur.in**

۲/۵ (۱)

۲/۴ (۲)

۴ (۳)

۱/۵ (۴)

۱۴۴ - مساحت یک چندضلعی شبکه‌ای زیر، مجموع مساحت شکل (۱) و (۳) چند برابر مساحت شکل (۲) است؟

۲۰ (۴)

۱۶ (۳)

۱۸ (۲)

۱۷ (۱)

۱۴۵ - در یک ذوزنقه قائم‌الزاویه قطرها بر هم عمودند و اندازه قاعده‌ها برابر ۴ و ۱۶ است. مساحت این ذوزنقه کدام است؟

۴۰ (۴)

۸۰ (۳)

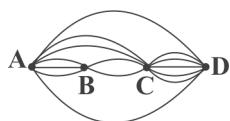
۷۰ (۲)

۶۰ (۱)

آمار و احتمال

-۱۴۶- در شکل زیر به چند طریق می‌توان بدون عبور از نقطه تکراری از A به D رسید به طوری‌که فقط بتوان رو به جلو حرکت کرد؟

۴۷ (۱)

۳۰ (۲)

۴۶ (۳)

۴۲ (۴)

-۱۴۷- اگر دو عضو جدید به یک مجموعه $n+1$ عضوی اضافه کنیم، تعداد زیرمجموعه‌های آن چه تغییری می‌کند؟

(۴) برابر می‌شود

(۳) برابر می‌شود

(۲) برابر نمی‌کند

-۱۴۸- با ارقام ۱, ۲, ۳, ۴, ۵ چند عدد سه رقمی می‌توان نوشت که حداقل ۲ رقم تکراری داشته باشد؟

۱۲۰ (۴)

۶۵ (۳)

۶۰ (۲)

۱۲۵ (۱)

-۱۴۹- با ارقام ۱, ۲, ۳, ۴, ۵ چند عدد کوچک‌تر از ۵۰۰ می‌توان نوشت؟

۱۵۰ (۴)

۳۰ (۳)

۱۸۰ (۲)

۱۴۴ (۱)

-۱۵۰- حاصل عبارت $\frac{P(n, r)}{P(n+2, r+2)}$ کدام است؟

 $\frac{r}{n}$ (۴) $\frac{1}{(n+2)!}$ (۳) $\frac{1}{(n+1)(n+2)}$ (۲) $\frac{1}{n+1}$ (۱)

-۱۵۱- با نقاط روی دایره شکل زیر، چند چهارضلعی می‌توان ساخت که AB قطر آن باشد؟

۱۲ (۱)

۹ (۲)

۸ (۳)

۱۵ (۴)

-۱۵۲- ۴ کتاب ریاضی و ۳ کتاب فیزیک را به چند طریق می‌توان کنار هم قرار داد به طوری‌که کتاب‌های هم موضوع کنار هم قرار نگیرند؟

۲۸۸ (۴)

۱۲۰ (۳)

۲۴ (۲)

۱۴۴ (۱)

-۱۵۳- در چند زیرمجموعه از مجموعه $A = \{1, 2, 4, 5, 6, 7, 8\}$ تعداد اعداد فرد بیشتر از اعداد زوج است؟

۲۸ (۴)

۲۹ (۳)

۲۲ (۲)

۲۶ (۱)

-۱۵۴- به چند طریق می‌توان ۳ کتاب از ۵ کتاب علمی و ۴ کتاب از ۷ کتاب ادبی را یک در میان در قفسه چید؟

 $\binom{5}{3} \binom{7}{4} \times 4! \times 3!$ (۴)

۴! × ۳!

 $\binom{5}{3} \binom{7}{4} \times 2!$ (۲) $\binom{12}{7} \times 4! \times 3!$ (۱)

-۱۵۵- حاصل کدام است؟

 $\binom{10}{8}$ (۴) $\binom{11}{8}$ (۳) $\binom{11}{7}$ (۲) $\binom{10}{7}$ (۱)

فیزیک

-۱۵۶- اتومبیلی که در یک مسیر مستقیم در حال حرکت است برای این‌که با شتاب ثابت، سرعت خود را در مدت زمان ۲ ثانیه، ۵ برابر کند،

جایه‌جا می‌شود. اندازه شتاب حرکت این اتومبیل در این بازه زمانی چند متر بر محدود ثانیه خواهد بود؟

۱۰ (۴)

۷/۵ (۳)

۵ (۲)

۲/۵ (۱)

-۱۵۷- اتومبیلی در لحظه $t=0$ از حال سکون با شتاب ثابت در یک مسیر مستقیم به حرکت درمی‌آید و در مدت زمان ۱۰ ثانیه تندی خود را

به $\frac{m}{s}$ ۴۰ می‌رساند. مسافتی که اتومبیل در ۵ ثانیه دوم حرکتش طی می‌کند، چند متر است؟

۲۵۰ (۴)

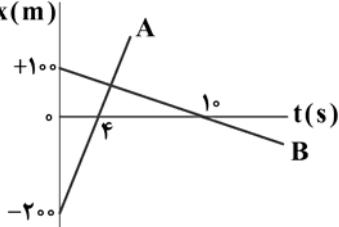
۱۲۵ (۳)

۳۰۰ (۲)

۱۵۰ (۱)

۱۵۸- نمودار مکان - زمان دو متحرک A و B که حرکت آنها از لحظه $t=0$ شروع می‌شود، مطابق شکل زیر است. مکانی که دو متحرک به هم می‌رسند، چند متر با نقطه شروع حرکت متحرک B فاصله دارد؟

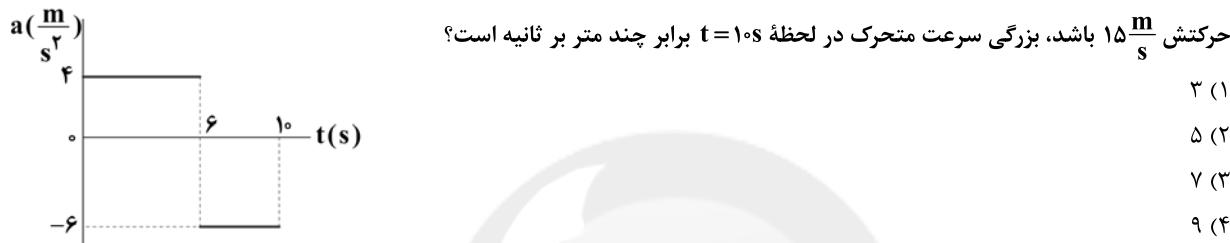
- (۱) ۵۰
(۲) ۷۵
(۳) ۱۰۰
(۴) ۱۲۵

۱۵۹- متحرکی با شتاب ثابت در یک مسیر مستقیم از حال سکون شروع به حرکت می‌کند. در ثانیه بیازدهم حرکتش، 84m جابه‌جا می‌شود. این متحرک در ۲ ثانیه پنجم حرکتش چند متر جابه‌جا می‌شود؟

- (۱) ۷۲
(۲) ۱۴۴
(۳) ۲۸۸
(۴) ۴۳۲

۱۶۰- شکل زیر نمودار شتاب زمان متحرکی که روی خط راست حرکت می‌کند، را نشان می‌دهد. اگر سرعت متوسط این متحرک در ۱۰ ثانیه اول

حرکتش $15 \frac{\text{m}}{\text{s}}$ باشد، بزرگی سرعت متحرک در لحظه $t=10\text{s}$ برابر چند متر بر ثانیه است؟

- (۱) ۳
(۲) ۵
(۳) ۷
(۴) ۹

۱۶۱- گلوله‌ای در شرایط خلاً در راستای قائم از بالای ساختمان مرتفعی رها می‌شود. اگر اندازه سرعت گلوله در نقطه A، $40 \frac{\text{m}}{\text{s}}$ و سرعت گلوله در

نقطه B برابر $60 \frac{\text{m}}{\text{s}}$ باشد، فاصله بین این دو نقطه چند متر است؟ ($g = 10 \frac{\text{m}}{\text{s}^2}$)

- (۱) ۸۰
(۲) ۱۰۰
(۳) ۱۵۰
(۴) ۱۸۰

۱۶۲- گلوله‌ای در شرایط خلاً در راستای قائم بدون سرعت اولیه از ارتفاع h نسبت به سطح زمین رها می‌شود. اگر گلوله در ۳ ثانیه آخر حرکتش،

۱۰۵ متر را طی کرده باشد، ارتفاع h چند متر است؟ ($g = 10 \frac{\text{m}}{\text{s}^2}$)

- (۱) ۱۲۵
(۲) ۱۱۰
(۳) ۱۸۰
(۴) ۲۴۵

۱۶۳- گلوله‌ای در شرایط خلاً در راستای قائم از ارتفاع h نسبت به سطح زمین سقوط می‌کند و با تندی $40 \frac{\text{m}}{\text{s}}$ به زمین برخورد می‌کند. یک ثانیه

قبل از برخورد، گلوله در چه ارتفاعی بر حسب متر نسبت به سطح زمین قرار داشته است؟ ($g = 10 \frac{\text{m}}{\text{s}^2}$)

- (۱) ۳۵
(۲) ۴۰
(۳) ۴۵
(۴) ۵۰

۱۶۴- گلوله‌ای در شرایط خلاً و در راستای قائم از بالای برجی به ارتفاع 245 متر رها می‌شود. اندازه سرعت متوسط این گلوله در 165m آخر

حرکتش چند متر بر ثانیه است؟ ($g = 10 \frac{\text{m}}{\text{s}^2}$)

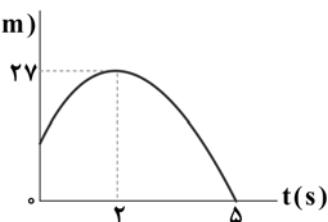
- (۱) ۷۰
(۲) ۶۵
(۳) ۶۰
(۴) ۵۵

۱۶۵- نیرویی به بزرگی F به جسمی به جرم m ، شتاب $\frac{m}{s^2}$ و نیرویی به بزرگی $F+10$ به جسمی به جرم $2m+2$ می‌دهد. نیرویی به

بزرگی $5F$ به جسمی به جرم $4m+4$ چه شتابی بر حسب متر بر مجدور ثانیه می‌دهد؟ (تمام یکاها SI هستند).

- (۱) ۲
(۲) ۴
(۳) ۶
(۴) ۸

۱۶۶- نمودار مکان - زمان متحرکی که بر روی محور x حرکت می‌کند، مطابق سهمی شکل زیر است. اگر جرم جسم 500kg باشد، اندازه نیروی خالص وارد بر جسم از لحظه $t=5\text{s}$ تا لحظه $t=0$ چند کیلونیوتون است؟

- (۱) ۳۰۰۰
(۲) ۴۰۰۰
(۳) ۳
(۴) ۴

- ۱۶۷- چه تعداد از عبارت‌های زیر بیانگر نتیجه قانون اول نیوتون است؟
- (الف) برای سفت شدن چوب کلنگ درون آن، کارگران دسته کلنگ را بر زمین می‌کوبند.
 (ب) وقتی اتوبوسی ترمز می‌کند، تمام مسافران به سمت جلو پرتاپ می‌شوند.
 (ج) اگر چند قطعه چوب روی هم قرار داشته باشند و به قطعه پایینی ضربه سریعی بزنیم، قطعه‌های بالایی بدون حرکت در راستای افقی سقوط می‌کنند.
 (د) صفر

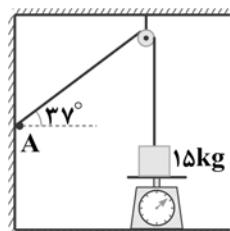
۱ (۳)

۲ (۲)

۳ (۱)

- ۱۶۸- در شکل زیر، وزنهای روی ترازوی قرار دارد و ترازو عدد 5N را نشان می‌دهد. اندازه نیرویی که طناب به نقطه A بر روی دیوار قائم وارد

می‌کند، چند نیوتون است؟ ($\sin 37^\circ = 0.6$, $g = 10 \frac{\text{m}}{\text{s}^2}$ و از جرم طناب و قرقه صرف‌نظر کنید.)

۱۵۰ (۱)

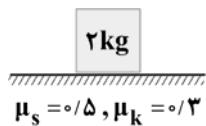
۸۰ (۲)

۶۰ (۳)

۱۰۰ (۴)

- ۱۶۹- جسمی به جرم 2kg روی سطح افقی، ساکن است. به این جسم نیروی $\vec{F} = 4\vec{i} + 6\vec{j}$ بر حسب نیوتون وارد می‌شود. اندازه نیرویی که در این

حالت از طرف سطح افقی به جسم وارد می‌شود، چند نیوتون است؟ ($g = 10 \frac{\text{m}}{\text{s}^2}$)

۲۵۳ (۲)

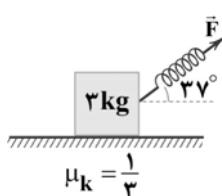
۱۵۳ (۱)

۱۴ (۴)

۶ (۳)

- ۱۷۰- مطابق شکل زیر، به وسیله یک فنر با ثابت $\frac{N}{m} = 5$ جسمی به جرم 3kg را با سرعت ثابت روی سطح افقی به ضریب اصطکاک جنبشی $\frac{1}{3}$

می‌کشیم، طول فنر چند سانتی‌متر افزایش می‌یابد؟ ($\sin 37^\circ = 0.6$, $g = 10 \frac{\text{m}}{\text{s}^2}$)

۲۰ (۱)

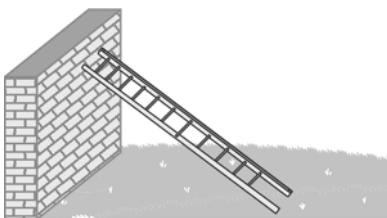
۲۵ (۲)

۳۵ (۳)

۷۵ (۴)

- ۱۷۱- در شکل زیر، یک نردهان یکنواخت به جرم 30kg به دیوار قائم بدون اصطکاکی تکیه داده شده است. نردهان در آستانه سر خوردن است. اندازه

نیرویی که از طرف دیوار به نردهان وارد می‌گردد، چند نیوتون است؟ (ضریب اصطکاک ایستایی بین زمین و نردهان $3/0$ است و $g = 10 \frac{\text{m}}{\text{s}^2}$)

۸۰ (۱)

۹۰ (۲)

۱۵۰ (۳)

۳۰۰ (۴)

- ۱۷۲- جسمی به جرم 1kg به فنری که در سقف آسانسوری آویزان است، بسته شده است. وقتی آسانسور ساکن است، طول فنر 20cm و وقتی آسانسور با

شتاب ثابت $3 \frac{\text{m}}{\text{s}^2}$ شروع به حرکت به سمت بالا می‌کند، طول فنر 25cm می‌شود. ثابت این فنر چند نیوتون بر متر است؟ ($g = 10 \frac{\text{N}}{\text{kg}}$)

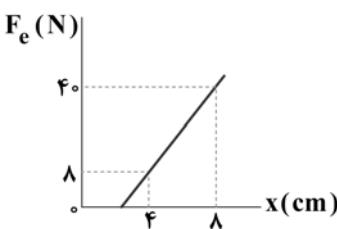
۶۰ (۴)

۵۰ (۳)

۴۰ (۲)

۳۵ (۱)

- ۱۷۳- نمودار اندازه نیروی کشسانی فنر بر حسب طول آن مطابق شکل زیر است. اگر این فنر را از دو طرف با نیرویی به بزرگی 16N بکشیم، طول

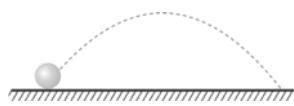
آن چند سانتی‌متر افزایش می‌یابد؟ (جرم فنر ناچیز است.)

۵ (۱)

۳ (۲)

۲ (۳)

۱ (۴)

۱۷۴- مطابق شکل مقابل، گلوله‌ای به جرم 100g پرتاب شده است. اگر بزرگی نیروی مقاومت هوا در بالاترین نقطه مسیر

$$\text{برابر N} \quad \text{باشد، اندازه شتاب گلوله در بالاترین نقطه مسیر چند متر بر مجدور ثانیه است؟} \quad (g = 10 \frac{\text{m}}{\text{s}^2})$$

(۴) صفر

(۳) ۱

(۲) $\sqrt{2}$ (۱) $\sqrt{10}$

۱۷۵- جسمی به جرم m را با سرعت اولیه افقی v_0 روی یک سطح افقی پرتاب می‌کنیم. اگر جرم و اندازه سرعت اولیه جسم را نصف کنیم، مدت زمان و مسافتی که طول می‌کشد تا جسم متوقف شود، به ترتیب از راست به چپ چند برابر می‌شوند؟ (ضریب اصطکاک جنبشی سطح افقی μ_k است.)

(۴) $\frac{1}{4}$ و $\frac{1}{2}$ (۳) $\frac{1}{2}$ و $\frac{4}{3}$ (۲) $\frac{4}{3}$ و $\frac{1}{2}$ (۱) $\frac{1}{4}$ و $\frac{1}{2}$

۱۷۶- شخصی به جرم 70kg روی یک ترازو و در داخل آسانسوری که از حال سکون با شتاب ثابت شروع به حرکت می‌کند، قرار دارد. اگر ترازو

$$\text{عدد N} \quad 840 \quad \text{را نشان دهد، در مدت ..... ثانیه آسانسور با این شتاب ۴m/s^2 \text{ به سمت ..... حرکت می‌کند.} \quad (g = 10 \frac{\text{N}}{\text{kg}})$$

(۴) پایین

(۳) بالا

(۲) ۱ - پایین

(۱) ۱ - بالا

۱۷۷- جسمی از ارتفاع ۱۵ متری سطح زمین رها می‌شود. اگر در طول مسیر، اندازه نیروی مقاومت هوا ثابت و $\frac{1}{3}$ اندازه نیروی وزن جسم باشد،

$$\text{جسم با چه تندی برحسب متر بر ثانیه به زمین برخورد می‌کند؟} \quad (g = 10 \frac{\text{N}}{\text{kg}})$$

(۴) ۳۰

(۳) ۱۵

(۲) ۱۰

(۱) ۲۰

۱۷۸- معادله تکانه-زمان جسم در حال حرکتی به جرم 5kg در دستگاه SI به صورت $p = t^2 + 4t + 2$ است. اندازه شتاب متوسط جسم در دو ثانیه دوم حرکتش چند متر بر مجدور ثانیه است؟

(۴) ۲۵

(۳) ۱۵

(۲) ۲۰

(۱) ۱۰

۱۷۹- نمودار تغییرات تکانه یک متحرک برحسب زمان، مطابق شکل زیر است. به ترتیب از راست به چپ، سرعت متحرک و شتاب متحرک در چه لحظه‌ای صفر است؟ (حرکت جسم روی خط راست است).

۱۸۰- با چند برابر شدن جرم یک جسم و ۲۵ درصد کاهش انرژی جنبشی آن، اندازه تکانه جسم ۵۰ درصد افزایش می‌یابد؟

(۴) $\frac{1}{2}$

(۳) ۲۵

(۲) ۳۰

(۱) $\frac{1}{3}$

توجه: داوطلب گرامی، لطفاً از بین سوالات زوج درس ۱ (فیزیک ۱)، شماره ۱۸۱ تا ۱۹۰ و زوج درس ۲ (فیزیک ۲)، شماره ۱۹۱ تا ۲۰۰، فقط یک سری را به انتخاب خود پاسخ دهید.

زوج درس ۱

فیزیک (۱) (سوالات ۱۸۱ تا ۱۹۰)

۱۸۱- یک آب گرمکن زمانی که با توان 100W کار می‌کند، می‌تواند در مدت زمان ۲ دقیقه و فشار یک اتمسفر قطعه یخی به جرم m که دمای آن صفر درجه سلسیوس است را به آب 20°C تبدیل کند. توان این دستگاه را چند واحد تغییر دهیم تا دمای آب را در مدت زمان

$$30 \text{ ثانیه از } 20^\circ\text{C} \text{ به } 50^\circ\text{C} \text{ برساند؟} \quad (J = 4200 \frac{\text{J}}{\text{kg} \cdot \text{C}} \text{ آب})$$

(۴) ۲۲۰

(۳) ۱۲۰

(۲) ۸۰

(۱) ۲۰

۱۸۲- کدام گزینه صحیح است؟

(۱) تابش گرمایی در دمای زیر 50°C عمده‌است به صورت تابش فرابینش است.

(۲) یک قوری مات مشکی دیرتر از یک قوری صاف و درخشان، سرد می‌شود.

(۳) اساس کار پدیده همرفت طبیعی، اصل ارشمیدس است.

(۴) دلیل جریان‌های باد ساحلی، همرفت واداشته است.

- ۱۸۳- گرم آب صفر درجه سلسیوس در فشار یک اتمسفر در اختیار داریم که در اثر تبخیر سطحی، بخشی از آن بخار شده و مقدار باقیمانده یخ می‌زند. چند درصد از این آب تبخیر شده است؟ (L_V = ۵۶۰ cal/kg, L_F = ۸۰ cal/kg و از هر گونه تبادل گرما با محیط صرف نظر شود)
- (۱) ۱۲/۵ (۲) ۵۰ (۳) ۸۷/۵ (۴) اطلاعات سؤال کافی نیست.

- ۱۸۴- یک میله رسانای فلزی به طول ۲m بین مخلوط آب و یخ با دمای صفر درجه سلسیوس و آب جوش ۱۰۰° قرار دارد. دمای قسمتی از میله که در فاصله ۸cm از آب جوش قرار دارد، چند درجه فارنهایت است؟ (از تبادل گرما بین میله و محیط صرف نظر کنید.)

- ۱۸۵- در یک عملیات غواصی، یک حباب هوا از عمق ۲۶۰m سطح آب، آزاد می‌شود. اگر دمای محیط ثابت و فشار هوای محیط ۱۰^۵ Pa باشد، مساحت جانبی این حباب هوا تا سطح آب چند برابر می‌شود؟ (g = ۱۰ m/s², ρ_{آب} = ۱ g/cm³)

$$\frac{1}{9} \quad \frac{1}{3} \quad ۳/۲ \quad \frac{1}{7}$$

- ۱۸۶- درون یک دستگاه تولیدکننده گرما که توان آن ۹۲W است، مخلوطی از ۱kg آب صفر درجه سلسیوس و ۱kg یخ صفر درجه سلسیوس می‌ریزیم و بلافاصله دستگاه را روشن می‌کنیم. از آن جایی که بدنه این دستگاه به طور کامل عایق نیست، با آهنگ ثابت در هر دقیقه J_۰ گرمای از آن به محیط اطراف داده می‌شود. چند دقیقه زمان لازم است تا دمای مخلوط آب و یخ به ۲۵° برسد؟

$$(F\text{شار داخل دستگاه را یک اتمسفر در نظر بگیرید و } L_F = ۳۳۶۰۰ \frac{\text{J}}{\text{kg}^\circ\text{C}}, \text{ آب } c = ۴۲۰۰ \frac{\text{J}}{\text{kg}^\circ\text{C}})$$

$$6000 \quad ۱۰۰۰ \quad ۱۰۰ \quad ۶۰$$

- ۱۸۷- ۱- گرم یخ ۱۰° را داخل مقداری آب صفر درجه سلسیوس می‌اندازیم که بعد از برقراری تعادل گرمایی در دمای صفر درجه سلسیوس، ۳۴۰۰g یخ در ظرف باقی می‌ماند. ۱m چند کیلوگرم است؟ (فقط بین آب و یخ تبادل گرما صورت

$$c_{\text{یخ}} = ۲۱۰۰ \frac{\text{J}}{\text{kg}^\circ\text{C}}, L_F = ۳۳۶۰۰ \frac{\text{J}}{\text{kg}}$$

$$۳/۲ \quad ۰/۲ \quad ۳۲۰۰ \quad ۲۰۰$$

- ۱۸۸- نمودار تغییرات دمای یک جامد برحسب گرمای گرفته شده توسط آن مطابق شکل زیر است. مقدار گرمایی که باید به این مایع داده شود تا در حالت جامد دمای آن ۳۰° افزایش یابد، چند برابر مقدار گرمایی است که باید به آن بدهیم تا در حالت مایع دمایش ۳۰° افزایش یابد؟

- ۱۸۹- به آرامی گرمای گرمایی دهیم تا به آب ۶۰° تبدیل شود. چند درصد از این گرمای صرف تغییر حالت ماده می‌شود؟ (L_F = ۴۲۰۰ J/kg.K, L_V = ۳۳۶ kJ/kg و از اتفاف گرما صرف نظر کنید.)

$$۵۰ \quad ۸۰ \quad ۴۰ \quad ۲۰$$

- ۱۹۰- یک میله فلزی استوانه‌ای توپر را ذوب کرده و با $\frac{1}{5}$ ماده تشکیل‌دهنده آن میله استوانه‌ای توپر دیگری می‌سازیم که طول آن $\frac{1}{5}$ طول میله اولیه است. اگر اختلاف دمای دو سر میله را ۱۲ برابر کنیم، آهنگ رسانش گرمایی در آن چند برابر می‌شود؟

$$۵۰ \quad ۲۵ \quad ۳/۲ \quad ۷۵$$

زوج درس ۲

فیزیک (۲) (سوالات ۱۹۱ تا ۲۰۰)

۱۹۱- سدیم و بیسموت به ترتیب از دسته کدام مواد مغناطیسی هستند؟

- (۱) دیامغناطیسی، دیامغناطیسی   (۲) پارامغناطیسی، دیامغناطیسی   (۳) دیامغناطیسی، دیامغناطیسی   (۴) پارامغناطیسی، پارامغناطیسی

۱۹۲- اگر μ_0 ثابتی تراوایی مغناطیسی و μ ضریب اصطکاک باشد، واحد $\frac{\mu}{\mu_0}$ معادل کدام است؟

- (۱) آمپر
تسلا متر
آمپر
تسلا
تسلا
نیوتون آمپر
نیوتون آمپر
تسلا
آمپر

۱۹۳- در شکل زیر، الکترونی را با سرعت v عمود بر خطوط میدان مغناطیسی حاصل از سیم حامل جریان پرتاب می‌کنیم، نیروی مغناطیسی وارد بر الکترون از طرف میدان کدام است؟

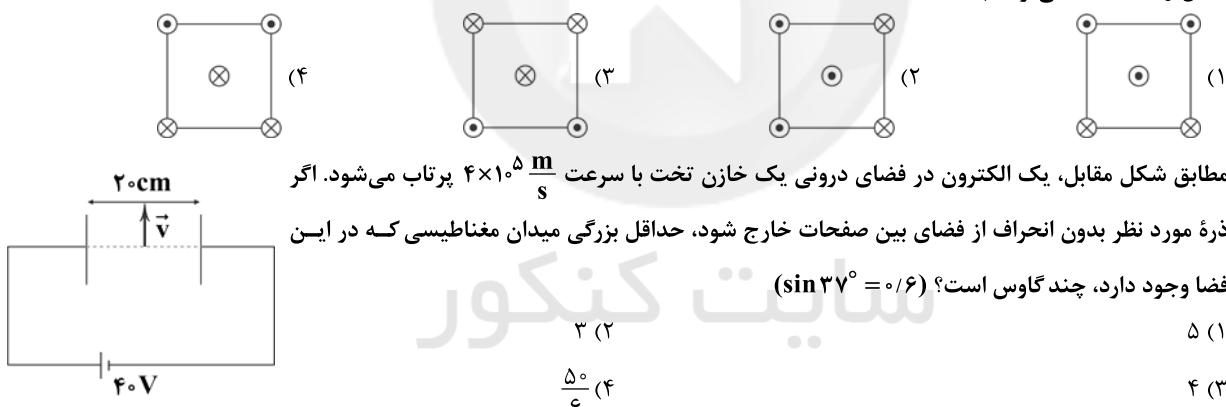
I ⊕

۱۹۴- تعداد حلقه‌های یک سیم‌لوله دو برابر یک پیچه مسطح و جریان‌های عبوری از آن‌ها با هم برابر است، اگر قطر سطح مقطع پیچه مسطح ۸ برابر طول سیم‌لوله باشد، بزرگی میدان مغناطیسی در مرکز پیچه مسطح چند برابر بزرگی میدان مغناطیسی روی محور سیم‌لوله است؟ (سیم‌لوله را آرمانی در نظر بگیرید).

- (۱) $\frac{1}{4}$ (۲) $\frac{1}{16}$ (۳) $\frac{4}{3}$ (۴) $\frac{1}{2}$

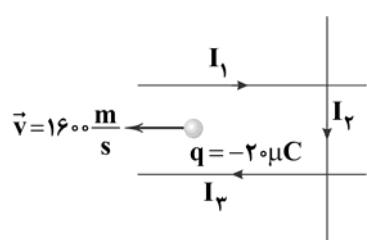
۱۹۵- در کدام آرایش سیم‌ها که اندازه جریان الکتریکی همگی آن‌ها با هم برابر است، بودار نیروی وارد بر سیم قرارگرفته در مرکز مربع به شکل $\vec{F} = -48 \vec{j}$ می‌تواند باشد؟

۱۹۶- مطابق شکل مقابل، یک الکترون در فضای درونی یک خازن تخت با سرعت $v = 4 \times 10^5 \text{ m/s}$ پرتاب می‌شود. اگر ذره مورد نظر بدون انحراف از فضای بین صفحات خارج شود، حداقل بزرگی میدان مغناطیسی که در این فضا وجود دارد، چند گاوس است؟ ($\sin 37^\circ = 0.6$)

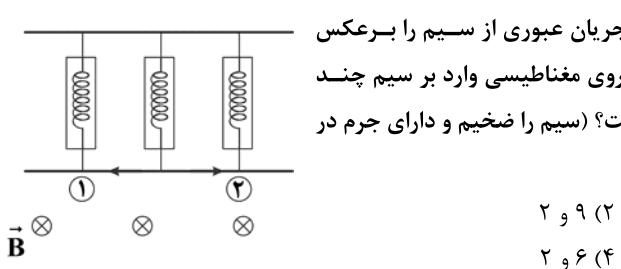
- (۱) 5×10^{-3} (۲) 3×10^{-3} (۳) 2×10^{-3} (۴) 4×10^{-3}

۱۹۷- در شکل زیر بزرگی میدان مغناطیسی حاصل از هر سیم در محل بار $T = 75 \text{ mT}$ است. اندازه نیروی مغناطیسی وارد بر بار چند نیوتون و جهت آن به کدام سمت است؟

- (۱) 2×10^{-3} و بالا
(۲) 2×10^{-3} و پایین
(۳) 7×10^{-3} و بالا
(۴) 7×10^{-3} و پایین

۱۹۸- در شکل مقابل هر نیروسنج مقدار 12 N را نشان می‌دهد. اگر جهت جریان عبوری از سیم را برعکس کنیم، مقداری که هر نیروسنج نشان می‌دهد، 18 N می‌شود. اندازه نیروی مغناطیسی وارد بر سیم چند نیوتون است و جهت جریان ثانویه سیم به کدام سمت ((۱) یا (۲)) است؟ (سیم را ضخیم و دارای جرم در نظر بگیرید و هر سه نیروسنج مشابه هستند).

- ۱۹۹- بردار میدان مغناطیسی یکنواختی در یک فضا به شکل $\vec{B} = -\frac{3}{4}\vec{i} + \frac{3}{4}\vec{j}$ است و از سیمی به طول ۲۰cm که در این فضا قرار دارد، جریان 150 A در جهت مثبت محور y عبور می‌کند. اندازه نیروی مغناطیسی وارد بر سیم از طرف میدان چند نیوتون و جهت آن کدام است؟

- (۱) 120° و $\otimes$ (۲) 120° و $\otimes$ (۳) 72° و $\otimes$ (۴) 72° و $\odot$

- ۲۰۰- اگر زاویه بین بردار سرعت و راستای میدان مغناطیسی حاصل از یک بار متحرک را از 37° به 53° افزایش دهیم، اندازه نیروی مغناطیسی وارد بر آن N تغییر می‌کند. اگر بردار سرعت با راستای میدان زاویه 30° بسازد، بزرگی نیروی مغناطیسی وارد بر بار چند نیوتون است؟ ($\sin 37^\circ = 0.6$)

- (۱) ۵   (۲) ۸   (۳) ۱۰   (۴) ۲۰

- ۲۰۱- کدام یک از مطالب زیر نادرست است؟

(۱) قدرت پاک‌کنندگی صابون در آب چشمehr بیشتر از آب دریا است.

(۲) در زمان استراحت، pH معدہ انسان بزرگ‌تر از ۳ است.

(۳) انحلال مواد آلی در آب به شکل مولکولی است و به محلول این مواد، محلول غیرالکتروولیت می‌گویند.

(۴) خاصیت بازی محتویات روده کوچک انسان بیشتر از خاصیت بازی خون انسان است.

- ۲۰۲- در یک ظرف مقداری آب مقطرا وجود دارد. اگر چند میلی لیتر نیتریک اسید به آن اضافه شود، pH، غلظت یون هیدروکسید و ثابت یونش آب به ترتیب از راست به چپ، چه تغییری می‌کنند؟

- (۱) کاهش، کاهش، ثابت   (۲) کاهش، افزایش، کاهش   (۳) افزایش، کاهش، افزایش   (۴) افزایش، کاهش، کاهش

- ۲۰۳- مقداری از یک اسید چرب به طور کامل می‌سوزد. اگر نسبت مولی اکسیژن مصرف شده به آب تولیدشده در این واکنش برابر با $\frac{13}{9}$ باشد، جرم مولی صابون جامد تهیه شده از این اسید چرب کدام است؟ (اسید چرب یک گروه عاملی کربوکسیل دارد و زنجیر هیدروکربنی آن سیرشده است). ($C=12, H=1, O=16, Na=23: \text{g.mol}^{-1}$)

- (۱) ۲۹۲   (۲) ۳۰۶   (۳) ۲۹۴   (۴) ۳۰۴

- ۲۰۴- چه تعداد از عبارت‌های زیر درست است؟

- در واکنش مخلوط آلومنیم و سدیم هیدروکسید با آب، پایداری فراورده‌ها بیشتر از مواد واکنش‌دهنده‌هاست.
- جوهر نمک همانند سفیدکننده‌ها از نظر شیمیایی فعال‌اند و خاصیت خورنده‌گی دارند.
- برای افزایش pH خاک به آن، آهک می‌افزایند.
- صابون گوگرددار، برای از بین بردن جوش صورت و همچنین قارچ‌های پوستی استفاده می‌شود.

- (۱) ۱   (۲) ۲   (۳) ۳   (۴) ۴

- ۲۰۵- ۲/۴ مول فورمیک اسید در ۴ لیتر محلول آبی وجود دارد. اگر مجموع غلظت مولی ذره‌های حل شده در این محلول برابر 75 g/L باشد، درصد یونش اسید کدام است؟

- (۱) ۲۰   (۲) ۲۵   (۳) ۴۰   (۴) ۵۰

- ۲۰۶- کاپرویک اسید با فرمول شیمیایی $C_5H_{11}COOH$ به مقدار کمی در روغن پالم وجود دارد. غلظت محلولی از این اسید برابر $14/5\text{ g.L}^{-1}$ و pH آن برابر $2/4$ است. K_a این اسید کدام است؟ ($C=12, H=1, O=16: \text{g.mol}^{-1}$)

- (۱) $1/28 \times 10^{-4}$ (۲) $1/28 \times 10^{-5}$ (۳) $3/2 \times 10^{-4}$ (۴) $3/2 \times 10^{-5}$

- ۲۰۷- غلظت هیدروکلریک اسید در اسید معدّه فردی تقریباً $10/02\text{ mol.L}^{-1}$ است. یک قرص ضد اسید به جرم تقریبی 400 mg $43/5\%$ منیزیم هیدروکسید، $31/5\%$ سدیم هیدروژن کربنات و 25% سدیم کلرید است. این قرص با چند لیتر از اسید معدّه به طور کامل ($Mg=24, H=1, O=16, Na=23, C=12: \text{g.mol}^{-1}$) واکنش می‌دهد؟

- (۱) $0/150$ (۲) $0/225$ (۳) $0/375$ (۴) $0/450$

۲۰۸ - کدام یک از گونه‌های زیر باز قوی تری محسوب می‌شود؟

۲۰۹ - اگر محلول 10 M مولار هیدروسیانیک اسید را با افزودن آب مقطر تا 100 M مرتبه وقیق کنیم، pH آن چند واحد تغییر

$$\text{می‌کند؟ } (\text{K}_a = 4 \times 10^{-10})$$

- (۱) دو واحد کاهش می‌باید.
 (۲) دو واحد افزایش می‌باید.
 (۳) یک واحد کاهش می‌باید.
 (۴) یک واحد افزایش می‌باید.

۲۱۰ - غلظت پتاس در نمونه‌ای آب برابر 11.2 ppm است. برای خنثی کردن پتاس موجود در آن از این آب به چند کیلوگرم محلول هیدروبرمیک اسید

$$\text{با } \text{pH} = 2/4 \text{ و چگالی } 1/0.5\text{ g.mL}^{-1} \text{ نیاز است? } (K = 39, O = 16, H = 1 : \text{g.mol}^{-1})$$

۳۸ (۴)

۴۲ (۳)

۳۸۰ (۲)

۴۲۰ (۱)

۲۱۱ - ۶ دسی‌لیتر محلول هیدروبیدیک اسید با $\text{pH} = 1/3$ را به 4 Ds لیتر محلول سود سوزآور با $\text{pH} = 12/4$ اضافه می‌کنیم. اگر برای خنثی کردن محلول حاصل به $2/5$ دسی‌لیتر محلول باریم هیدروکسید نیاز باشد، غلظت مولی محلول باریم هیدروکسید کدام است؟

۰/۱۶ (۴)

۰/۰۸ (۳)

۰/۰۴ (۲)

۰/۰۲ (۱)

۲۱۲ - جدول زیر داده‌های را از قرار دادن برخی تیغه‌های فلزی درون محلول مس (II) سولفات در دمای 20°C نشان می‌دهد. با توجه به آن، کدام مقایسه در ارتباط با دمای‌های چهارگانه درست است؟

نمای مخلوط واکنش پس از مدتی ($^\circ\text{C}$)	نمانه شیمیایی فلز	نام فلز
θ_1	Fe	آهن
θ_2	Au	طلاء
θ_3	Zn	روی
θ_4	Cu	مس

$$\theta_1 > \theta_2 > \theta_3 = \theta_4$$

$$\theta_1 > \theta_3 > \theta_2 > \theta_4$$

$$\theta_3 > \theta_1 > \theta_2 = \theta_4$$

$$\theta_3 > \theta_1 > \theta_2 > \theta_4$$

۲۱۳ - کدام یک از مطالبات زیر درست است؟

- (۱) با یک جفت تیغه مسی و یا یک جفت تیغه روی به همراه میوه‌ای مانند لیمو می‌توان یک باتری ساخت.

- (۲) در واکنش فلز روی با محلول هیدروکلریک اسید، یون‌های هیدروژن نقش اکسنده دارند.

- (۳) در گذشته برای ظاهر کردن فیلم‌های عکاسی از واکنش سوختن منیزیم استفاده می‌شد.

- (۴) در هر واکنش شیمیایی هنگامی که بار الکتریکی یک گونه (atom, molecule یا ion) منفی تر می‌شود، آن گونه اکسایش یافته است.

۲۱۴ - شکل مقابل واکنش فلز روی با بون‌های مس (II) را نشان می‌دهد. چه تعداد از عبارت‌های زیر در ارتباط با آن درست است؟

- یون‌های مس (II) در این واکنش اکسنده‌اند و با گرفتن الکترون از اتم‌های روی، کاهش می‌بایند.

- در معادله موازنه شده واکنش، مجموع ضرایب واکنش‌دهنده‌ها برابر با مجموع ضرایب فراورده‌هاست.

- با گذشت زمان از شدت رنگ محلول کاسته می‌شود.

- با فرض این‌که تمام فلز تولید شده بر روی تیغه اولیه رسوب کند، با گذشت زمان بر جرم تیغه افزوده می‌شود.

۲ (۲)

۱ (۱)

۴ (۴)

۳ (۳)

۲۱۵ - چه تعداد از عبارت‌های زیر درست است؟

- اکسیژن نافلزی فعال است که با تمامی فلزها به جز طلا واکنش می‌دهد و آن‌ها را به اکسید فلز تبدیل می‌کند.
- فلزها اغلب کاهنده و نافلزها اغلب اکسنده هستند.

- در هر کدام از واکنش‌های اکسایش -کاهش افزون بر دادوستد الکترون، انرژی نیز آزاد می‌شود.

- فلز روی کاهنده‌تر از فلز مس است.

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

توجه: داوطلب گرامی، لطفاً از بین سوالات زوج درس ۱ (شیمی ۱)، شماره ۲۱۶ تا ۲۲۵ و زوج درس ۲ (شیمی ۲)، شماره ۲۲۶ تا ۲۳۵، فقط یک سری را به انتخاب خود پاسخ دهید.

زوج درس ۱

شیمی (۱) (سوالات ۲۱۶ تا ۲۲۵)

-۲۱۶- ترکیبی از کلر و فلوئور با فرمول ClFx در دمای 91°C با اورانیم واکنش می‌دهد. براثر واکنش مقدار معینی از این ترکیب با اورانیم، $14/08$ گرم اورانیم هگزافلوئورید و 1344mL کلرمونوفلوئورید در دمای 91°C و فشار $2/66\text{atm}$ تشکیل می‌شود. مقدار X کدام است؟
($U=238$, $F=19:\text{g.mol}^{-1}$)

۳ (۴)

۷ (۳)

۵ (۲)

۴ (۱)

-۲۱۷- مقدار $19/08$ گرم از نمونه‌ای شامل کربن، هیدروژن، کلر و گوگرد در مقدار کافی اکسیژن می‌سوزد و $21/12$ گرم CO_2 و $8/64$ گرم H_2O موردنظر نسبت داد؟
($C=12$, $H=1$, $O=16$, $Cl=35/5$, $S=32:\text{g.mol}^{-1}$)

 $\text{C}_4\text{H}_6\text{Cl}_2\text{S}_2$ (۴) $\text{C}_4\text{H}_8\text{Cl}_2\text{S}_2$ (۳) $\text{C}_4\text{H}_8\text{Cl}_2\text{S}$ (۲) $\text{C}_4\text{H}_6\text{Cl}_2\text{S}$ (۱)

-۲۱۸- چه تعداد از عبارت‌های زیر در ارتباط با فربیتس هابر و فرایند هابر درست است؟

- فربیتس هابر در سال ۱۹۱۸ به دلیل کشف آمونیاک برنده جایزه نوبل شیمی شد.

- واکنش مربوط به فرایند هابر در دما و فشار اتفاق انجام نمی‌شود.

- تفاوت نقطه جوش فراورده فرایند هابر با واکنش‌دهنده سنگین تر بیشتر از تفاوت نقطه جوش دو واکنش‌دهنده است.

- فرایند هابر یک واکنش برگشت‌پذیر است و حتی در دما و فشار مناسب، همه واکنش‌دهنده‌ها به فراورده تبدیل نخواهد شد.

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

-۲۱۹- 4 لیتر محلول کلسیم کلرید با غلظت 6660ppm را با 2 لیتر محلول آهن (III) کلرید با غلظت 6500ppm مخلوط کرده، سپس با اضافه کردن آب، حجم محلول را به 12 لیتر می‌رسانیم. غلظت یون کلرید در محلول نهایی چند ppm است؟ (چگالی هر کدام از محلول‌ها و آب را 1g.mL^{-1} فرض کنید).
($Ca=40$, $Cl=35/5$, $Fe=56:\text{g.mol}^{-1}$)

۴۳۲۰ (۴)

۲۱۳۰ (۳)

۳۱۲۰ (۲)

۱۲۳۰ (۱)

-۲۲۰- اگر نسبت شمار اتم‌ها به شمار عنصرها در دو ترکیب کلسیم هیدروژن فسفات و آمونیوم نیترات را به ترتیب با a و b نمایش دهیم، نسبت a به b کدام است؟

 $\frac{7}{12}$ (۴) $\frac{7}{9}$ (۳) $\frac{13}{9}$ (۲) $\frac{13}{12}$ (۱)

-۲۲۱- غلظت مولی محلولی از نیتریک اسید با چگالی $1/4\text{g.mL}^{-1}$ و درصد جرمی 70 به تقریب کدام است؟
($H=1$, $N=14$, $O=16:\text{g.mol}^{-1}$)

۱۳/۱۵ (۴)

۱۲/۸۵ (۳)

۱۵/۵۵ (۲)

۱۴/۷۵ (۱)

-۲۲۲- مقدار کافی پتاسیم فسفات با 400 گرم محلول کلسیم کلرید 15 درصد جرمی واکنش می‌دهد. کدام‌یک از مطالب زیر در ارتباط با این واکنش درست است؟ (از تغییر حجم محلول چشم‌پوشی شود).
($Ca=40$, $Cl=35/5$, $K=19$, $P=31$, $O=16:\text{g.mol}^{-1}$)

۱) به تقریب $55/85$ گرم رسوب به دست می‌آید.

۲) به تقریب $5/54$ مول فراورده محلول در آب تشکیل می‌شود.

۳) در این واکنش، شمار 33×10^{33} یون فسفات مصرف می‌شود.

۴) مجموع ضرایب اجزای واکنش پس از موازنۀ برابر با 11 است.

-۲۲۳- اگر $2/25$ مول سدیم فسفات در 159 گرم آب مقطور حل شود، درصد جرمی سدیم فسفات و غلظت مولی تقریبی محلول، به ترتیب از راست به چپ کدام است؟ (از تغییر حجم آب چشم‌پوشی شود).
($Na=23$, $O=16$, $P=31:\text{g.mol}^{-1}$)

۱/۴۲ ، ۲۰/۵ (۴)

۱/۵۷ ، ۲۰/۵ (۳)

۱/۴۲ ، ۲۵/۷ (۲)

۱/۵۷ ، ۲۵/۷ (۱)

۲۲۴- کدام ویژگی‌های یک محلول معین، در خواص آن مؤثرند؟

(آ) جرم   (ب) غلظت

(ث) دما   (ت) ماهیت حلال

(۱) آ، «ب»، «ت»، «ج»

(۲) آ، «ب»، «پ»، «ت»

(۳) «ب»، «ت»، «ج»

(۴) «ب»، «ت»، «ج»

تنهیه گاز کلر، فلز سدیم،
سودسوز آور و گاز هیدروژن.

۲۲۵- شکل زیر کاربردهای NaCl را نشان می‌دهد. چه تعداد از موارد زیر بر روی آن درست مشخص شده است؟

a : تولید سدیم هیدروژن کربنات

b : ذوب کردن بخ در جاده‌ها

c : مصارف خانگی

d : تغذیه جانوران

(۱)

(۳)

زوج درس ۲

شیمی (۲) (سوالات ۲۶ تا ۳۵)

۲۲۶- اگر در واکنش ترمیت در دقیقه‌های اول، دوم، سوم و چهارم واکنش به ترتیب $1/8$ ، $2/1$ ، $2/9$ و $1/3$ گرم آلومینیم مصرف شود، سرعت

$$\text{متوسط تولید آهن در چهار دقیقه نخست واکنش چند مول بر ثانیه است? } (\text{Fe} = 56, \text{Al} = 27; \text{g.mol}^{-1})$$

 $2/5 \times 10^{-4}$ 5×10^{-4} $2/5 \times 10^{-3}$ $1/25 \times 10^{-3}$ ۲۲۷- در واکنش سوختن کامل یک هیدروکربن گازی شکل، سرعت متوسط مصرف هیدروکربن 2L.s^{-1} و سرعت متوسط مصرف هوای 5400L.min^{-1} است. کدامیک از فرمول‌های زیر را می‌توان به هیدروکربن مورد نظر نسبت داد؟ (درصد حجمی اکسیژن در هوای برابر با 20% فرض شود).

۲۲۸- محلول ..... رنگ پتاسیم ..... با یک اسید آلی در دمای اتاق ..... اما با گرم شدن، محلول به سرعت ..... رنگ می‌شود.

(۱) بی - پرمنگنات - واکنش نمی‌دهد - بنفش

(۲) بی - منگنات - به کندی واکنش می‌دهد - بنفش

(۳) بنفش - منگنات - واکنش نمی‌دهد - بی

۲۲۹- نسبت شمار جفت الکترون‌های پیوندی به شمار جفت الکترون‌های ناپیوندی ترکیب آلی که به عنوان نگهدارنده به مواد خوراکی افزوده

می‌شود و در ساختار تمشک وجود دارد، کدام است؟

 $\frac{9}{2}$ $4/3$ $\frac{19}{2}$ $\frac{17}{4}$

۲۳۰- در واکنش سوختن کامل بنزویلک اسید، سرعت متوسط تولید کربن دی اکسید، چند برابر سرعت متوسط تولید بخار آب است؟

 $\frac{1}{2}$ $2/3$ $\frac{3}{7}$ $\frac{7}{3}$

۲۳۱- از یک واکنش فرضی در دمای معین، داده‌های جدول زیر به دست آمده است. نسبت ضریب استوکیومتری فراورده (ها) به واکنش دهنده (ها) در

غلظت (mol.L^{-1})			زمان (ثانیه)
D	E	A	
۰	۰	$0/0200$	۰
$0/0016$	$0/0063$	$0/0169$	۱۰۰
$0/0029$	$0/0116$	$0/0142$	۲۰۰
$0/0040$	$0/0160$	$0/0120$	۳۰۰
$0/0049$	$0/0199$	$0/0101$	۴۰۰

معادله موازنۀ شده واکنش کدام است؟

 $\frac{5}{2}$ $\frac{1}{4}$ $\frac{2}{5}$ $\frac{4}{4}$ ۲۳۲- مخلوطی از دو فلز منیزیم و کلسیم به جرم 100g را در مقدار کافی هیدروکلریک اسید وارد می‌کنیم و پس از 4 دقیقه مشاهده می‌شود که 7g گاز هیدروژن تولید شده است. سرعت متوسط مصرف فلز منیزیم چند مول بر دقیقه بوده است؟ (پس از 4 دقیقه واکنش دهنده‌ها به

$$\text{طور کامل مصرف می‌شوند. } (\text{Mg} = 24, \text{Ca} = 40, \text{H} = 1; \text{g.mol}^{-1})$$

 $0/625$ $0/416$ $0/250$ $0/500$

۲۳۳- چه تعداد از عبارت‌های زیر در ارتباط با لیکوپن درست است؟

- نوعی بازدارنده است و در خوراکی‌هایی مانند هندوانه و توت‌فرنگی وجود دارد.
- مصرف خوراکی‌های محتوی لیکوپن سبب خواهد شد که تولید رادیکال‌ها در بدن متوقف و یا کاهش یابد.
- نوعی هیدروکربن سیر نشده است که چندین پیوند دوگانه کربن - کربن دارد.
- نوعی هیدروکربن شاخه‌دار است و تمام شاخه‌های آن از نوع متیل هستند.

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۲۳۴- کدام مطلب زیر درست‌اند؟

- (آ) ورزشکاران برای سرد کردن محل آسیب‌دیدگی‌های خود از بسته‌هایی استفاده می‌کنند که حاوی آمونیوم نیترات است.
- (ب) سهم تولیدگاز گلخانه‌ای کربن مونوکسید در ردپای غذا به مراتب بیشتر از سوختن سوخت‌ها در خودروها، کارخانه‌ها و ... است.
- (پ) هر مولکول از چربی ذخیره‌شده در کوهان شتر دارای ۱۰ اتم اکسیژن است.
- (ت) از آن جا که جمعیت جهان، رشد اقتصادی، سطح رفاه و ... رو به افزایش است، تقاضا برای غذا نیز پیوسته افزایش می‌یابد.
- (۱) «آ»، «ب»
 (۲) «آ»، «ت»
 (۳) «ب»، «پ»
 (۴) «ب»، «ت»
- ۲۳۵- کدام یک از مطلب زیر در ارتباط با کلسترول نادرست است؟
- (۱) یکی از مواد آلی موجود در غذاهای جانوری است که مقدار اضافی آن در دیواره رگ‌ها رسوب می‌کند.
- (۲) یک الکل سیر نشده است و در ساختار آن یک گروه عاملی هیدروکسیل (OH-) وجود دارد.
- (۳) در ساختار آن چهار حلقة شش کربنی وجود دارد.
- (۴) در ساختار کلسترول پیوند یگانه C-C در مقایسه با سایر پیوندهای یگانه، آسان‌تر شکسته می‌شود.

سایت کنکور

Konkur.in

دفترچه شماره ۳

آزمون شماره ۱۱

۹۹/۰۸/۳۰ جمعه

آزمون‌های سراسری گاج

گوینده درس در این خاک است.

سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹

پاسخ‌های تشریحی

پایه دوازدهم ریاضی

دوره دوم متوسطه

شماره داوطلبی:	نام و نام خانوادگی:
مدت پاسخگویی: ۲۳۵ دقیقه	تعداد سوالاتی که باید پاسخ دهید: ۱۵

عناوین مواد امتحانی آزمون گروه آزمایشی علوم ریاضی، تعداد سوالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سوال		ردیف
		از	تا	
۱	فارسی	۲۵	۱	۱۸ دقیقه
۲	زبان عربی	۲۶	۵۰	۲۰ دقیقه
۳	دین و زندگی	۵۱	۷۵	۱۷ دقیقه
۴	زبان انگلیسی	۷۶	۱۰۰	۲۰ دقیقه
۵	حسابان ۲	۱۰	۱۰۱	۱۱۰ دقیقه
	ریاضیات گستته	۱۰	۱۱۱	۱۲۰ دقیقه
	هندسه ۳	۱۰	۱۲۱	۱۳۰ دقیقه
	ریاضی ۱	۵	۱۳۱	۱۳۵ دقیقه
	حسابان ۱	۵	۱۳۶	۱۴۰ دقیقه
	هندسه ۱	۵	۱۴۱	۱۴۵ دقیقه
	آمار و احتمال	۱۰	۱۴۶	۱۵۵ دقیقه
۶	فیزیک ۳	۲۵	۱۵۶	۱۸۰ دقیقه
	فیزیک ۱	۱۰	۱۸۱	۱۹۰ دقیقه
	فیزیک ۲	۱۰	۱۹۱	۲۰۰ دقیقه
۷	شیمی ۳	۱۵	۲۰۱	۲۱۵ دقیقه
	شیمی ۱	۱۰	۲۱۶	۲۲۵ دقیقه
	شیمی ۲	۱۰	۲۲۶	۲۳۵ دقیقه

برای اطلاع از نتیجه آزمون و زمان دین اعلام آن باید در کانال نلگرام گاج عضو شوید. @Gaj_ir

آزمون‌های سراسری گاج

ویراستاران علمی	طراحان	دروس
اسماعیل محمدزاده مسیح گرجی - مریم نوری‌نیا	امیرنجات شجاعی	فارسی
حسام حاج مؤمن - شاهو مرادیان سید مهدی میرفتحی - میثم کرمی پریسا فیلو	بهروز حیدربکی	زبان عربی
بهاره سلیمانی - عطیه خادمی	مرتضی محسنی کبیر محمد رضایی‌بغا - محمد آقاد صالح	دین و زندگی
حسین طبی - مریم پارسائیان	امید یعقوبی‌فرد - حسین طبی	زبان انگلیسی
هایده جواهری - ندا فرهختی سپهر متولی - بهمن موذنی‌پور مینا نظری	سیروس نصیری	حسابان (۱) و (۲) / ریاضی ۱
	سیروس نصیری	هندسه (۳)
	خشایار خاکی	هندسه (۱)
	مفید ابراهیم‌پور	گستره
	عباس اسدی	آمار و احتمال
مروارید شاه‌حسینی محمد‌امین داوودآبادی	ارسان رحمانی امیرضا خوینی‌ها مهار مولی‌زاده - مریم فلاخ	فیزیک
	پویا الفتی	شیمی
ایمان زارعی - امین بابازاده رضیه قربانی - رضا فولادپور		

آماده‌سازی آزمون

مدیریت آزمون: ابوالفضل مزرعی

بازبینی و نظارت نهایی: سارا نظری

برنامه‌ریزی و هماهنگی: مریم جمشیدی عینی - مینا نظری

ویراستاران فنی: بهاره سلیمانی - ساناز فلاحتی - مروارید شاه‌حسینی - مریم پارسائیان - عطیه خادمی
زهرا رجبی

سرپرست واحد فنی: سعیده قاسمی

صفحه‌آرای: فرهاد عبدی

طرح شکل: فاطمه مینا سرشت

حروفنگاران: پگاه روزبهانی - زهرا نظری‌زاد - الناز دارانی - مهناز کاظمی - مهسا هوشیار - رباhe الطافی

امور چاپ: علی مزرعی

فروشگاه مرکزی گاج: تهران - خیابان انقلاب
نبش بازارچه کتاب

اطلاع رسانی: ۰۲۱-۴۶۴۰۷۸۷

نشانی اینترنتی: www.gaj.ir

به نام خدا

حقوق دانشآموزان در آزمون‌های سراسری گاج

داوطلب گرامی؛ با سلام در اینجا شما را با بخشی از حقوق خود در آزمون‌های سراسری گاج آشنا می‌نماییم:

- ۱- اطلاعات شناسنامه‌ای و آموزشی شما مانند نام، نام خانوادگی، جنسیت و گروه آزمایشی بایستی به صورت صحیح در بالای پاسخ‌برگ درج شده باشد.
- ۲- آزمون‌های سراسری گاج باید راس ساعت اعلام شده در دفترچه، شروع و خاتمه یابد.
- ۳- محل برگزاری آزمون باید از لحاظ سرمایش و گرمایش، نور کافی، نظافت و سایر موارد در حد مطلوب و استاندارد باشد.
- ۴- سوالات آزمون‌های سراسری گاج بایستی نزدیکترین سوالات به کنکور سراسری باشد و عاری از هرگونه اشکال علمی و تایپی باشد.
- ۵- در هنگام برگزاری آزمون باید تغذیه رایگان دریافت نمایید.
- ۶- بعد از هر آزمون و به هنگام خروج از جلسه آزمون بایستی پاسخ‌نامه‌ی تشریحی هر آزمون را دریافت نمایید.
- ۷- کارنامه‌ی هر آزمون بایستی در همان روز آزمون به روش‌های ذیل تحويل شما گردد:
  - مراجعه به سایت گاج به نشانی www.gaj.ir
  - مراجعه به نمایندگی.
- ۸- خدمات مشاوره‌ای رایگانی که در طی ۱ مرحله آزمون (ویژه داوطلبان آزاد) ارائه می‌گردد شامل:
  - برگزاری جلسه مشاوره حضوری به صورت انفرادی حداقل یکبار در طی هر آزمون توسط رابط تحصیلی.
  - تماس تلفنی حداقل ۲ بار در طی هر آزمون توسط رابط تحصیلی.
  - تماس تلفنی با اولیا حداقل یکبار در هر فاز [آزمون‌های سراسری گاج در چهار فاز تابستانه، ترم اول، ترم دوم و جامع برگزار می‌گردد].
  - بررسی کارنامه آزمون توسط رابط تحصیلی در هر آزمون.

چنانچه در هر یک از موارد فوق کمبود و یا نقصی مشاهده نمودید لطفاً بلافصله با تلفن ۰۲۱-۶۴۲۰ تماس حاصل نموده و مراتب را اطلاع دهید.

در گاج، بهترین صدا،

صدای دانشآموز است.

فارسی

۱ معنی درست واژه‌ها:

تلطف: مهربانی، اظهار لطف و مهربانی کردن، نرمی کردن
بسنده: سزاوار، شایسته، کافی، کامل

افسر: تاج، دیپلم، کلاه پادشاهی

دهمان: خروشنده، غرّنده، مهیب، هولناک

هزیر: چاک، هوشیار، نیکو (هزیر: شیر)

۲ معنی درست واژه‌ها:

سفله: فرومایه، بدسرشت (سفلگی: بدسرشتی)

گرزه: ویژگی نوعی مار سمی و خطرناک (شرزه: خشمگین)

سپردن: طی کردن (سپردن: واگذار کردن)

برگاشتن: برگردانیدن (برگاشتن: باز آمدن)

۳ معنی درست واژه در سایر گزینه‌ها:

۱) ویله: صدا، آواز، ناله (یل: پهلوان)

۲) سندروس: صمغی زرد رنگ

۳) آوند: آونگ، آویزان، آویخته (اوونگ: تخت پادشاهی)

۴ املای درست واژه‌ها: صواب: درست، صحیح (شواب: پاداش

اخروی کار نیک) / ثنا: ستایش، تحسین (سنا: روشنی)

۵ املای درست واژه: حاذق: ماهر، چیره‌ددست

۶ املای درست واژه:

منسوب: نسبت داده شده (منصب: گماشته)

۷ در گزینه (۱) در گزینه (۱) زمینه ملی (رسم کین‌خواهی) برجسته‌تر است اما

در گزینه‌های دیگر زمینه خرق عادت.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۲) وجود سیمرغ

۴) رویین تنی اسفندیار

۸ بررسی آرایه‌ها:

حسن‌آمیزی (بیت «۵»): سخن تلخ (آمیختن حس شنوازی با چشایی)

کنایه (بیت «ج»): لب بام [[ایستاده]] بودن آفتاب کنایه از در آستانه نابودی بودن

اسلوب معادله (بیت «ب»): خاطر ساده‌دلان / نقش نپذیرفتن = شیشه /

بی‌رنگ بودن

تلمیح (بیت «د»): اشاره به روح‌بخشی نفس حضرت عیسی (ع) و زنده کردن مردگان

تشبیه (بیت «الف»): دل به پلنگ

۹ اسلوب معادله: زندگی تنپرور / زود سپری شدن = کمان پرзор /

زودتر پاره شدن زه

تضاد: —

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) تناقض: با صد دیده روشن، کور بودن / استعاره: چاه استعاره از فروفتگی

میان چانه

۳) مجاز: سر (دوم) مجاز از قصد و اندیشه / ایهام: منصور: ۱- منصور حلالج
۲- یاری‌شده و پیروز

۴) مجاز: سیری مجاز از بی‌میلی / جناس تام: شور (هیجان) و شور (نوعی مزه)

۱۰ استعاره: سلطان استعاره از معشوق

حس‌آمیزی: —

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) تلمیح: اشاره به داستان حضرت یوسف (ع) / تضاد: گدا ≠ سلطان

۲) ایهام تناسب: عزیز: ۱- گرامی (در این بیت) ۲- لقب فرمانروای مصر (معنی نادرست که تناسب دارد با کنعان و مصر) / واج‌آرایی: بیت اول: تکرار مصوت بلند «ا» (۵ بار) و صامت‌های «ر» (۵ بار) و «ن» (۶ بار) / بیت دوم: تکرار صامت «ن» (۶ بار)

۳) مجاز: خون مجاز از کشتن / ایهام: بو: ۱- رایحه ۲- امید و آرزو

۱۱ اسلوب معادله: لب ز سخن نبستن / گویا نشدن دل = مریم

خاموش / گفتارپذیری دل

تلمیح: اشاره به داستان حضرت عیسی (ع) و مریم (س)

استعاره: گویایی دل (از نوع تشخیص)

تضاد: گویا ≠ خاموش

۱۲ ترکیب و صفتی: روز دگر / چه بهشت / هر کس [۳ ترکیب]

ترکیب اضافی: روزت / امروز من / وعده فردا / فردای تو / کنج لب /

گوشۀ چشم / سراپای تو / تماشای بهشت / دل ... کس / تماشای تو [۱۰ ترکیب]

۱۳ در گزینه (۲) حذف فعل به قرینه لفظی داریم:

داروی مشتاق چه است زهر ز دست نگار [است]

مرهم عشق چه است زخم ز بازوی دوست [است]

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) دستی [دهید] [۳) سعدی [به تو می‌گویم یا ...]

۴) به دوستی [قسم می‌خورم]

۱۴) سپید (قدیم) ← سفید (جدید)

۱۵) «را» در این گزینه فک اضافه است: دل را ... گلو: گلوی دل

بررسی سایر گزینه‌ها:

در سایر گزینه‌ها «را» در نقش حرف اضافه به کار رفته:

۲) هست کسی را سر پیکار: برای کسی سر پیکار وجود دارد.

۳) دلم را بود ... امید یاری‌ها: برای دلم امید یاری‌ها وجود داشت.

۴) همه کس را خبر است: برای همه کس خبر وجود دارد.

۱۶ بررسی گزینه‌ها:

۱) م: مفعول / ش: مفعول

۲) م: متّم / م: متّم

۳) ش: مضافق‌الیه / ش: مضافق‌الیه

۴) م: مضافق‌الیه / م: مفعول

زبان عربی

■ درست ترین و دقیق ترین جواب را در ترجمه یا تعریف مشخص کن (۳۵ - ۲۶):

۱ ترجمه کلمات مهم: لا علم لنا: هیچ علمی (دانشی) نداریم، ما را

هیچ علمی نیست / علمتنا: به ما آموخته‌ای (آموختن)

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

(۲) لای نفی جنس در ترجمه لحاظ نشده است، از تو آموخته‌ایم (← به ما

آموخته‌ای؛ «علمت» از صیغه مفرد مذکور مخاطب و «نا» مفعولش است.)

(۳) «هیچ‌یک از» معادلی در عبارت عربی ندارد و لای نفی جنس در ترجمه لحاظ نشده است.

(۴) می آموزی (← آموخته‌ای؛ «علمت» ماضی است.)

۲ ترجمه کلمات مهم: کونوا: باشید / نقاد: ناقدان، نقدکنندگان /

آن تعییبا: که عیب‌جویی کنید

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

(۱) شوید (← باشید)

(۲) عیب‌جویی (← عیب‌جویی نمایید؛ «تعییبا» فعل است.)

(۴) «خودتان» در جای نادرستی از ترجمه آمده است؛ «الآخرین» مفعول است نه فاعل.

۳ ترجمه کلمات مهم: ذکر: یادی / کان ... قد اعطاه: ... به او

عطای کرده بود / بالغه: کامل

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

(۱) «ذکر» ترجمه نشده است، فراوان (← کامل)

(۲) یاد خواهم کرد (← یادی خواهم خواند)

(۳) حکمت فراوان (← حکمتی کامل)، عطا نموده است (← عطا نموده بود، کان + ماضی: ماضی بعید)

۴ ترجمه کلمات مهم: رأیث: دیدم / الأطفال: کودکان / يؤدون:

در حالی که انجام می دادند / حقاً: واقعاً

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

(۱) جای کلمات در ترجمه عوض شده است، «رأيَت» ترجمه نشده است.

(۲) کودکانی (← کودکان؛ «الأطفال» معرفه است.) بسیار (← واقعاً)

(۴) «و» اضافی است، بود (← است)

۵ ترجمه کلمات مهم: كما: همان‌طور که، همان‌گونه که /

أُمرتم: امر شده‌اید، دستور داده شده‌اید

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

(۲) چنان‌چه (← همان‌طور که)، فرمان می‌برید (← دستور داده شده‌اید؛

«أمرتم» فعل ماضی مجھول است.)

(۳) امر کرده‌اید (← امر شده‌اید)

(۴) چون (← همان‌طور که)، جای کلمات در ترجمه عوض شده است.

۶ ترجمه کلمات مهم: إملأ: آکنده ساز / انشراحًا: شادی، شادمانی

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

(۱) دل‌ها (← سینه‌ها) / نوری از ایمان (← نور ایمان)

(۲) فراخ نما (← از شادی پر کن)

(۳) نورانی‌گر ... باش (← نورانی کن؛ «أنتِ» فعل است).

۳ مفهوم گزینه (۳): دعوت به ترک تعلقات دنیوی

مفهوم مشترک بیت سؤال و سایر گزینه‌ها: لزوم یاری و دعای مرشد برای طریق عشق

۴ مفهوم مشترک عبارت سؤال و گزینه (۴): توصیه به سخن را

به موقع و در زمان مناسب گفتن (ستجیده‌گویی)

مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) توصیه به پرهیز از آه مظلوم و آزردن دیگران

(۲) تأثیر سخن

(۳) دعوت به خویشنده‌داری

۴ مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه (۴): کمال بخشی عشق

مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) عاشق بودن تمام موجودات عالم

(۲) یکسانی ارزش پدیده‌ها به علت وجود ذات حق در آن‌ها

(۳) توصیه به ضعیف‌نوازی و فیض‌رسانی به دیگران

۳ مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه (۳): عجز از درک و وصف

معشوق

مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) لازمه وصال، ترک خود است.

(۲) ارزش همنشینی با دوستان

(۴) شرح‌نایابی غم عشق

۳ مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه (۳): فساد مسئولان

حکومتی / بی خبری فraigیر در جامعه

۴ مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه (۴): یکسانی ظاهر و

تفاوت ارزش ذاتی

مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) گوناگونی

(۲) گوناگونی در رفتار

(۳) گوناگونی و تفاوت در داده‌ها

۳ مفهوم مشترک بیت‌های گزینه (۳): از ماست که بر ماست

مفهوم سایر بیت‌ها:

(الف) شکوه مداوم از دست معشوق

(ب) طلب اصلاح رابطه با معشوق

(و) بی‌وفایی معشوق و شکوه از او

۲ مفهوم گزینه (۲): موكول کردن مجازه با دشمن در فرصت مناسب

مفهوم مشترک عبارت سؤال و سایر گزینه‌ها: توصیه به مدارا و مسالمت

۳ مفهوم بیت سؤال: پرهیز از همنشینی با بدان به علت

تأثیرپذیری

مفهوم گزینه (۳): بی تأثیر بودن همنشینی

مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) تأثیرپذیری ساده‌لوحان

(۴) نکوهش همنشینی با بدان

٣٨ ١ گزینه نادرست را (براساس متن) مشخص کن:
ترجمه گزینه‌ها:

- (۱) نمی‌توانیم گیاهی را بیابیم که در آب زندگی کند.
  - (۲) غذای اصلی برای بسیاری از حیوانات، گیاهان هستند.
  - (۳) نسبت دی‌اکسید کربن در هوای شر افزایش می‌یابد.
  - (۴) انسان از گیاهان، مستقیماً و غیرمستقیماً بهره می‌برد.
- گزینه مناسب را در اعراب و تحلیل صرفی مشخص کن (۴۱ – ۴۹):

٣٩ ٢ موارد نادرست سایر گزینه‌ها:

- (۱) افعال (→ استفعال)، معلوم (← مجھول)، فاعله (→ نائب فاعله)
- (۳) مجرد ثالثی (← مزید ثالثی)، للمخاطب (← للغائبة)
- (۴) للمخاطب (← للغائبة)، فاعله (← نائب فاعله)

٤٠ ٤ موارد نادرست سایر گزینه‌ها:

- (۱) مجھول (← معلوم)، للمخاطب (← للغائبة)، و قد حذف فاعله (→ مع فاعله)
  - (۲) «ن» من حروفه الزائد ← «ن» من حروفه الأصلية
  - (۳) دون حرف زائد ← بزيادة حرف زائد
- ٤١ ١ موارد نادرست سایر گزینه‌ها:
- (۲) خبر (← مبتدأ)
  - (۳) من فعل «تمر» ← من فعل «أتمر» / خبر (← مبتدأ)
  - (۴) معرفة ← نكرة
- ٤٢ ٢ گزینه مناسب را در پاسخ به سؤال‌های زیر مشخص کن (۵۰ – ۴۲):

در این گزینه: «مُنْقَد» اسم فاعل است. ← مُنْقَد

ترجمه: «زمانی که خواستم از نجات دهنده‌ام تشکر کنم، کسی را پیدا نکردم.»

■ ٤٣ ٢ ترجمه عبارت سؤال: «منطقه‌ای خشک در کنار دریاها و اقیانوس‌ها»؛ توضیح مناسب واژه ..... است.

ترجمه گزینه‌ها:

- (۱) تنگه
- (۲) ساحل
- (۳) مرداب
- (۴) استوار، محکم

٤٤ ١ بررسی گزینه‌ها:

- (۱) «الكافرين: كافران» جمع مذکور سالم است. ← مفرد
- (۲) وَرَثَة (جمع مكسر) ← وارث: وارث
- (۳) أَسَاوِر (جمع مكسر) ← سوار: دستبند
- (۴) الْعَرْف (جمع مكسر) ← الْعَرْفَة: اتاق

٤٥ ٣ بررسی و ترجمه گزینه‌ها:

- (۱) يَتَأَكَّد = يَطْمَئِنُ: مطمئن می‌شود، اطمینان می‌یابد
- (۲) خِدَاع = إِحْتِيَال: فریب، نیرنگ
- (۳) إِنْقَاد و «تَخْلِيق» متراوْفاند (هر دو به معنای نجات دادن، رهاییدن).
حوالستان باشد که «تَخْلُص» به معنای «رهایی یافتن» است.
- (۴) بُغْتَة = فجأة: ناگهان

٣٢ ٤ ترجمه کلمات مهم: هذه النقوش: این نقاشی‌ها (کنده‌کاری‌ها) /

تُؤَكِّد: تأکید دارند

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

- (۱) «این» (دومی) اضافی است، تأکید داشته‌اند (← تأکید دارند؛ «تُؤَكِّد» مضارع است).

٢ نفّاشی‌ها (← نگاره‌ها)، اهتمام می‌ورزد (← اهتمام؛ اسم است).

- (۳) این‌ها کنده‌کاری‌ها و تنديس‌هایی هستند (← این کنده‌کاری‌ها (نگاره‌ها) و مجسمه‌ها ...)

٣٣ ٢ ترجمه صحیح کلمات: «يَفْوُق: بالاتر است»، «عشر: ۵۵»

- (۱) ترجمه درست عبارت: «ای دوست من، ما را با این دوست باهوش، آشنا کن.»

٣٤ ١ اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

٢ «يَتَحَدَّثُونَ بِبَدَءٍ» (← بدؤوا يتحدّثون)، «صوت» (← بصوت)

٣ «تَكَلَّمُنَ» (← يتكلّمن)، «الصوت الضعيف» (← صوت هادئ)

٤ «يَبْدَأُنَ» (← بدأن)، «صوت ضعيف» (← صوت هادئ)

- (■) متن زیر را با دقت بخوان سپس متناسب با آن به سؤال‌های آمده پاسخ بده (۴۱ – ۴۶):

تعداد گیاهان از نظر نوع، بیش از هشت میلیون برآورد می‌شود. برخی از آن‌ها با یک دیگر تفاوت دارند، بعضی هاشان میوه‌دار هستند، برخی برای زینت استفاده می‌شوند، برخی از آن‌ها را روی سطح زمین (خشکی) می‌بینیم و برخی در دریاها وجود دارند. آن‌ها منبع غذایی مهمی برای هر یک از انسان (ها) و حیوانات به طور یکسان به شمار می‌آیند. بسیاری از حیوانات از آن‌ها (گیاهان) به عنوان غذایشان استفاده می‌کنند و انسان هم از حیوانات در چندین مورد بهره می‌برد. گیاهان در صنعت‌ها هم به کار می‌رند، مانند صنعت کاغذ و عطرها و تهییه داروها و .... آن‌ها در روز دی‌اکسید کربن مصرف می‌کنند و اکسیژن تولید می‌کنند ولی موضوع در شب کاملاً فرق دارد!

٣٦ ١ گزینه مناسب را برای جای خالی مشخص کن: «فَرَآيْنَدْ تَنْقِشْ

«.....»

٣٧ ٣ ترجمه گزینه‌ها:

١) در هر نوعی از موجودات زنده متفاوت است.

٢) در تمام موجودات زنده یکسان است.

٣) در انسان (ها) و حیوانات شبیه به هم است.

٤) در گیاهان و حیوانات تشابه دارد.

- (٣) گزینه درست را (براساس متن) مشخص کن:

٣٨ ٣ ترجمه گزینه‌ها:

١) فواید گیاهان برای انسان و حیوانات، یکسان است.

٢) تعداد گیاهان در جهان، هشت میلیون است.

٣) دی‌اکسید کربن عنصر مهمی برای بقای جهان به شمار می‌رود.

٤) هر گیاهی، میوه‌ای دارد که می‌توانیم از آن استفاده کنیم.

دین و زندگی

۳۱ در قرآن آمده که لقمان حکیم به فرزندش می‌گوید: «وَ اصِرْ
عَلَىٰ مَا أَصَابَكَ إِنَّ ذَلِكَ مِنْ عَزْمِ الْأَمُورِ: بِرَ آنَّ چه (در این مسیر) به تو می‌رسد
صیر کن که این از عزم و اراده در کارهاست». این آیه مربوط به اولین گام در
مسیر قرب الهی: «تصمیم و عزم برای حرکت» است و در حدیث امام علی (ع)
می‌خوانیم: «گذشت ایام، آفاتی در پی دارد و موجب از هم گسیختگی
تصمیم‌ها و کارها می‌شود» که مربوط به «مراقبت» است.

۵۲ با توجه به کلیدوازه «فقط برای خدا» در ترجمة آیه شریفه، موضوع اخلاص برداشت می‌شود و با عبارت «جز اندیشه او نگذارم» در شعر رتیاط دارد.

۱ عشق به خدا چون اکسیری است که مرده را حیات می‌بخشد و ۵۳ زندگی حقیقی به وی عطا می‌کند. این همه تحول به این دلیل است که قلب انسان جایگاه خداست و جز با خدا آرام و قرار نمی‌یابد. از همین رو، قرآن کریم یکی از ویژگی‌های مؤمنان را، دوستی و محبت شدید آنان نسبت به خدا می‌داند: «وَ مِنَ النَّاسِ مَن يَتَّخِذُ مِن دُونِ اللَّهِ أَنْدَادًا يُحِبُّونَهُمْ كَحْبَ اللَّهِ: وَ بعضی از مردم همتایانی را به جای خدا می‌گیرند آنان را دوست می‌دارند مانند دوستی خدا اما کسانی که ایمان آورده‌اند به خدا محبت پیشتری دارند».

۵۴ با توجه به آیه شرife «قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْجَلُونَ اللَّهَ فَإِنَّهُ عَوْنَى يُحِبِّكُمُ اللَّهُ وَيَغْفِرُ لَكُمْ دُنْوِيَّكُمْ ... بَغْوَ أَكْرَ خَدَا رَا دُوْسْتَ دَارِيدَ ازْ مِنْ پِرْسِوْيَ كِنْدَتَا خَدا دُوْسْتَانَ بِدارَدَ وَگَنَاهَانَتَانَ رَا بِخَشَدَ وَخَداونَدَ بِسْيَارَ آمْرَزِنَدَهَ وَمِهْرَبَانَ اسْتَ».

محبوب واقع شدن در پیشگاه الهی مشروط به تبعیت از پیامبر الهی است (فَأَتَّعُونِي) و اوج نتیجه انجام تبعیت از پیامبر و به تبع آن خداوند، آمرزش کنهاهن است (يَغْرِي لَكُمْ دُونِكُمْ).

۴ هر کس که چیزی را پدید می‌آورد (خالقیت) مالک آن نیز
هست. از آن جا که خداوند تنها خالق جهان است، پس تنها مالک آن نیز
هست یعنی مالکیت خداوند بر خاسته (معلول) از خالقیت خداوند است، توحید
در ولایت به این معناست که خداوند پیامبر را در مسیر و مجرای ولایت
خویش قرار داده است و اگر خداوند پیامبر اکرم (ص) را ولی انسان‌ها معرفی
می‌کند، بدین معناست که ایشان را واسطهٔ ولایت خود و رسانندهٔ فرمان‌هایش
قرار داده است.

۲ بازتاب و ثمرة توجه انسان‌ها به آیة شریفه «یسأله و مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ كُلُّ يَوْمٍ هُوَ فِي شَاءٍ: هر آن چه در آسمان‌ها و زمین است، پیوسته از او درخواست می‌کند. او همواره دست اندر کار امری است». در خواست عاجزانه از خداوند برای واگذار نکردن او (انسان) به خودش است که در دعای پیامبر اسلام (ص) که می‌فرمایند: «اللَّهُمَّ لَا تَكُلْنِي إِلَى نَفْسِي طرفة عَيْنٍ أَبْدِأْ» مذکور است و این آیه درباره نیاز دائمی و لحظه به لحظه حجهان به خداوند است.

۵۷ ۲ محبت و دوستی سرچشمه (منشأ خاستگاه) بسیاری از تصمیم‌ها و کارهای انسان است. فعالیت‌هایی که آدمی در طول زندگی انجام می‌دهد ریشه در دلبستگی‌ها و محبت‌های او دارد و همین محبت‌هastت که به زندگی آدمی جهت می‌دهد.

٤٦ ٣ بررسی و ترجمه گزینه‌ها:

۱۰) «تثبتت: استوار می‌شود» فعل مجهول و «تنصروا: یاری کنید» فعل معلوم و «الله» مفعولش است.

۲) «دروغِ دروغگو مخفی نمی‌شود (نمی‌ماند) ولی غالباً آن را انکار می‌کند.»
«لا یُخْفِي» مجهول و «يَنْكِر» معلوم و ضمیر «هُوَ» مفعولش است.

«۲) از دور صدای شنیده می‌شود که با آن قطعاً بـحدّر داشته می‌شویم»،
و «ـحدّر» و «ـسمع» هر دو مجھول‌اند.

۴) «قیل»: گفته شد، «مجهول» و «انقطع»: قطع شد، «معلوم» است.

٤٧ ۱ توضیح: ضمیر «ی» بعد از «ن» و قایقه مفعول است.

بررسی گزینه‌ها:

۱) **أعني:** من را ياري کن ← أعن + «ن» وقایه + «ی» (متکلم وحدة؛ «ی» مفعول است.

(۲) **«تنخبي»**: انتخاب کنی « فعل مضارع از صيغه مفرد مؤنث مخاطب است.

(۲) **«تقولي»**: بگویی « فعل مضارع از صيغه مفرد مؤنث مخاطب است.

۴) «فکر کن» و «لکی لا تندمی»: تا پشیمان نشوی» هر دو فعل ضارع از صیغه مفرد مؤنث مخاطب هستند.

۴۸ توضیح: بعضی فعل‌ها با حرف جز مخصوص به خود به کار می‌روند.
۴ فعل «اقترب» با حرف جز «مِن» به کار می‌رود نه «بِـ» ← «اقترب مِن»: به
.. نزدیک شد.

۱۴۹ دانشآموزان ..... .

۲) مدیر آن‌ها را تشویق کرد. ، «شجع» فعل معلوم، ضمیر «هم» مفعولش و «المدب» فاعلش است)

(۲) در جشن تشویق شدن، «شجاعوا» فعل ماضی مجھول است و با معنا و پوادع عبارت سازگار است.

۴) هم کلاسی شان را تشویق می کردند. ، (طبق قواعد و معنا صحیح است).

۱) «شما باید برای سخنرانی مدیر در حیاط جمع شوید.» (حاضر نشدن در حیاط برای تعداد اندکی از شما جایز است ✗) «علیکم» معنای «لزوم» به همه اهالی دارد و همه باید حاضر شوند.

۲) «این‌ها تجربه‌هایی ارزشمند هستند، امید است که (شاید) از آن‌ها پند (گونده)، امید بند گرفتی، از تجربه‌ها، داده با در، آن شک دارد. (✓)

(۲) «اگر این کار را انجام دهی، به بهترین نتیجه می‌رسی.» (کل عبارت مورد «القل» هر دو معنا را می‌رساند).

۴) «پرنده در برایر دشمن و انمود می کند که بالش شکسته است.» (ما فاعل عبارت را نمی شناسیم) (۵) «**یتظاهر**» فعل معلوم است نه مجهول.

۶۶ ۳ این بیت مؤید «نفوذناپذیری در برابر وسوسه‌های شیطان» از میوه‌ها و ثمرات درخت اخلاص است، همان‌طور که زلیخا درباره حضرت یوسف (ع) در مورد این موضوع گفته است: «وَلَقَدْ رَاوَدَهُ عَنْ نَفْسِهِ فَاسْتَعْصَمْ: مِنْ دَرْبِي كام جویی از او بودم و او خویشتن نگه داشت»

۶۷ خداوند رابطه علیت را میان پدیده‌های جهان حاکم کرده است، مثل آتش که موجب گرما و روشنی و دارو، که سبب شفا و بهبودی است، پژشک وسیله درمان، معمار عامل بنای ساختمان و معلم نیز وسیله تعلیم و تربیت است. لذا درخواست از پژشک برای درمان بیمار با توحید منافاتی ندارد، زیرا پژشک به واسطه استفاده از اسباب مادی این کار را به اذن خداوند انجام می‌دهد.

۶۸ ۲ آگاهی، سرچشمه بندگی است. انسان‌های آگاه دائمًا سایه لطف و رحمت خدا را احساس می‌کنند و خود را نیازمند عنایات پیوسته او می‌دانند. درک ذات و چیستی و ماهیت خداوند محل و ناممکن است؛ زیرا ذهن ما گنجایش درک آن را ندارد زیرا لازمه شناخت هر چیزی احاطه و دسترسی به آن است. افزایش خودشناسی ← درک بیشتر فقر و نیاز ← افزایش بندگی خداوند
(علت) ← (علت) ← (علت) ← (علت)

۶۹ ۲ دقت کنید: بخش سوم همه گرینه‌ها صحیح است.

۷۰ ۳ اگر فردی برای لاغر شدن و یا سلامت جسم روزه بگیرد، در اصل حسن فاعلی ندارد چون نیت او فقط لاغر شدن و یا سلامت جسم است نه رضای الهی لذا این عمل باطل است، یعنی حسن فاعلی ندارد (فقدان حسن فاعلی).

۷۱ ۴ کسی که اساس دین را بر محبت می‌داند، باید به او فهمانده شود که دینداری بر دو پایه استوار است: ۱- تولی (دوستی با خدا و دوستان او) ۲- تبری (بیزاری از باطل و پیروان او)، هر چه دوستی با خدا عمیق‌تر باشد، نفرت از باطل هم عمیق‌تر است.

در گزینه (۱) حدیث امام صادق (ع) فقط درباره محبت خدا در دل است و در گزینه (۲) به بنا و اساس دین اشاره‌های نشده است و در گزینه (۴) فقط به دوستی با دوستان خدا اشاره کرده است.

۷۲ ۱ میان بعد فردی و اجتماعی توحید، رابطه‌ای متقابل (دو سویه) وجود دارد، (نه تقابل). هر قفر که افراد جامعه به سوی توحید حرکت کنند، ارکان جامعه نیز بیشتر رنگ توحیدی به خود می‌گیرند؛ در آیه «قُلِ إِنَّمَا أَعْظُمُكُمْ ...» به کلیدوازه‌های «مشنی و فرادی» دقت کنید که به هر دو بعد فردی و اجتماعی توحید عملی اشاره دارد.

۷۳ دقت کنید: واژه «قابل» به معنای مخالفت و تضاد است اما در متن درس از واژه «متقابل» به معنای دو سویه و تناسب و هماهنگ، به کار رفته است.

۷۴ ۳ اگر کسی دل به هوای نفس (بَتْ درون = نفس اتاره) سپرده و او را معبود خود قرار دهد و اورمیش را به فرمان‌های خداوند ترجیح دهد یا در بی کسب رضایت از قدرت‌های مادی و طاغوت‌ها (بَتْ های بیرون) برآید، چنین شخصی گرفتار شرک عملی شده است. آیه «أَرَأَيْتَ مِنْ أَتَحَدَ اللَّهُ وَهَوَاهُ» مؤید متابعت از هوای نفس و بت درون است.

۷۵ ۳ از امیر المؤمنین علی (ع) پرسیدند: زیرک‌ترین انسان کیست؟ فرمود: «کسی که از خود و عمل خود برای بعد از مرگ حساب بکشد». اسوه قرار دادن اهل بیت (ع) به این معنا نیست که ما عین آنان باشیم و در همان حد عمل کیم، بلکه بدین معناست که در حد توان از ایشان پیروی کنیم و خود را به راه و روش ایشان نزدیک‌تر کنیم.

۵۸ ۴ با توجه به آیه شریفه: «وَ مِنَ النَّاسِ مَنْ يَعْبُدُ اللَّهَ غَلَى حَرْفٍ فَإِنْ أَصَابَهُ وَخَيْرٌ اطْمَآنَ بِهِ وَ إِنْ أَصَابَتْهُ فِتْنَةٌ انْقَلَبَ عَلَى وَجْهِهِ حَسِيرَ الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ ذَلِكَ هُوَ الْخُسْرَانُ الْمُبِينُ» از مردم کسی هست که خدا را بر یک جانب و کناره‌ای [تنها به زبان و هنگام وسعت و آسودگی] عبادت و بندگی می‌کند، پس اگر خیری به او رسد، دلش به آن آرام می‌گیرد و اگر بلای به او رسد، از خدا رویگردن می‌شود. او در دنیا و آخرت [هر دو] زیان می‌بیند این همان زیان آشکار است. زیان کاری در دنیا و آخرت (مقبی) «حَسِيرَ الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ» همان زیان آشکار است «الْخُسْرَانُ الْمُبِينُ» و علت (متبع) به دوستی نگرفتن دشمن در عبارت قرآنی «وَقَدْ كَفَرُوا بِمَا جَاءُوكُمْ مِنَ الْحَقِّ» حال آن‌که آنان به دین حقی که برای شما آمده است، کفر ورزیده‌اند»، مذکور است.

۵۹ ۱ وقتی خدا از ما راضی و خشنود خواهد بود که ما در مسیر سعادت و خوشبختی خود گام برداریم؛ آن‌گاه از ما ناخشنود خواهد بود که به خود ظلم کنیم و در مسیر هلاکت خود قدم برداریم.

۶۰ ۲ موارد (ج) و (د) صحیح است.

بررسی موارد نادرست:

الف) روبیت الهی خاستگاه پرستش خداوند است نه بالعکس.
ب) کسی که معتقد به شرک در خالقیت باشد، معتقد به شرک در مالکیت هم است نه ولایت.

۶۱ ۱ با توجه به آیه شریفه «يَسَأَلُهُ وَ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ كُلُّهُ يَوْمٌ هُوَ فِي شَأنٍ»، نتیجه می‌گیریم که به دلیل درخواست دائمی هر آن‌چه در آسمان‌ها و زمین است از خداوند متعال، او همواره دست‌اندر کار امور جهان است.

۶۲ ۲ یکی از ثمرات و میوه‌های درخت اخلاص، «دریافت پاداش‌های وصف نشدنی» است، از جمله این پاداش‌های وصف نشدنی، دیدار محبوب حقیقی و تقریب به پیشگاه کسی است که بنا به تعبیر امیر مؤمنان: «نهایت آرزوی عارفان، دوست دل‌های صادقان، ولی مؤمنان و معبود عالمیان» است.

۶۳ ۲ برای عهد بستن با خدا، بهترین زمان‌ها را باید انتخاب کنیم. بعد از نماز، شب‌های قدر و شب یا روز جمعه زمان‌های خوبی برای عهد بستن با خدا هستند و بعد از محاسبه اگر معلوم شود که در انجام عهد خود موفق بوده‌ایم، خوب است خدا را سپاس بگوییم و شکرگزار او باشیم؛ زیرا می‌دانیم که او بهترین پشتیبان ما در انجام پیمان‌هast.

۶۴ ۱ انسانی که خداوند را به عنوان تنها خالق جهان پذیرفته است و ایمان دارد که او پروردگار هستی است، رفتاری مناسب با این اعتقاد خواهد داشت و جهت زندگی خود را خدا قرار داد و این موضوع در آیه شریفه «إِنَّ اللَّهَ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَ رَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُ هُدَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ» همانا خداوند پروردگار من و پروردگار شماست پس او را بندگی کنید [که] این راه راست [و درست] است مشهود است.

۶۵ ۲ ثمرة رعایت و عمل به فرمان پیامبر (ص) که می‌فرماید: «حَاسِبُوا أَنَسَيْكُمْ قَبْلَ أَنْ تُحَاسِبُو: بِهِ حَسَابٌ خُودٌ رَسِيدَكُمْ كَنْبِدْ، قَبْلَ اِنْ كَهْ بِهِ حَسَابٌ شَما بِرْسِنَدْ»، در حدیث علوی «مَنْ حَاسَبَ نَفْسَهُ وَقَفَ عَلَى عَيْوَهِ وَ أَحَاطَ بِدُنْوِهِ وَ اسْتَقَالَ الدُّنْوَبَ وَ أَصْلَحَ الْمُغَيْبَهَ» هر کس به حساب خویش برسد به عیوب‌های خود آگاه می‌شود و به گناهاتش احاطه پیدا می‌کند و گناهان را جبران می‌کند و عیوب‌ها را اصلاح می‌کند، بیان گردیده است.

زبان انگلیسی

۷۶ ۳ زندگی او بی نقص نیست ولی او می داند چگونه خودش را شاد کند، مگر نه؟

توضیح: در جای خالی اول به یک ضمیر نیاز داریم. از آن جا که مفعول این جمله فاعل آن یکی است، ضمیر مورد نیاز ضمیر انعکاسی است (رد گزینه های (۲) و (۴)). از طرفی جای خالی دوم با یک پرسش تأییدی پر می شود. همانطور که می دانیم، وقتی که مانند اینجا با جمله ای مرکب سروکار داریم، ملاک ما برای ساخت پرسش تأییدی، بخش دوم جمله است. بنابراین پرسش تأییدی مناسب «she knows» است که با "she" متناسب است.

۷۷ ۳ من دقیقاً نخستین باری را که [همدیگر را] دیدیم به باد دارم؛ من در کتابفروشی ام نشسته بودم و قتی که تو ناگهان وارد شدی.

توضیح: کاربرد اصلی زمان گذشته استمراری (فعل dinding / were) و قتی است که در گذشته کاری در حال انجام بوده و ناگهان کار دیگری در این بین انجام می شود. در این حالت برای اشاره به عمل طولانی تر (در اینجا نشستن) از گذشته استمراری و برای اشاره به عمل کوتاه تر (در اینجا وارد کتابفروشی شدن) از گذشته ساده استفاده می کنیم. بنابراین جای خالی اول را با گذشته استمراری و جای خالی دوم را با گذشته ساده پر می کنیم.

۷۸ ۴ لباسی که آتلاین سفارش دادم خیلی برایم کوچک بود، بنابراین بلافضله آن را برگرداندم.

- (۱) اما
- (۲) یا
- (۳) برای
- (۴) بنابراین

توضیح: در این سؤال با یک جمله مرکب رو به رو هستیم که باید با یک کلمه ربط همپایه ساز که در جای خالی می آید تکمیل شود. در این موقع وقتی که جمله دوم نتیجه جمله اول است از "so" (بنابراین، در نتیجه) استفاده می کنیم. با توجه به مفهوم واضح است که در اینجا هم برگرداندن لباس، نتیجه کوچک بودن آن است.

۷۹ A: «او را نگاه کن، اینقدر عمیق در افکارش [فرو رفته]. درباره

چه چیز فکر می کند؟»

B: «نمی دانم، ولی فکر می کنم درباره پسرش است.»

توضیح: تفاوت گرامری افعال حالت و افعال کنشی را می دانیم. افعال حالت که به تفکرات، احساسات و حواس پنجگانه مربوط می شوند در ساختار استمراری به کار نمی روند اما افعال کنشی که انجام یک کار را نشان می دهند، می توانند در ساختار استمراری استفاده شوند. نکته ای که باید در این سؤال به آن توجه ویژه داشت آن است که بعضی افعال (مانند "think" در اینجا) دو معنی دارند که در یک معنی (معنای «نظر داشتن، باور داشتن» در جای خالی دوم) فعل حالت محسوب می شوند و نمی توانند در ساختار استمراری بیایند (رد گزینه های (۱) و (۳)) و در معنی دیگر (معنای «فکر کردن، اندیشیدن» در جای خالی اول) فعل کنشی محسوب می شوند و می توانند حالت استمراری بگیرند. با توجه به این که در جای خالی اول اشاره گوینده به اتفاقی است که همین الان در حال رخدان است و "think" هم در اینجا فعلی کنشی است، جای خالی اول با حال استمراری پر می شود (درستی گزینه (۲)).

۷۴ ۳ توحید در ریوبیت بدین معناست که زارع نه به طور مستقل بلکه هم خودش و هم نیرو و توانش از آن خداست و کشت و زرع او براساس استعدادی که خداوند در آن قرار داده رشد کرده و محصول داده است. لذا زارع حقیقی و پرورش دهنده اصلی زراعت او خداست و باید شکرگزار او باشد. فقط مورد (ج) نادرست است، چون «مستقل» از خداوند بودن در امور مؤید شرک در ریوبیت است.

۷۵ ۳ حدیث علوی: «ما رَأَيْتُ شَيْئًا إِلَّا وَ رَأَيْتُ اللَّهَ قَبْلَهُ وَ بَعْدَهُ وَ مَقْهَهُ» هیچ چیزی ندیدم، مگر این که خداوند را قبیل و بعد و با آن دیدم» مؤید این است که در هر چیزی می توان خدا را مشاهده کرد و علم و قدرت او را دید. همچنین بیت «دلی کز معرفت نور و صفا دید / به هر چیزی که دید، اول خدا دید» با آن هم آوایی دارد. این نگاه که انسان بتواند با هر چیزی خدا را ببیند، معرفتی عمیق و والاست که در نگاه نخست مشکل به نظر می آید اما هدفی قابل دسترس است. به خصوص برای جوانان و نوجوانان که پاکی و صفائی قلب دارند.

۸۷ ۴ آخرین پژوهش علمی درباره سلطان نشان می‌دهد که محیط

مهم‌ترین عامل در پیشرفت این بیماری است.

- (۱) پژوهشکار؛ دارو، دوا
- (۲) موفقتی، پیروزی
- (۳) فکر، اندیشه
- (۴) پژوهش، تحقیق

کشتی‌ها محموله‌های خود را در بنادر یا لنگرگاه‌ها بار می‌زنند و خالی می‌کنند—مکان‌هایی امن در سواحل یا رودخانه‌ها با جرثقیل‌ها و انبارهایی برای مدیریت کردن کشتی‌ها، مسافران و کالاهای ارتباطات جاده‌ای و ریلی بنادر را به مناطق داخلی متصل می‌کنند. نخستین بنادر صرفًا مکان‌های کناره‌گرفتن در دهانه‌های رودخانه بودند. در اینجا کشتی‌ها از طوفان‌ها ایمن بودند و کارگران سوار [بر کشتی] می‌توانستند محموله را به قایق‌های کوچک‌تر برای جایه‌جایی به طرف بالای رودخانه خالی کنند. ساختن دیوارهایی در برابر سواحل رودخانه اسکله‌ها را به وجود آورد تا بار زدن را ساده‌تر کند. کشتی‌ها و قایق‌ها از مسیرهای آبی برای حرکت کردن به سمت شهرهای داخلی یا به عنوان میانبرهایی از یک دریا به [دریای] دیگر استفاده می‌کنند. مسیرهای آبی می‌توانند رودخانه‌های بزرگ را به خلیج مکزیک متصل می‌کنند. این [سیستم] شامل ۱۵,۰۰۰ مایل (۲۴,۰۰۰ کیلومتر) مسیر آبی است.

۸۸

(۱) بالا رفتن (از)، صعود کردن (از)

(۲) جشن گرفتن؛ گرامی داشتن

(۳) اداره کردن، مدیریت کردن؛ در دست گرفتن

(۴) مراقبت کردن (از)، نگهداری کردن (از)

۸۹ توضیح: با توجه به مفهوم جمله و گزینه‌ها، صحبت از اتصال دادن بنادر به مناطق داخلی (دور از ساحل) است. ساختار مناسب برای فعل "link" که در گزینه‌ها آمده به صورت زیر است:

link + something + with / to + something

با توجه به این ساختار گزینه‌های (۱) و (۴) رد می‌شوند. هم‌چنین گزینه (۳) از لحاظ معنایی اشتباه است، چراکه بنادر داخلی (دور از ساحل) معنای ندارد.

۹۰

(۱) به راحتی؛ مطلقاً؛ صرفًاً

(۲) با اطمینان؛ صحیح و سالم

(۳) درست، به طور شایسته

(۴) کاملاً، به کلی، یکسره

۹۱ توضیح: با توجه به مفهوم جمله، در جای خالی صحبت از هدف و مقصد از ساخت اسکله‌هاست. برای نشان دادن هدف از یک کار، از مصدر با to استفاده می‌کنیم (رد گزینه‌های (۲) و (۳)). از طرفی کاربرد "make" به همراه یک اسم و یک صفت به صورت زیر است:

make + اسم

بنابراین در اینجا هم "loading" (بار زدن) پس از "make" می‌آید و سپس صفت برتری "easier" اضافه می‌شود (درستی گزینه (۴)).

۸۰ ۱ برای بیشتر مردم، یک رژیم غذایی کم‌چرب و ورزش تمام

چیزی است که برای کاهش دادن کلسترول مورد نیاز است.

(۱) پایین آوردن، کاهش دادن؛ کم کردن

(۲) رحم کردن به، بخشیدن؛ [وقت، پول] اختصاص دادن

(۳) گرفتن؛ به چنگ آوردن؛ رسیدن به

(۴) منفجر شدن؛ منفجر کردن؛ فوران کردن

۸۱ ۳ قبل از مردن، سالمون‌ها به رودخانه‌ای که در آن متولد شدند

بر می‌گردد تا تخم‌هایی بگذراند، که سر باز می‌کنند تا تبدیل به نسل بعدی سالمون‌ها شوند.

(۱) نظام، ترتیب، سامان؛ دستور، فرمان

(۲) تولید، ساختن؛ محصول، فرآورده

(۳) تولیدمثل؛ تولید، ایجاد؛ نسل

(۴) مجموعه؛ جمع‌آوری، گردآوری

۸۲ ۲ ما وقتی که به کشتی در حال غرق شدن نزدیک شدیم

[صدای] افرادی را در آب می‌شنیدیم [که] برای کمک فریاد می‌زندند.

(۱) غذا دادن به؛ تعذیب کردن

(۲) فریاد زدن، داد زدن

(۳) شلیک کردن؛ شوت کردن؛ فیلمبرداری کردن

(۴) [وقت، نیرو و غیره] صرف کردن، کنار گذاشتن، دادن

۸۳ ۳ کودکان به طور حیرت‌آوری پرانرژی هستند، آن‌ها می‌توانند

برای ساعتها بدون خسته شدن بازی کنند.

(۱) غمانگیز، اسفبار، ترحم‌برانگیز

(۲) مؤدبانه، محترمانه

(۳) پرانرژی، پرجنب و حوش

(۴) مراقب، مواظب؛ باحتیاط

۸۴ ۲ من نمی‌توانستم یکی دو تا از مسائل را در آزمون ریاضی حل

کنم، بنابراین متأسفم، خیلی خوب کار نکرم.

(۱) باور داشتن که، اعتقاد داشتن به

(۲) حل کردن، پاسخ ... را پیدا کردن؛ برطرف کردن

(۳) پرسیدن (از) خواستن (از)

(۴) کنار رفتن؛ ترک کردن

۸۵ ۴ امید است که بازسازی برنامه‌ریزی شده این ساختمان‌های

میراث [فرهنگی] به موقع برای فصل گردشگری پایان خواهد یافت.

(۱) سنت، آداب، رسوم؛ عرف

(۲) کمیت؛ مقدار، اندازه

(۳) دما، درجه حرارت؛ [پزشکی] تب

(۴) میراث؛ ارث

۸۶ ۱ در آپارتمان بالای ما، زوج مستی هستند که بیش از ۵۰ سال

[است که] ازدواج کرده‌اند.

(۲) پیشین؛ قلی؛ سلیق

(۴) مرتب، مربوط؛ منتسه

(۳) مناسب، خوب؛ شایسته

- (۱) مشترک؛ عمومی؛ متدالول
 (۲) طبیعی؛ ذاتی؛ واقعی
 (۳) بومی، محلی؛ [زبان، زادگاه] مادری
 (۴) لازم، ضروری؛ اساسی

استیون ویلیام هاوکینگ یک فیزیکدان نظری، کیهان‌شناس و نویسنده انگلیسی بود. هاوکینگ در [روز] ۸ زانویه [سال] ۱۹۴۲ به دنیا آمد. در سنی کم، به علوم و فناوری علاقه نشان داد. پدر هاوکینگ به او توصیه کرد تا پزشکی بخواند، [چراکه] نگران بود که برای فارغ‌التحصیلان ریاضیات شغل‌های کمی وجود دارد. در دانشگاه، تشخیص داده شد که هاوکینگ بیماری نورون حرکتی دارد. بیماری او آهسته‌تر از آن چه پزشکان بیش‌بینی کرده بودند، پیش روی داشت. اگرچه هاوکینگ در راه رفتن بدون حمایت مشکل داشت و سخن گفتنش تقریباً غیرقابل فهم بود، با تشویق استاد راهنمای دکتر ایش، به کار خود بازگشت. کار علمی او شامل تحقیق درباره منشأها و ساختار هستی، از انفجار بزرگ تا سیاه‌الهای بود. او این حوزه را متحول کرد، با [این واقعیت که] نخستین کسی بود که نظریه‌ای کیهان‌شناسی ارائه داد که با پیوند نظریه نسبیت عام و مکانیک کوانتمی توضیح داده می‌شد. در [سال] ۲۰۰۲ هاوکینگ در نظرسنجی بی‌بی‌سی در برآورد ۱۰۰ بریتانیایی بزرگ رتبه ۲۵ را به دست آورد. بیماری هاوکینگ به تدریج او را در طول دهه‌ها فلک کرد. با وجود این، حتی پس از ازدست‌دادن توانایی صحبت کردنش، او همچنان قادر بود تا از طریق یک دستگاه تولیدکننده صحبت، ابتدا با استفاده از کلیدی قوارگرفته در دست و نهایتاً با استفاده از تنها یک ماهیچه گونه ارتباط برقرار کند. او در ۱۴ مارس [سال] ۲۰۱۸ در سن ۷۶ سالگی درگذشت.

۴ این متن عمدتاً در مورد کدام جنبه‌های (های) زیر از زندگی هاوکینگ صحبت می‌کند؟ ۹۷

- I) دستاوردهای علمی / II) بیماری / III) زندگی و مرگ
 I) تنها I
 II) I و II
 III) I و III

۴ براساس متن، تمام موارد زیر درباره بیماری هاوکینگ درست هستند، به جز این که ۹۸

- ۱) این [بیماری] سخن گفتن را دشوار می‌کند
 ۲) این [بیماری] راه رفتن را مشکل می‌کند
 ۳) این [بیماری] نمی‌تواند به طور کامل درمان شود
 ۴) این [بیماری] به توانایی اندیشیدن آسیب می‌رساند

۱ می‌توانیم از این متن بفهمیم که استیون هاوکینگ احتماً ۹۹

- ۱) کارش را در دانشگاه پس از این بیماری برای مدتی کنار گذاشت
 ۲) با پزشکانش وقتی که از او خواستند تا کارش را کنار بگذارد مخالفت کرد
 ۳) وقتی که از بیماری اش مطلع شد سخت‌تر در دانشگاه کار کرد
 ۴) قبل از آن که به علوم علاقه‌مند شود می‌خواست به پزشکی وارد شود

۴ واژه "diagnose" (تشخیص دادن) در پاراگراف ۲ به عمل اشاره دارد. ۱۰۰

- ۱) دارو دادن به یک فرد
 ۲) جراحی داشتن
 ۳) بهبود یافتن از یک بیماری
 ۴) پی بردن به بیماری یک فرد

روز مادر در روزهای مختلف در بسیاری از بخش‌های جهان جشن گرفته می‌شود، رایج‌تر از همه در مارس، آوریل، یا می، به عنوان روزی برای گرامی داشتن مادران و [جایگاه] مادری. در بریتانیای کبیر و ایرلند، این [رسم] ادامه رسوم یکشنبه مادری است، [که] در مارس یا آوریل جشن گرفته می‌شود. به طور تاریخی، این جشن ریشه در رسوم کهن و سنت‌ها دارد. یونانیان باستان جشنواره‌ای برای کیبلی، [که] مادری بزرگ برای خدایان یونانی [بود]. برگزار می‌کردند. رومیان باستان نیز تعطیلات دیگری، به نام ماترونالیا، داشتند که به یونو (بک الهة روم باستان) اختصاص یافته بود، اگرچه مادران [نیز] معمولاً در این روز هدایایی دریافت می‌کردند. در اروپا چندین سنت وجود داشت که در آن‌ها یکشنبه‌ای به خصوص مانند یکشنبه مادری که یک جشنواره مسیحی است، اختصاص می‌یافتد تا [جایگاه] مادری و مادران گرامی داشته شود. یکی از نخستین فراخوان‌ها برای گرامی داشتن روز مادر در ایالات متحده «اعلامیه روز مادر» توسط جولیا وارد هوی بود. امروزه این تعطیلات در سراسر جهان بسیار محبوب شده است. افراد این روز را به عنوان فرصتی می‌یابند تا از مادرانشان قدردانی کنند و از آن‌ها برای تمام عشق و حمایتشان تشکر کنند. هم‌چنین سنت هدیه دادن گل، کارت [تبریک] و هدایای دیگر به مادران در این مناسبت وجود دارد.

۳ متن عمدتاً درباره چه چیز صحبت می‌کند؟ ۹۳

- ۱) ریشه‌های روز مادر امروزی در یونان باستان
 ۲) چرا باید روزی را به گرامی داشتن [جایگاه] مادری اختصاص دهیم
 ۳) روز مادر در بخش‌های مختلف جهان و تاریخچه آن
 ۴) چرا بیشتر روزهای مادر در مارس یا آوریل جشن گرفته می‌شوند

۳ براساس متن، کدام گزاره درباره روز مادر در یونان باستان و روم باستان درست است؟

- ۱) یونو در فرهنگ رومی همان کیبلی در فرهنگ یونانی بود.
 ۲) رومی‌ها یونو را در همان روزی گرامی می‌داشتند که یونانی‌ها کیبلی را گرامی می‌داشتند.
 ۳) رومی‌ها به مادرانشان هدیه می‌دادند، ولی مشخص نیست که آیا یونانی‌ها هم همین [کار] را می‌کردند.
 ۴) یکشنبه مادری جشنواره‌ای بود که خدایان رومی و یونانی را گرامی می‌داشت.

۱ می‌توانیم از این متن بفهمیم که جولیا وارد هوی «اعلامیه روز مادر» را نوشت برای این که ۹۵

- ۱) پیشنهادی ارائه دهد
 ۲) اطلاع‌رسانی کند
 ۳) انتقاد کند
 ۴) توضیح دهد

۴ اصطلاح "pay tribute to" (قدرتان کسی / چیزی بودن) نزدیک‌ترین معنی را به "appreciate" دارد.
 ۱) فهمیدن، درک کردن

$$P(x) = (x^3 - 9)q(x) + x + 3$$

۱ ۱۰۵

باقی مانده (3) بر $x^3 - 9$ را محاسبه می کنیم.

$$x^3 - 9 = 0 \Rightarrow x = 3 \Rightarrow r = P(2 \times 3 - 3) = P(3) = 6$$

$$h(x) = \frac{1}{3} \sin \frac{\pi}{2} x \Rightarrow T_h = \frac{\pi}{2} = 4$$

۱ ۱۰۶

$$T_g(x) = 3T_h + 1 = 3 \times 4 + 1 = 13$$

$$T_f(x) = 4T_{f(\frac{x}{4})} = 4T_g(x) = 4 \times 13 = 52$$

۲ ۱۰۷

$$\max f(x) = m + \frac{1}{3} = \frac{1}{4} \Rightarrow m = \frac{1}{4} - \frac{1}{3} = -\frac{1}{12}$$

$$g(x) = 12m - m \sin x \cos x = 12m - \frac{m}{2} \sin 2x$$

$$\min g(x) = 12m - \left| \frac{m}{2} \right| = -1 - \left| -\frac{1}{24} \right| = -1 - \frac{1}{24} = -\frac{25}{24}$$

۲ ۱۰۸ می دانیم در همه ناحیه ها $|\tan \alpha| \geq |\sin \alpha|$ است، اما درناحیه دوم $\sin \alpha > \tan \alpha > 0$ و $\sin \alpha < 0$ است، در نتیجهخواهد بود. پس در فاصله $(\frac{5\pi}{6}, \pi)$ رابطه مورد نظر برقرار است. (البته درناحیه چهارم هم $\sin \alpha > \tan \alpha$ است که در گزینه ها نداریم.)۳ ۱۰۹ با توجه به نمودار یک و نیم دوره تناوب برابر 10° است.

$$\frac{3}{2}T = 10 \Rightarrow T = \frac{20}{3} = \frac{2\pi}{|\pi m|} \Rightarrow |m| = 0/3$$

با توجه به نمودار $m = -10/3$ است، پس $m = -10/3$ قابل قبول است.

$$f(0) = 2 \Rightarrow k+1=2 \Rightarrow k=1 \Rightarrow f(x) = 2 - \sin(\frac{1}{3}\pi x)$$

$$f(\frac{1}{3}) = 2 - \sin(\frac{1}{3} \times \pi \times \frac{1}{3}) = 2 - \sin \frac{\pi}{9} = 2 - 1 = 1$$

۳ ۱۱۰

$$\frac{\pi}{1+|x|} = k\pi + \frac{\pi}{2} \Rightarrow \frac{1}{|x|+1} = \frac{2k+1}{2} \Rightarrow |x|+1 = \frac{2}{2k+1}$$

$$\Rightarrow |x| = \frac{2}{2k+1} - 1 = \frac{1-2k}{2k+1} \geq 0 \Rightarrow -\frac{1}{2} < k \leq \frac{1}{2}$$

$$\xrightarrow{k \in \mathbb{Z}} k = 0 \Rightarrow |x| = 1 \Rightarrow x = \pm 1$$

فقط دو عدد صحیح $+1$ و -1 در دامنه این تابع قرار ندارند.

$$x^3 + y^3 + z^3 = xy + yz + xz$$

۲ ۱۱۱

$$\xrightarrow{x^3} 2x^3 + 2y^3 + 2z^3 = 2xy + 2yz + 2xz$$

$$\Rightarrow (x^3 + y^3 - 2xy) + (x^3 + z^3 - 2xz) + (y^3 + z^3 - 2yz) = 0$$

$$\Rightarrow (x-y)^3 + (x-z)^3 + (y-z)^3 = 0 \Rightarrow x = y = z$$

بنابراین سه تایی های مرتب به صورت

(۱۰, ۱۰, ۱۰), ..., (۹, ۹, ۹), (۱۰, ۱۰, ۱۰) که تعداد آنها برابر

۲۱ است.

۴ ۱۱۶ می‌دانید که:

۱- اگر دو رقم سمت راست دو عدد یکسان باشد آن‌گاه آن دو عدد به پیمانه 100 همنهشت هستند.

$$a \stackrel{n}{=} b \quad n|m \quad \text{و} \quad a \stackrel{m}{=} b \quad \text{اگر}$$

$$5a + 17 \stackrel{100}{=} 16a + 10 \Rightarrow 11a - 7 \stackrel{100}{=} 0 \Rightarrow 11a \stackrel{100}{=} 7$$

$$\Rightarrow 11a \stackrel{100}{=} 7 + 4(100) \Rightarrow 11a \stackrel{100}{=} 407 \xrightarrow{(11, 100)=1} a \stackrel{100}{=} 37$$

$$\xrightarrow{10 \mid 100} a \stackrel{10}{=} 37 \stackrel{1}{=} 7 \xrightarrow{\times 3} 3a \stackrel{10}{=} 21$$

$$\xrightarrow{+7} 3a + 7 \stackrel{1}{=} 28 \stackrel{1}{=} 8 \rightarrow \text{رقم یکان} \rightarrow 8$$

چون دو عدد 49 و 126 در یک دسته همنهشتی به پیمانه m

قرار دارند، پس داریم:

$$126 \stackrel{m}{=} 49 \Rightarrow m|126 - 49 \Rightarrow m|77 \xrightarrow{m>1} m|7 \times 11$$

کوچکترین مقدار ممکن m عدد 7 است. زیرا به تعداد کمتری دسته همنهشتی افزایش می‌شود. حال باید کوچکترین عدد سه رقمی a را بیابیم.

$$49 \stackrel{7}{=} 0 \rightarrow 49 \in [0]_7, 126 \stackrel{7}{=} 0 \rightarrow 126 \in [0]_7$$

بنابراین عدد سه رقمی a نیز باید متعلق به $[0]_7$ باشد. یعنی مضرب 7 باشد که فقط گزینه 3 مضرب 7 است.

۳ ۱۱۸

$$59 \stackrel{28}{=} 3$$

می‌دانید که، در تقسیم اعداد تواندار اگر پایه از پیمانه بزرگ‌تر باشد پایه را بر پیمانه تقسیم کرده و باقی‌مانده را به جای پایه قرار می‌دهیم. بنابراین کافی است باقی‌مانده تقسیم $10^{10} - 1$ را بر 28 بیابیم.

$$3^3 \stackrel{28}{=} 1 \xrightarrow{\text{توان}} 3^{99} \stackrel{28}{=} 1 \xrightarrow{\times 3^2} 3^{101} \stackrel{28}{=} 1$$

$$\xrightarrow{-10} 3^{101} - 10 \stackrel{28}{=} 19 \stackrel{28}{=} 9 \rightarrow \text{باقی‌مانده} \rightarrow 9$$

۲ ۱۱۹

$$2^4 \stackrel{15}{=} 1 \xrightarrow{\text{توان}} 2^{1396} \stackrel{15}{=} 1 \xrightarrow{\times 2^3} 2^{1399} \stackrel{15}{=} 8$$

در معادله همنهشتی جایگذاری می‌کنیم.

$$2x \stackrel{15}{=} 8 \xrightarrow{\frac{(15, 2)=1}{\div 2}} x \stackrel{15}{=} 4 \Rightarrow x = 15k + 4$$

بزرگترین عدد سه رقمی به ازای $k=66$ حاصل می‌شود که برابر است با:

$$x = 15 \times 66 + 4 = 994 \Rightarrow 994 \stackrel{f}{=} 2 \Rightarrow 994 \in [2]_4$$

$$\begin{cases} 19|5a - 2b + 1 & \xrightarrow{\times 7} 19|35a - 14b + 7 \\ 19|7a + b + k & \xrightarrow{\times 5} 19|35a + 5b + 5k \\ \hline \end{cases}$$

$$\xrightarrow{\text{تفاضل را می‌شمارد}} 19|19b + 5k - 7 \xrightarrow{19|19b} 19|5k - 7$$

$$\Rightarrow 5k - 7 = 19q \Rightarrow 5k = 19q + 7$$

$$\min(k) = 9$$

۴ ۱۱۳

$$a = 4k + 1 \Rightarrow a^4 = \underbrace{16k^3}_{\lambda k'} + \underbrace{8k + 1}_{\lambda k'} = \lambda k' + 1$$

$$\Rightarrow a^4 = \underbrace{64k^3}_{\lambda k''} + \underbrace{16k' + 1}_{\lambda k''} = \lambda k'' + 1$$

بنابراین $b^4 = \lambda t + 1$ است.

$$\begin{cases} a^4 = \lambda k'' + 1 \Rightarrow a^4 \stackrel{\lambda}{=} 1 & \xrightarrow{\times 2} 2a^4 \stackrel{\lambda}{=} 2 \\ b^4 = \lambda t + 1 \Rightarrow b^4 \stackrel{\lambda}{=} 1 & \end{cases}$$

$$\Rightarrow 2a^4 - b^4 \stackrel{\lambda}{=} 2 - 1$$

$$\Rightarrow 2a^4 - b^4 \stackrel{\lambda}{=} 1 \xrightarrow{-17} 2a^4 - b^4 - 17 \stackrel{\lambda}{=} -16 \stackrel{\lambda}{=} 0.$$

بنابراین باقی‌مانده صفر است.

۳ ۱۱۴ a^n بر b^n بخش‌پذیر است بنابراین:

$$a^n | b^n$$

$$\Rightarrow a^n | b^n \Rightarrow a | b \Rightarrow a | b^3 \Rightarrow [a, b^3] = |b^3|$$

$$\Rightarrow a | b \Rightarrow a | \Delta b, a | a \Rightarrow a | \Delta b - a \Rightarrow (a, \Delta b - a) = |a|$$

$$\Rightarrow a | b \Rightarrow a | b^3 \xrightarrow{\text{مثال نقش}} 2 | 6 \Rightarrow 2^3 | 6$$

$$\Rightarrow a | b \Rightarrow a | b^3 \Rightarrow (a, b^3) = |a|$$

۲ ۱۱۵

$$\begin{array}{c} a \mid b \\ 2^3 \mid b \\ \hline 12 \end{array} \Rightarrow a = b \times 2^3 + 12, b > 12$$

$$\Rightarrow a = b \times 2^3 + 12 + 2^3 - 2^3 = (b-1) \times 2^3 + 35$$

چون a و 35 هر دو مضرب 5 هستند و 2^3 مضرب 5 نیست، پس $a-1$ مضرب 5 خواهد بود.

$$\begin{cases} b-1 = 5k \\ b > 12 \end{cases} \Rightarrow \min(b) = 16 \Rightarrow \min(a) = 16 \times 2^3 + 12 = 380$$

$$= 3 + 8 + 0 = 11$$

$$|B| = \begin{vmatrix} 1 & 2 & 3 \\ 1 & 3 & 5 \\ 4 & 7 & 10 \end{vmatrix} = 1(30 - 35) - 2(10 - 20) + 3(7 - 12) = 0$$

توجه داشته باشید که هر سطر ماتریس B دنباله حسابی است، در این صورت دترمینان صفر است.

۲ ۱۲۷

$$\frac{m}{m+1} = \frac{m+1}{4} = \frac{2m-1}{2} \Rightarrow 4m = m^2 + 2m + 1$$

$$\Rightarrow m^2 - 2m + 1 = 0 \Rightarrow m = 1$$

جواب به دست آمده قبل قبول است زیرا در رابطه اصلی صدق می‌کند.

۳ ۱۲۸

$$A = [2i - j]_{2 \times 2} = \begin{bmatrix} 2 \times 1 - 1^2 & 2 \times 1 - 2^2 \\ 2 \times 2 - 1^2 & 2 \times 2 - 2^2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & -2 \\ 3 & 0 \end{bmatrix}$$

$$\Rightarrow \det(A) = 1 \cdot 0 - (-2) \cdot 3 = 6$$

$$\det(A^T) + (\det(A))^T = |A^T| + |A|^T = |A|^T + |A|^T = 2|A|^T = 2(\det(A)) = 72$$

۲ ۱۲۹

$$\begin{vmatrix} x & -1 & 0 \\ 1 & 2 & 4 \\ 1 & 3 & 7 \end{vmatrix} = 1 \Rightarrow x(14 - 12) + 1(7 - 4) = 1$$

$$\Rightarrow 2x = -2 \Rightarrow x = -1$$

$$\begin{vmatrix} x & 2 & 5 \\ 0 & 1 & 6 \\ 0 & -1 & 3 \end{vmatrix} = x(3 \times 1 + 1 \times 6) - 9x = 9(-1) = -9$$

۱ ۱۳۰ ماتریس‌های A و B از مرتبه 2×2 هستند پس $B \times A$ و $A \times B$ نیز 2×2 می‌باشند.

$$|2BA| = 2^2 |BA| = 4 |AB| = 4 \times 4 = 16$$

۲ ۱۳۱

$$\Delta ECD: \sin 3^\circ = \frac{EC}{ED} \Rightarrow \frac{1}{2} = \frac{EC}{4} \Rightarrow EC = 2$$

$$\Delta ABC: AC = BC \Rightarrow m + 1 = 3m - 5 + 2$$

$$\Rightarrow 2m = 4 \Rightarrow m = 2 \Rightarrow AC = BC = 3$$

$$|AB| = |BC| \sqrt{2} = 3\sqrt{2}$$

$$BD = \sqrt{5^2 + 12^2} = 13$$

۱ ۱۳۲

$$\Delta BDC: \frac{\sin \hat{C}}{BD} = \frac{\sin(D\hat{B}C)}{DC} \Rightarrow \frac{\sin(6^\circ)}{13} = \frac{\sin(D\hat{B}C)}{2\sqrt{3}}$$

$$\Rightarrow \sin(D\hat{B}C) = \frac{\frac{\sqrt{3}}{2} \times 2\sqrt{3}}{13} = \frac{3}{13}$$

$$5a + 9 \stackrel{11}{=} 0 \Rightarrow 5a \stackrel{11}{=} -9 \Rightarrow 5a \stackrel{11}{=} -9 - 11$$

$$\Rightarrow 5a \stackrel{11}{=} -20 \xrightarrow[5]{(5, 11)=1} a \stackrel{11}{=} -4 \Rightarrow a \stackrel{11}{=} 7 \Rightarrow a = 11k + 7$$

سه رقمی است. پس باید:

$$100 \leq 11k + 7 \leq 999 \xrightarrow{-7} 93 \leq 11k \leq 992$$

$$\xrightarrow{-11} 8/4 \leq k \leq 90/1 \xrightarrow{k \in \mathbb{Z}} 9 \leq k \leq 90.$$

$$\Rightarrow \text{تعداد} = 90 - 9 + 1 = 82$$

۴ ۱۲۱

$$A \times B = \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ 0 & 2 \\ 1 & 2 \end{bmatrix} \times \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ -1 & 2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 & 2 \\ -2 & 4 \\ -1 & 4 \end{bmatrix}$$

مجموع درایه‌ها برابر 7 است.

۴ ۱۲۲

$$A^2 = \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 2 \\ 0 & 1 \end{bmatrix}$$

$$A^3 = \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 2 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 3 \\ 0 & 1 \end{bmatrix}$$

$$A^n = \begin{bmatrix} 1 & n \\ 0 & 1 \end{bmatrix} \Rightarrow A^{100} = \begin{bmatrix} 1 & 100 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} \Rightarrow a + b + c + d = 102$$

۳ ۱۲۳ اگر k یک عدد حقیقی و A یک ماتریس 2×2 باشد، آنگاه:

$$|kA| = k^2 |A|$$

$$||A|A| + ||A|^T A| = |A|^T |A| + |A|^T |A|$$

$$= |A|^3 + |A|^5 = 2^3 + 2^5 = 40$$

۲ ۱۲۴

$$(A + 2B)^T = (A + 2B) \times (A + 2B) = A^T + 2AB + 2BA + 4B^T$$

$$|A^T + 2(AB + BA + 2B^T)| = |A^T + 2AB + 2BA + 4B^T|$$

$$= |(A + 2B)^T| = |A + 2B|^T = (-1)^T = 1$$

$$A^T B = BA \Rightarrow A^{-1} A^T B B^{-1} = A^{-1} B A B^{-1}$$

$$\Rightarrow A = A^{-1} B A B^{-1}$$

۳ ۱۲۵

$$AA^{-1} = I \Rightarrow \begin{bmatrix} 4 & -3 \\ -1 & m \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 3 \\ m & 4 \end{bmatrix} = I$$

$$\Rightarrow \begin{bmatrix} 4 - 3m & 0 \\ m - 1 & 4m - 3 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} \Rightarrow m = 1$$

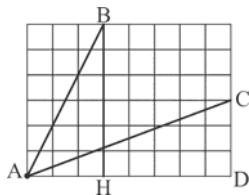
۴ ۱۲۶

$$\begin{aligned} &= \frac{\cos 3^\circ \cos 45^\circ + \sin 3^\circ \sin 45^\circ}{\sin 3^\circ \cos 45^\circ - \cos 3^\circ \sin 45^\circ} = -\frac{\frac{\sqrt{6}+\sqrt{2}}{4}}{\frac{\sqrt{6}-\sqrt{2}}{4}} = -\frac{\sqrt{6}+\sqrt{2}}{\sqrt{6}-\sqrt{2}} \\ &= -\frac{(\sqrt{6}+\sqrt{2})(\sqrt{6}+\sqrt{2})}{(\sqrt{6}-\sqrt{2})(\sqrt{6}+\sqrt{2})} = -\frac{6+2+2\sqrt{12}}{4} = -\frac{8+4\sqrt{3}}{4} = -2-\sqrt{3} \end{aligned}$$

از B عمودی بر طول دیگر مستطیل رسم می‌کنیم. ۱۴۰

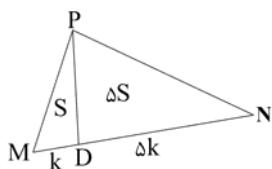
با فرض $\hat{\alpha} = \hat{B}\hat{A}\hat{H}$ و $\hat{\beta} = \hat{C}\hat{A}\hat{D}$ داریم:

$$\begin{aligned} \sin(B\hat{A}C) &= \sin(\alpha - \beta) = \sin \alpha \cos \beta - \cos \alpha \sin \beta \\ &= \frac{6}{\sqrt{6^2 + 3^2}} \times \frac{8}{\sqrt{8^2 + 3^2}} - \frac{3}{\sqrt{6^2 + 3^2}} \times \frac{3}{\sqrt{8^2 + 3^2}} \\ &= \frac{48 - 9}{\sqrt{45} \times \sqrt{72}} = \frac{13}{\sqrt{360}} \end{aligned}$$

چون دو مثلث PMD و PND ارتفاع یکسان دارند پس ۱۴۱

نسبت مساحت آن‌ها همان نسبت قاعده‌های آن‌هاست.

$$\frac{S_{\triangle PMS}}{S_{\triangle PMN}} = 6S \Rightarrow 6S = 90 \Rightarrow S = 15$$

بنابراین:

$$\frac{S_{\triangle PSN}}{S_{\triangle PMN}} = 15$$

از آن‌جا که O محل برخورد میانه‌ها و AM و CN است پس ۱۴۲
می‌توان نتیجه گرفت:

$$OM = \frac{1}{3}AM$$

$$ON = \frac{1}{3}CN$$

بنابراین در مثلث BCN داریم:

$$\left. \begin{array}{l} S_{\triangle BON} = \frac{1}{3} S_{\triangle BNC} \\ , \\ S_{\triangle BNC} = \frac{1}{3} S_{\triangle ABC} \end{array} \right\} \Rightarrow S_{\triangle BON} = \frac{1}{9} S_{\triangle ABC}$$

$$S_{\triangle BOM} = \frac{1}{6} S_{\triangle ABC}$$

به طریق مشابه داریم:

$$S_{\triangle BNOM} = S_{\triangle BOM} + S_{\triangle BON} = \frac{1}{6} S_{\triangle ABC} = \frac{1}{3} S_{\triangle ABC}$$

بنابراین:

۳ ۱۳۳ چون $\sin \alpha \cos \alpha >$ است، پس α در ناحیه اول یا سوم قرار دارد. از طرفی:

$$\tan^2 \alpha \cot \alpha > 0 \Rightarrow \tan \alpha \frac{\tan \alpha \cot \alpha}{\cot \alpha} > 0 \Rightarrow \tan \alpha > 0$$

چون $\tan \alpha >$ است، پس α در ناحیه اول یا سوم قرار دارد.

۴ ۱۳۴ اگر α در نیمه اول ناحیه اول یعنی در محدوده $(0^\circ, 45^\circ)$ باشد، آن‌گاه $\tan \alpha < \cot \alpha$ و اگر α در نیمه دوم ناحیه اول یعنی در محدوده $(45^\circ, 90^\circ)$ باشد، آن‌گاه $\tan \alpha > \cot \alpha$ خواهد بود.
پس $\alpha = 88^\circ$ پاسخ صحیح است.

$$\sin \theta - \cos \theta = 4 \cos \theta + \lambda \sin \theta$$

$$\Rightarrow \lambda \sin \theta = -\cos \theta \xrightarrow{\cos \theta \neq 0} \tan \theta = -\frac{\lambda}{\cos \theta}$$

$$1 + \tan^2 \theta = \frac{1}{\cos^2 \theta} \Rightarrow 1 + \frac{25}{49} = \frac{1}{\cos^2 \theta} \Rightarrow \cos^2 \theta = \frac{49}{74}$$

$$A = 7 \times \left(-\frac{5}{7}\right) + 25 \times \left(\frac{-7}{5}\right) + 74 \times \frac{49}{74} = -35 + 49 = 14$$

$$4 136$$

$$\frac{D}{180^\circ} = \frac{R}{\pi} \Rightarrow \frac{2\pi}{180^\circ} = \frac{R}{\pi} \Rightarrow R = \frac{\pi^2}{90^\circ}$$

$$4 137$$

$$\begin{aligned} A &= \frac{\overbrace{\sin 2^\circ + \sin 2^\circ \cos 1^\circ + \sin 1^\circ + \cos^2 2^\circ - 1}^{\sin 2^\circ}}{\overbrace{\sin 2^\circ + \sin 1^\circ + \tan 2^\circ + \tan 1^\circ}^{\sin 2^\circ + \sin 1^\circ + \tan 2^\circ + \tan 1^\circ}} \\ &= \frac{\overbrace{\sin 2^\circ + \sin 1^\circ + \sin^2 2^\circ + \cos^2 2^\circ - 1}^{\sin 2^\circ + \sin 1^\circ}}{\overbrace{\sin 2^\circ + \sin 1^\circ + \tan 2^\circ - \tan 2^\circ}^{\sin 2^\circ + \sin 1^\circ}} = 1 \end{aligned}$$

۳ ۱۳۸ با توجه به نمودار تابع $\cos x$ و انتقال آن به اندازه $\frac{\pi}{3}$ به

راحتی معلوم می‌شود که $-1 \leq \cos\left(\frac{\pi}{3} - x\right) \leq 1$ است.

$$-1 \leq \cos\left(\frac{\pi}{3} - x\right) \leq 1 \xrightarrow{x \rightarrow -2} -2 \leq -2\cos\left(\frac{\pi}{3} - x\right) \leq 2 \xrightarrow{+3} 1 \leq y \leq 5 \Rightarrow R_f = [1, 5]$$

$$3 139$$

$$\tan(825^\circ) = \tan(2 \times 36^\circ + 105^\circ) = \tan(105^\circ)$$

$$= \tan(90^\circ + 15^\circ) = -\cot 15^\circ = -\cot(45^\circ - 30^\circ)$$

$$= \cot(30^\circ - 45^\circ) = \frac{\cos(30^\circ - 45^\circ)}{\sin(30^\circ - 45^\circ)}$$

۲ ۱۴۹ باید تعداد همه عددهای یک رقمی، دو رقمی و سه رقمی

کوچکتر از 50 را پیدا کنیم.

یکان

$$\boxed{6} = 6$$

یکان دهگان

$$\boxed{5 \quad 6} = 5 \times 6 = 30$$

یکان دهگان صدگان

$$\boxed{4 \quad 6 \quad 6} = 4 \times 6 \times 6 = 144$$

$$\Rightarrow 6 + 30 + 144 = 180$$

$$P(n, r) = \frac{n!}{(n-r)!}$$

۲ ۱۵۰

$$P(n+2, r+2) = \frac{(n+2)!}{((n+2)-(r+2))!} = \frac{(n+2)!}{(n-r)!}$$

$$\begin{aligned} \Rightarrow \frac{P(n, r)}{P(n+2, r+2)} &= \frac{\frac{n!}{(n-r)!}}{\frac{(n+2)!}{(n+2)!}} = \frac{n!}{(n+2)(n+1)n!} \\ &= \frac{1}{(n+2)(n+1)} \end{aligned}$$

برای این‌که AB قطر شود، باید A و B رأس‌های چهارضلعی

باشند و دو رأس دیگر باید در طرفین پاره خط AB واقع شوند، پس یک رأس از ۵ نقطه سمت چپ AB و یک رأس هم از ۳ نقطه سمت راست AB انتخاب می‌کنیم.

$$\binom{5}{1} \binom{3}{1} = 15$$

برای آن‌که کتاب‌های هم موضوع، کتاب هم قرار نگیرند باید به ترتیب (ر ف ر ف ر) باشند که در این حالت ۴ جایگاه برای کتاب‌های ریاضی که ۴! و ۳ جایگاه برای کتاب‌های فیزیک که به ۳! حالت جایگشت دارند، برابر است؛

$$4! \times 3! = 24 \times 6 = 144$$

۳ ۱۵۳ مجموعه A دارای ۴ عدد زوج و ۳ عدد فرد می‌باشد در انتخابها

باید تعداد اعداد زوج همواره یکی کمتر از عددهای فرد باشد بنابراین داریم:

$$\binom{3}{3} \binom{4}{0} + \binom{3}{3} \binom{4}{1} + \binom{3}{3} \binom{4}{2}$$

زوج فرد زوج فرد زوج فرد

$$+ \binom{3}{2} \binom{4}{0} + \binom{3}{2} \binom{4}{1} + \binom{3}{2} \binom{4}{0} = 29$$

زوج فرد زوج فرد زوج فرد

۴ ۱۵۴ ابتدا باید با استفاده از فرمول ترکیب، ۳ کتاب را از بین ۵ کتاب

علمی و ۴ کتاب از بین ۷ کتاب ادبی را انتخاب کنیم که برابر است

$$\text{با } \binom{5}{3} \times \binom{7}{4}$$

حالا باید ۳ کتاب علمی و ۴ کتاب ادبی را یک در میان در

قفسه قرار دهیم که برابر با $= 4! \times 3! = n!(n-1)!$ می‌باشد، لذا طبق اصل ضرب

جواب‌های این دو مرحله را در هم ضرب می‌کنیم.

$$\text{تعداد کل حالتها} : \binom{5}{3} \times \binom{7}{4} \times 4! \times 3!$$

فیزیک

۱۵۶ ابتدا شتاب را بحسب سرعت اولیه محاسبه می‌کنیم:

$$a = a_{av} = \frac{\Delta v}{\Delta t} = \frac{v - v_0}{\Delta t} = \frac{\Delta v_0 - v_0}{2} = \frac{4v_0}{2} = 2v_0$$

حال به کمک معادله سرعت - جابه‌جایی در حرکت با شتاب ثابت داریم:

$$v^2 - v_0^2 = 2a\Delta x \Rightarrow (\Delta v_0)^2 - v_0^2 = 2 \times 2v_0 \times \Delta x$$

$$\Rightarrow 25v_0^2 - v_0^2 = 4v_0 \Delta x \Rightarrow 24v_0^2 = 4v_0 \Delta x$$

$$\xrightarrow{\Delta x = ۳۰m} 6v_0^2 = ۳۰ \Rightarrow v_0 = \sqrt{\frac{30}{6}} = \sqrt{5} m/s$$

بنابراین اندازه شتاب اتومبیل برابر است با:

$$a = 2v_0 \xrightarrow{v_0 = \sqrt{5} m/s} a = 2 \times \sqrt{5} = 10 \frac{m}{s^2}$$

۱۵۷ ابتدا شتاب حرکت اتومبیل را محاسبه می‌کنیم:

$$v = at + v_0 \Rightarrow 40 = a \times 10 + v_0 \Rightarrow a = 4 \frac{m}{s^2}$$

حال می‌توانیم سرعت در انتهای ۵ ثانیه اول حرکت را محاسبه کنیم:

$$v = at + v_0 \Rightarrow v = 4 \times 5 + v_0 \Rightarrow v = 20 \frac{m}{s}$$

سرعت در انتهای ۵ ثانیه اول حرکت برابر سرعت در ابتدای ۵ ثانیه دوم حرکت

$$v^2 - v_0^2 = 2a\Delta x \Rightarrow (40)^2 - (20)^2 = 2 \times 4 \times \Delta x \quad \text{است، بنابراین:}$$

$$\Rightarrow 1600 - 400 = 8\Delta x \Rightarrow 1200 = 8\Delta x \Rightarrow \Delta x = 150m$$

۱۵۸ با توجه به نمودار داده شده، حرکت هر دو متوجه، یکنواخت

است. با استفاده از شبیه نمودارها، سرعت هر دو متوجه را به دست می‌آوریم و سپس معادله مکان - زمان آن را می‌نویسیم:

$$v_A = \frac{20}{4} = 5 \frac{m}{s} \Rightarrow x_A = 5t - 20$$

$$v_B = -\frac{10}{10} = -1 \frac{m}{s} \Rightarrow x_B = -1t + 10$$

لحظه‌ای که دو متوجه به هم می‌رسند، مکان آن‌ها یکسان است، بنابراین:

$$x_A = x_B \Rightarrow 5t - 20 = -1t + 10 \Rightarrow 6t = 30 \Rightarrow t = 5s$$

در این لحظه دو متوجه به هم رسیده‌اند، پس با قرار دادن $t = 5s$ در معادله

حرکت متوجه B، مکان متوجه در این لحظه را به دست می‌آوریم:

$$x_B = -1t + 10 = 5m$$

فاصله از نقطه شروع حرکت متوجه B برابر $5m$ است.

۱۵۹ رابطه جابه‌جایی متوجه در ثانیه n ام حرکت برابر است با:

$$\Delta x_n = (n - 1) a + v_0 \xrightarrow{v_0 = 0} \Delta x_n = (n - 1) a$$

$$\Rightarrow 40 = (11 - 1) a \Rightarrow a = \frac{40}{10} = 4 \frac{m}{s^2}$$

رابطه جابه‌جایی در T ثانیه n ام برابر است:

$$\Delta x = (n - 1) a T^2 + v_0 T \xrightarrow{v_0 = 0} \Delta x = (n - 1) a T^2$$

$$\Rightarrow \Delta x_n = 40 \times 4 \times 4 = 144m$$

$$\binom{n-1}{r-1} + \binom{n-1}{r} = \binom{n}{r} \quad (\text{فرمول پاسکال})$$

$$\underbrace{\binom{7}{3} + \binom{7}{4} + \binom{8}{5} + \binom{9}{6} + \binom{10}{7}}_{\binom{8}{4}} =$$

$$\underbrace{\binom{8}{4} + \binom{8}{5} + \binom{9}{6} + \binom{10}{7}}_{\binom{10}{5}} = \binom{9}{5} + \binom{9}{6} + \binom{10}{7} = \binom{11}{7}$$

نکته:

سرعت گلوله در نقطه A و سرعت گلوله در نقطه B را محاسبه می‌کیم:

$$v_A = -2g\Delta y_A \Rightarrow v_A = -2 \times 10 \times -8 = -40 \frac{m}{s}$$

$$v_B = -2g\Delta y_B \Rightarrow v_B = -2 \times 10 \times -24 = -70 \frac{m}{s}$$

چون حرکت شتابدار است، سرعت متوسط برابر است با:

$$v_{av} = \frac{v_A + v_B}{2} = \frac{-40 - 70}{2} = -55 \frac{m}{s} \Rightarrow |v_{av}| = 55 \frac{m}{s}$$

۴ ۱۶۵

$$F_{net} = ma \Rightarrow \begin{cases} F = \lambda m \\ F + 10 = \lambda(m + 2) \end{cases} \Rightarrow \lambda m + 10 = \lambda m + 12$$

$$\Rightarrow 2m = 2 \Rightarrow m = 1 \text{ kg}$$

$$F = \lambda \times 1 = \lambda N$$

$$F_{net} = ma \Rightarrow \Delta F = (m + 4)a \xrightarrow[m=1 \text{ kg}]{F=\lambda N} \Delta \times \lambda = (1 + 4)a$$

$$\Rightarrow \Delta \times \lambda = \Delta a \Rightarrow a = \lambda \frac{m}{s^2}$$

با توجه به نمودار سوال، شبی خط مماس بر نمودار در

لحظه $t = 2s$ افقی است، بنابراین سرعت متحرك در این لحظه برابر صفر است.

حال می‌توانیم شتاب حرکت متحرك را به دست بیاوریم:

$$\Delta x = \frac{1}{2}at^2 + v_0 t \xrightarrow{t_1 = 2s} -27 = \frac{1}{2} \times a \times 9 + 0$$

$$\Rightarrow a = -6 \frac{m}{s^2}$$

با استفاده از رابطه $F_{net} = ma$ ، نیروی خالص وارد بر متحرك برابر است با:

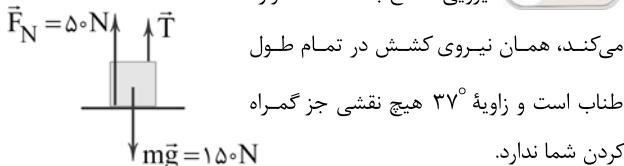
$$F_{net} = ma \Rightarrow F_{net} = 50 \times (-6) = -300 \text{ N}$$

$$\Rightarrow |F_{net}| = 300 \text{ N} = 3 \text{ kN}$$

در تمامی عبارت‌های گفته شده، قانون اول نیوتون اتفاق

می‌افتد، یعنی نیروی خالص غیرصفری به آن‌ها وارد نمی‌گردد و تمایل به حفظ وضعیت خود دارند.

۴ ۱۶۸

$$T + F_N = mg \Rightarrow T + 50 = 100 \Rightarrow T = 50 \text{ N}$$

ابتدا نیروی اصطکاک ایستایی در

$$f_{s,max} = \mu_s \times F_N = \mu_s (mg - F_y)$$

$$\Rightarrow f_{s,max} = 0.5(100 - 6) = 0.5 \times 94 = 47 \text{ N}$$

استانه حرکت را محاسبه می‌کنیم:

شیب نمودار بیانگر ثابت فر است، بنابراین:

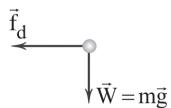
$$k = \frac{40 - 8}{8 - 4} = \frac{32}{4} = 8 \text{ N/cm} = 800 \text{ N/m}$$

با توجه به قانون سوم نیوتون و این‌که فر از هر دو طرف کشیده می‌شود، تنها نیروی 16N به آن وارد می‌گردد، بنابراین:

$$F = kx \Rightarrow x = \frac{16}{800} = \frac{2}{100} \text{ m} = 2\text{cm}$$

نیروی مقاومت هوا در بالاترین نقطه مسیر، افقی است، چون

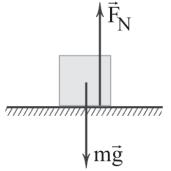
در این نقطه سرعت صفر است. نیروی وزن هم که همواره به سمت پایین است، پس در این حالت نیروی مقاومت هوا بر نیروی وزن عمود است.

$$F_{\text{net}} = \sqrt{F_d^2 + W^2} \Rightarrow F_{\text{net}} = \sqrt{F_d^2 + (mg)^2}$$

$$\Rightarrow \frac{F_{\text{net}}}{m} = \frac{1}{m} \sqrt{F_d^2 + m^2 g^2} = \sqrt{\left(\frac{F_d}{m}\right)^2 + g^2} = \sqrt{\left(\frac{1}{0.1}\right)^2 + 1^2}$$

$$\Rightarrow a = \sqrt{1^2 + 1^2} = \sqrt{2} = 10\sqrt{\frac{m}{s^2}}$$

اگر جسمی روی سطح افقی پرتاب

می‌گردد، در حین حرکت نیروی $\vec{F}$ حذف خواهد شد، بنابراین شتاب توقف جسم برابر است با:

$$F_{\text{net}} = ma \Rightarrow F - f_k = ma \xrightarrow{F=0} -f_k = ma \Rightarrow -\mu_k \times F_N = ma$$

$$\xrightarrow{F_N=mg} -\mu_k \times mg = ma \Rightarrow a = -\mu_k \times g$$

بنابراین شتاب توقف ثابت است. با توجه به رابطه به دست آمده برای شتاب، زمان و مسافت توقف به جرم جسم بستگی ندارد.

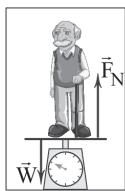
$$v = at + v_0 \Rightarrow 0 = at + v_0 \Rightarrow t = -\frac{v_0}{a} \Rightarrow \frac{t_2}{t_1} = \frac{\frac{1}{2}v_0}{v_0} = \frac{1}{2}$$

$$\Rightarrow \frac{t_2}{t_1} = \frac{1}{2}$$

$$v^2 - v_0^2 = 2a\Delta x \Rightarrow 0 - v_0^2 = 2a\Delta x \Rightarrow \Delta x = -\frac{v_0^2}{2a} \Rightarrow \frac{\Delta x_2}{\Delta x_1} = \frac{v_0^2}{v_1^2}$$

$$\Rightarrow \frac{\Delta x_2}{\Delta x_1} = \frac{1}{4}$$

دو نیروی $\vec{W}$ و $\vec{F}_N$ به شخص وارد می‌شوند. مقدار هر دو را می‌توانیم به راحتی محاسبه کنیم. مقداری که ترازو نشان می‌دهد عکس العمل نیروی $\vec{F}_N$ ، یعنی $\vec{F}'_N$ است که هماندازه با $\vec{F}_N$ است. اندازه نیروی وزن $W = mg = 70\text{N}$ است، چون $F_N < W$ است، شتاب به سمت $\vec{F}_N$ و به سمت بالا است.

$$F_{\text{net}} = F_N - W = F_N - mg = 840 - 700 = 140\text{N}$$

$$F_{\text{net}} = ma \Rightarrow 140 = 70a \Rightarrow a = \frac{140}{70} \text{ m/s}^2$$

چون $F_x < f_{s,\text{max}}$ است، جسم ساکن می‌ماند و اندازه نیروی اصطکاک وارد بر آن برابر با $f_s = 4\text{N}$ است. اگر نیرویی که از طرف سطح به جسم وارد می‌شود را با R نمایش دهیم، خواهیم داشت:

$$R = \sqrt{f_s^2 + F_N^2} = \sqrt{4^2 + 14^2} = \sqrt{16 + 196} = \sqrt{212}$$

$$\Rightarrow R = 2\sqrt{53} \text{ N}$$

بنابراین:

$$F_{\text{net}} = ma \Rightarrow F \cos 37^\circ - f_k = ma \xrightarrow{f_k = \mu_k (mg - F \sin 37^\circ)}$$

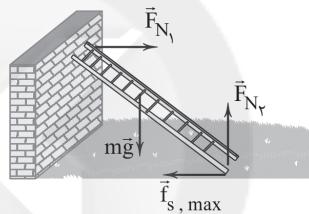
$$\Rightarrow F \cos 37^\circ - \mu_k (mg - F \sin 37^\circ) = ma$$

$$\Rightarrow 0.8F - \frac{1}{3}(30 - F \times \frac{6}{10}) = 30 \Rightarrow 0.8F = \frac{1}{3}(30 - \frac{6}{10}F)$$

$$\Rightarrow 0.8F = 10 - 0.2F \Rightarrow F = 10\text{N}$$

$$|F| = kx \Rightarrow 10 = 50x \Rightarrow x = \frac{1}{5} \text{ m} = 2\text{cm}$$

در ابتدا نیروهای وارد بر نردبان را رسم می‌کنیم:

حال با نوشتن برایند نیروها در راستای قائم، نیروی عمودی سطح زمین را حساب می‌کنیم:

$$F_{\text{net},y} = 0 \Rightarrow mg - F_{N2} = 0$$

$$\Rightarrow mg = F_{N2} \Rightarrow F_{N2} = 30 \times 10 = 300\text{N}$$

$$F_{\text{net},x} = 0 \Rightarrow F_{N1} = f_{s,\text{max}} \Rightarrow f_{s,\text{max}} = \mu_s \times F_{N2}$$

$$\Rightarrow f_{s,\text{max}} = 0.3 \times 300 = 90\text{N}$$

نیرویی که از طرف دیوار بر نردبان وارد می‌شود، همان نیروی $\vec{F}_{N1}$ است که اندازه آن برابر 90N نیوتون است.

در حالت اول، آسانسور ساکن است، در نتیجه:

$$F_{\text{net},y} = 0 \Rightarrow F_e - mg = 0 \Rightarrow F_e = mg \Rightarrow kx = mg$$

$$\Rightarrow kx_1 = 1 \times 10 = 10\text{N} \quad (1)$$

دقت کنید: طول نهایی فر 20cm است، نه تغییر طول فر، پس نمی‌توانیم x_1 را برابر 20cm قرار دهیم.

در حالت دوم، تغییر طول فر $25 - 20 = 5\text{cm}$ بیشتر از حالت قبل است، پس در این حالت تغییر طول فر بر حسب متر برابر با $x_2 = x_1 + 0.05$ است.

$$F_{\text{net},y} = ma \Rightarrow F_e - mg = ma \Rightarrow kx_2 = mg + ma$$

$$\Rightarrow k(x_1 + 0.05) = 1 \times 10 + 1 \times 3 \Rightarrow kx_1 + 0.05k = 13$$

$$\xrightarrow{(1)} 10 + 0.05k = 13 \Rightarrow k = \frac{13 - 10}{0.05} = 60 \text{ N/m}$$

۱۷۹ **۴** تکانه برابر با حاصل ضرب سرعت جسم در جرم جسم است، پس هر جا تکانه صفر شود، یعنی سرعت صفر شده است، پس تنها در لحظه t_1 سرعت صفر است.

شیب خط مماس بر نمودار $p-t$ بیانگر جرم در شتاب است (ma), که همان نیرو است، پس هر جا شیب خط مماس بر نمودار $p-t$ صفر شود، نیرو صفر شده و در نتیجه شتاب صفر می‌شود که این اتفاق تنها در لحظه t_1 اتفاق افتاده است.

۱۸۰ **۲** انرژی جنبشی جسم 25% کاهش یافته است، یعنی:

$$K_2 = \frac{3}{4} K_1$$

$$p_2 = \frac{3}{4} p_1 \quad \text{تکانه جسم } 50\% \text{ افزایش یافته است، یعنی:}$$

$$\text{حال با استفاده از رابطه } K = \frac{p^2}{2m} \text{ می‌توانیم نسبت } \frac{m_2}{m_1} \text{ را به دست بیاوریم.}$$

$$\frac{K_2}{K_1} = \left(\frac{p_2}{p_1}\right)^2 \times \left(\frac{m_1}{m_2}\right) \Rightarrow \frac{3}{4} = \frac{9}{4} \times \frac{m_1}{m_2}$$

$$\Rightarrow 1 = \frac{m_1}{m_2} \Rightarrow \frac{m_1}{m_2} = \frac{1}{3} \Rightarrow \frac{m_2}{m_1} = 3$$

۱۸۱ **۱** رابطه بین توان دستگاه و گرمای لازم برای مرحله اول و دوم را

تشکیل می‌دهیم:

$$P = \frac{Q}{t} \Rightarrow Q = Pt \quad (*)$$

مرحله اول: تبدیل یخ صفر درجه سلسیوس به آب C° :

$$Q_1 = mL_F + mc\Delta\theta_1 \xrightarrow{(*)} P_1 t_1 = mL_F + mc\Delta\theta_1$$

$$\Rightarrow m = \frac{P_1 t_1}{L_F + c\Delta\theta_1} \quad (I)$$

مرحله دوم: تبدیل آب C° به آب $50^{\circ}C$:

$$Q_2 = mc\Delta\theta_2 \xrightarrow{(*)} P_2 t_2 = mc\Delta\theta_2 \Rightarrow m = \frac{P_2 t_2}{c\Delta\theta_2} \quad (II)$$

بنابراین:

$$\xrightarrow{(I), (II)} \frac{P_1 t_1}{L_F + c\Delta\theta_1} = \frac{P_2 t_2}{c\Delta\theta_2}$$

$$\Rightarrow \frac{100 \times 2 \times 60}{336000 + 4200 \times (20 - 0)} = \frac{P_2 \times 30}{4200 \times (50 - 20)} \Rightarrow P_2 = 120W$$

$$\Delta P = 120 - 100 = 20W \quad \text{بنابراین:}$$

۱۸۲ **۳** بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) تابش گرمایی در دمای زیر C° 50° عمدتاً به صورت تابش فروسرخ است.

(۲) هرچه قوری تیره و مات‌تر باشد، تابش آن بیشتر و زودتر سرد می‌شود.

(۳) دلیل جریان‌های باد ساحلی، همرفت طبیعی است.

چون آسانسور از حال سکون شروع به حرکت کرده است، جهت حرکت هم‌جهت با شتاب و به سمت بالا می‌شود. مدت زمانی که طول می‌کشد تا آسانسور با شتاب ثابت، $4m$ به سمت بالا حرکت کند، برابر است با:

$$\Delta y = \frac{1}{2} at^2 \Rightarrow 4 = \frac{1}{2} \times 2 \times t^2 \Rightarrow t = 2s$$

۱۷۷

$$F_{net} = ma \Rightarrow mg - F_d = ma \xrightarrow{F_d = \frac{1}{4} mg} mg - \frac{1}{4} mg = ma$$

$$\Rightarrow \frac{3}{4} mg = ma \Rightarrow \frac{3}{4} g = a \xrightarrow{g = 10 \frac{m}{s^2}} a = 7.5 \frac{m}{s^2}$$

حال می‌توانیم با استفاده از رابطه سرعت - مکان در حرکت با شتاب ثابت، سرعت برخورد جسم با زمین را محاسبه کنیم:

$$v^2 - v_0^2 = 2a\Delta x \Rightarrow v^2 = 2 \times 7.5 \times 15 = 225$$

$$\Rightarrow v = 15 \frac{m}{s}$$

بنابراین گلوله با تندی $\frac{m}{s}$ 15 به سطح زمین برخورد می‌کند.

۱۷۸ **۲** ابتدا تکانه جسم را در دو لحظه $t_1 = 4s$ و $t_2 = 2s$ محاسبه می‌کنیم:

$$t_1 = 2s \Rightarrow p_1 = 4 + 8 + 2 = 14 \frac{kg \cdot m}{s}$$

$$t_2 = 4 \Rightarrow p_2 = 16 + 16 + 2 = 34 \frac{kg \cdot m}{s}$$

حال با استفاده از رابطه $K = \frac{P^2}{2m}$ ، انرژی جنبشی جسم در این دو لحظه را به دست می‌آوریم:

$$K_1 = \frac{(14)^2}{1} \Rightarrow K_1 = (14)^2$$

$$K_2 = \frac{(34)^2}{1} \Rightarrow K_2 = (34)^2$$

اکنون که انرژی جنبشی جسم در دو لحظه $t_1 = 2s$ و $t_2 = 4s$ را محاسبه کردیم، می‌توانیم تندی جسم در این لحظات را هم به دست آوریم:

$$K_1 = \frac{1}{2} mv_1^2 \Rightarrow (14)^2 = \frac{1}{2} \times \frac{1}{2} \times v_1^2 \Rightarrow v_1^2 = (14)^2 \times 4$$

$$\Rightarrow v_1 = 14 \times 2 = 28 \frac{m}{s}$$

$$K_2 = \frac{1}{2} mv_2^2 \Rightarrow (34)^2 = \frac{1}{2} \times \frac{1}{2} \times v_2^2 \Rightarrow v_2^2 = (34)^2 \times 4$$

$$\Rightarrow v_2 = 34 \times 2 = 68 \frac{m}{s}$$

بنابراین:

$$a = \frac{\Delta v}{\Delta t} = \frac{68 - 28}{2} = \frac{40}{2} = 20 \frac{m}{s^2}$$

۱۸۳

مجموع جرم آب بخارشده و یخ تشکیل شده برابر با جرم آب اولیه است، بنابراین داریم:

$$m_{بخار} + m_{یخ} = M \Rightarrow m_{بخار} = M - m_{یخ} \quad (*)$$

مولکول‌های سطحی آب برای تبخیر شدن نیاز به گرما دارند که این گرما را از مولکول‌های پایینی خود می‌گیرند، در نتیجه گرمایی که مولکول‌های سطحی آب گرفته‌اند تا تبخیر شوند با گرمایی که مولکول‌های زیرین از دست داده‌اند و یخ زده‌اند، با هم برابر است:

$$m_{بخار} \times L_F = m_{یخ} \times L_V$$

$$\frac{(*)}{(M-m_{بخار}) \times 80 = m_{بخار} \times 56} \Rightarrow m_{بخار} = \frac{M}{\Lambda}$$

اکنون درصد آب تبخیرشده را از رابطه زیر محاسبه می‌کنیم:

$$\frac{m_{بخار}}{m_{کل}} = \frac{\frac{M}{\Lambda}}{100} = \frac{12}{5}$$

۱۸۴

آنچه رسانش گرمایی در کل میله با قطعه اول میله برابر است.

$$H_1 = H_{کل}$$

$$\Rightarrow \frac{kA\Delta\theta_1}{L_1} = \frac{kA\Delta\theta_{کل}}{L_{کل}} \Rightarrow \frac{100-T_M}{80} = \frac{100-60}{200} \Rightarrow T_M = 6^{\circ}\text{C}$$

توجه کنید دما بر حسب درجه فارنهایت خواسته شده است، بنابراین:

$$F = 1.8\theta_M + 32 = 1.8 \times 60 + 32 = 140^{\circ}\text{F}$$

۱۸۵

فشار در سطح دریاچه را P_0 و در نقطه رها شدن حباب هوا را P_1 فرض می‌کنیم.

$$P_1 = P_0 + \rho gh = 1.0 + 1000 \times 1.0 \times 260 = 27 \times 10^5 \text{ Pa}$$

$$P_2 = 10^5 \text{ Pa}$$

با توجه به ثابت بودن دما می‌توان نسبت حجم حباب در دو نقطه و سپس نسبت شعاع حباب در دو نقطه را به دست آوریم:

$$\frac{P_1 V_1}{T_1} = \frac{P_2 V_2}{T_2} \Rightarrow 27 \times 10^5 \times V_1 = 10^5 \times V_2$$

$$V_1 = \frac{1}{27} V_2 \xrightarrow{V = \frac{4}{3}\pi R^3} R_1 = \frac{1}{3} R_2$$

مساحت جانبی کره از رابطه $A = 4\pi R^2$ به دست می‌آید، بنابراین:

$$A = 4\pi R^2 \Rightarrow \frac{A_2}{A_1} = \left(\frac{R_2}{R_1}\right)^2 = 9$$

۱۸۶

ابتدا آهنگ اتلاف گرما را بر حسب ژول بر ثانیه به دست می‌آوریم:

$$\frac{J}{min} \times \frac{1 min}{60 s} = 6 = آهنگ اتلاف گرما$$

یعنی در هر ثانیه به اندازه ۶ ژول از گرمای تولیدی دستگاه به محیط داده شده و تلف می‌شود.

$$Q_{اتلافی} = 1 \times t \quad (I)$$

گرمای لازم برای رسیدن دمای مخلوط به 25°C را به دست می‌آوریم:

$$Q_{مخلوط} = m_{یخ} L_F + (m_{آب} + m_{بخار}) \times c \times \Delta\theta$$

$$\Rightarrow Q_{مخلوط} = 1 \times 336000 + (1+1) \times 4200 \times (25-0) = 546000 \text{ J} \quad (\text{II})$$

گرمای تولیدی توسط دستگاه برابر با مجموع گرمای دریافتی توسط مخلوط و گرمای تلف شده است:

$$Q_{مخلوط} = Q_{آب} + Q_{بخار} \quad (\text{III})$$

$$Q_{آب} = Q_{مخلوط} \times t \quad (\text{IV})$$

$$\Rightarrow Q_{آب} = 546000 \times 100 = 5460000 \text{ J}$$

جرم یخ نهایی برابر با مجموع جرم یخ اولیه و جرمی از آب

است که در اثر از دست دادن گرما منجمد می‌شود:

$$m_1 + m' = 3400 \text{ g} \Rightarrow m' = 3400 - m_1 \quad (*)$$

گرمایی که جرم m' از آب از دست می‌دهد و منجمد می‌شود، برابر با گرمایی است که یخ از آب می‌گیرد تا دمای آن به صفر درجه سلسیوس برسد:

$$Q_{آب منجمد شده} = Q_{یخ}$$

$$\Rightarrow m' L_F = m_1 c \Delta\theta$$

$$\xrightarrow{(*)} (3400 - m_1) \times 336000 = m_1 \times 2100 \times (0 - (-10))$$

$$\Rightarrow m_1 = 3200 \text{ g} = 3.2 \text{ kg}$$

شیب نمودار تعییرات دما بر حسب مقدار گرمایی گرفته شده برای

یک جسم، برابر با $\frac{1}{C}$ است که ظرفیت گرمایی جسم می‌باشد. در نتیجه می‌توانیم با توجه به نمودار و شیب خط‌ها، ظرفیت گرمایی جسم در دو حالت جامد و مایع را حساب کنیم:

$$\frac{-y - (-4y)}{x - 0} = \frac{1}{C_{جامد}} \Rightarrow C_{جامد} = \frac{x}{3y}$$

$$\frac{0 - (-y)}{5x - 4x} = \frac{1}{C_{مایع}} \Rightarrow C_{مایع} = \frac{x}{y}$$

با توجه به رابطه $Q = C\Delta\theta$ می‌توانیم نسبت گرماهای لازم برای افزایش دمایا در دو حالت جامد و مایع را تشکیل دهیم:

$$\frac{Q}{Q_{کل}} = \frac{C_{جامد}}{C_{کل}} \times \frac{\Delta\theta_1}{\Delta\theta_2} = \frac{\frac{x}{3y}}{\frac{x}{y}} \times \frac{1^{\circ}}{3^{\circ}} = \frac{1}{9}$$

باید نسبت گرمای مورد نیاز برای ذوب جسم را به گرمای کل به

دست آورده:

$$\frac{Q}{Q_{کل}} = \frac{m L_F}{mc \Delta\theta_1 + mL_F + mc_{آب} \Delta\theta_2} \times 100$$

$$\Rightarrow \frac{Q}{Q_{کل}} = \frac{0 / 4 \times 336000}{0 / 4 \times 2100 \times 40 + 0 / 4 \times 336000 + 0 / 4 \times 4200 \times 60} \times 100$$

$$\Rightarrow \frac{Q}{Q_{کل}} = \frac{1}{2} \times 100 = 50\%$$

۱۹۷ ۳ جهت میدان مغناطیسی حاصل از هر سه سیم در محل بار،

درونسو بود، بنابراین با هم جمع می‌شوند و اندازه میدان برایند، سه برابر اندازه

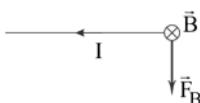
میدان حاصل از هر سیم است و جهت میدان برایند نیز درونسو است. پس جهت نیروی مغناطیسی وارد بر بار به سمت بالا بوده و اندازه آن برابر است با:

$$F = |q|vB\sin\theta = 20 \times 10^{-6} \times 1600 \times (3 \times 75 \times 10^{-3}) \times \sin 90^\circ \\ \Rightarrow F = 7.2 \times 10^{-3} \text{ N}$$

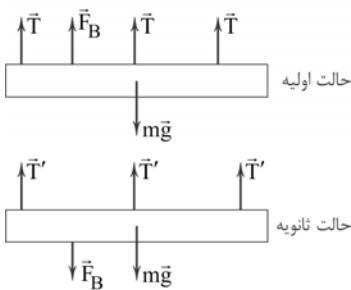
۱۹۸ ۱ به دلیل این‌که عدد نیروسانچه افزایش یافته، نیروی

مغناطیسی در حالت اول رو به بالا و در حالت دوم رو به پایین است و جهت

جریان ثانویه به شکل زیر است:

برای محاسبه اندازه $\vec{F}_B$ خواهیم داشت:

$$3T + F_B = mg \Rightarrow T = \frac{1}{3}mg - \frac{1}{3}F_B$$

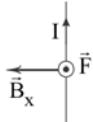
$$3T' = mg + F_B \Rightarrow T' = \frac{1}{3}mg + \frac{1}{3}F_B$$

$$T' - T = \frac{2}{3}F_B = 6 \Rightarrow F_B = 9 \text{ N}$$

۱۹۹ ۴ تنها مؤلفه x میدان مغناطیسی بر سیم نیرو وارد می‌کند.

$$F = B_x l I \sin 90^\circ = 2/4 \times 0/2 \times 150 \times 1 = 72 \text{ N}$$

جهت نیرو به شکل زیر است:

۲۰۰ ۳ اگر در حالتی که بردار سرعت بر میدان عمود است، نیروی وارد

بر بار را $\vec{F}$ فرض کنیم، خواهیم داشت:

$$F = |q|vB\sin 90^\circ = |q|vB$$

$$\left\{ \begin{array}{l} \theta_1 = 37^\circ \Rightarrow F_1 = |q|vB \times \sin 37^\circ = 0.6F \\ \theta_2 = 53^\circ \Rightarrow F_2 = |q|vB \times \sin 53^\circ = 0.8F \end{array} \right. \xrightarrow{\Delta F = 4N} 0.2F = 4$$

$$\Rightarrow F = 20 \text{ N}$$

در حالت سوم زاویه 30° است، بنابراین:

$$F_3 = |q|vB\sin 30^\circ = \frac{1}{2}F = 10 \text{ N}$$

۱۹۰ ۱ حجم میله ثانویه $\frac{1}{4}$ حجم میله اولیه و طول آن $\frac{1}{5}$ برابر طول میله اولیه است.

$$V_2 = \frac{1}{4}V_1 \Rightarrow A_2 L_2 = \frac{1}{4}A_1 L_1 \xrightarrow{L_2 = \frac{1}{5}L_1} A_2 = \frac{5}{4}A_1$$

برای مقایسه آهنگ رسانش در دو حالت خواهیم داشت:

$$H = \frac{kA\Delta\theta}{L} \Rightarrow \frac{H_2}{H_1} = \frac{A_2}{A_1} \times \frac{\Delta\theta_2}{\Delta\theta_1} \times \frac{L_1}{L_2} \Rightarrow \frac{H_2}{H_1} = \frac{5}{4} \times 12 \times 5 = 75$$

۱۹۱ ۲ سدیم از دسته مواد پارامغناطیسی و بیسموت از دسته مواد دیامغناطیسی است.

۱۹۲ ۱ ضرب اصطکاک، کمیتی بدون واحد است و واحد μ معادل تسلای متر بر آمپر است، پس واحد $\frac{\mu}{\mu}$ عکس واحد μ ، یعنی آمپر بر تسلای متر است.

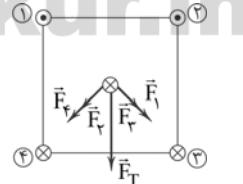
۱۹۳ ۲ ابتدا با رسم خطوط میدان مغناطیسی حاصل از سیم، جهت میدان مغناطیسی حاصل از سیم در محل بار را تعیین کرده و سپس با استفاده از قاعده دست راست و منفی بودن بار، جهت نیرو را تعیین می‌کنیم:

۱۹۴

$$\left\{ \begin{array}{l} B_{\text{حلقه}} = \frac{\mu_0 N_1 I}{R} \\ B_{\text{سیم‌لوله}} = \mu_0 \frac{N_2 I}{\ell} \end{array} \right. \Rightarrow \frac{B_{\text{حلقه}}}{B_{\text{سیم‌لوله}}} = \frac{1}{2} \times \frac{N_1}{N_2} \times \frac{\ell}{R} = \frac{1}{2} \times \frac{1}{2} \times \frac{1}{4} \\ \Rightarrow \frac{B_{\text{حلقه}}}{B_{\text{سیم‌لوله}}} = \frac{1}{16}$$

۱۹۵ ۴ نیروی بین دو سیم موازی حامل جریان اگر جهت جریان‌ها هم‌جهت باشد به شکل جاذبه و اگر مخالف باشد به شکل دافعه است. اگر برایند نیروها به شکل $\vec{j} = -48 \vec{F}$ باشد، باید برایند نیروها رو به پایین باشد و تنها در گزینه (۴) این وضعیت برقرار است:

۱۹۶

۱ برای این‌که الکترون بدون انحراف خارج شود، باید نیروی حاصل از میدان الکتریکی و میدان مغناطیسی یکدیگر را خنثی کنند. توجه کنید که حداقل بزرگی میدان مغناطیسی برای حالتی است که $\theta = 90^\circ$ باشد:

$$F_E = F_B$$

$$\Rightarrow |q|E = |q|vB\sin\theta$$

$$\xrightarrow{\theta = 90^\circ} \frac{|qV|}{E} = \frac{|qV|}{d} = vB_{\min} \Rightarrow \frac{40}{0/2} = 4 \times 10^5 \times B$$

$$\Rightarrow B = 5 \times 10^{-4} \text{ T} \Rightarrow B = 5 \text{ G}$$

$$\text{؟ mol NaHCO}_3 = 40 \times 10^{-3} \text{ g} \times \frac{31/5 \text{ g NaHCO}_3}{100 \text{ g}} = 1/5 \times 10^{-3} \text{ mol NaHCO}_3$$

$$\times \frac{1 \text{ mol NaHCO}_3}{84 \text{ g NaHCO}_3} = 1/5 \times 10^{-3} \text{ mol NaHCO}_3$$

هر مول Mg(OH)_2 با ۲ مول HCl و هر مول NaHCO_3 با ۱ مول HCl به طور کامل واکنش می‌دهند.

$$\text{？ mol HCl} = 2(3 \times 10^{-3}) + 1(1/5 \times 10^{-3}) = 7/5 \times 10^{-3} \text{ mol HCl}$$

$$\text{？ L HCl} = 7/5 \times 10^{-3} \text{ mol} \times \frac{1 \text{ L}}{0.02 \text{ mol}} = 0.375 \text{ L HCl}$$

Ba(OH)_2 یک باز قوی دو ظرفیتی است که هر مول از آن، دو مول یون هیدروکسید تولید می‌کند.

اگر محلول یک اسید ضعیف را n مرتبه رقیق کنیم، محلول به اندازه $\frac{1}{n}$ افزایش می‌یابد.

$$\Delta \text{pH} = \frac{1}{2} \log 100 = \frac{1}{2} \times 2 = 1$$

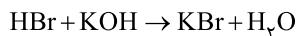
$$\text{ppm} = \frac{\text{گرم پتانس}}{\text{گرم محلول}} \times 10^6 \Rightarrow 11/2 = \frac{x \text{ g}}{8 \times 10^6 \text{ g}} \times 10^6 \quad ۲۱۰$$

$$\Rightarrow x = 8 \times 11/2 = 86 \text{ KOH}$$

$$\text{HBr} = \text{pH} = 2/4 \Rightarrow [\text{H}^+] = 10^{-2/4} = 10^{-0.5} = 10^{-0.5} \text{ mol.L}^{-1}$$

$$= 10^{-0.5} \times 10^{-0.5} \times 10^{-3} = 2 \times 10^{-3} = 4 \times 10^{-3}$$

$$\Rightarrow [\text{HBr}] = 4 \times 10^{-3} \text{ mol.L}^{-1}$$

$$\frac{4 \times 10^{-3} \text{ mol.L}^{-1} \times V(L)}{1} = \frac{86 \text{ g}}{1 \times 56} \Rightarrow V = 40 \text{ L HBr(aq)}$$

$$d = \frac{m}{V} \Rightarrow 10 \text{ kg.L}^{-1} = \frac{m}{40 \text{ L}} \Rightarrow m = 400 \text{ kg}$$

۲۱۱

$$\text{HI: pH} = 1/3 \Rightarrow [\text{H}^+] = 10^{-\text{pH}} = 10^{-1/3} = 10^{-0.33}$$

$$= \frac{1}{10^{0.33}} \times 10^{-1} = \frac{1}{2} \times 10^{-1} = 0.05 \text{ mol.L}^{-1}$$

$$\text{NaOH: pH} = 12/4 \Rightarrow \text{pOH} = 14 - 12/4 = 1/6$$

$$\Rightarrow [\text{OH}^-] = 10^{-1/6} = 10^{-0.167} = \frac{1}{10^{0.167}} \times \frac{1}{10^{0.167}} \times 10^{-1}$$

$$= \frac{1}{2} \times \frac{1}{2} \times 10^{-1} = 0.025 \text{ mol.L}^{-1}$$

از آن جا که برای خنثی کردن محلول حاصل به یک باز (Ba(OH)_2) نیاز

است می‌توان نتیجه گرفت که محلول حاصل اسیدی است. غلظت یون H^+ در این محلول برابر است با:

$$[\text{H}^+] = \frac{(0.05 \times 0.025) - (0.025 \times 0.04)}{0.06 + 0.04} = 0.02 \text{ mol.L}^{-1}$$

۲۰۱

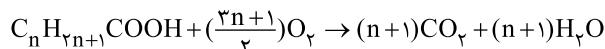
انحلال شمار زیادی از مواد آلی در آب مانند اسیدهای ضعیف به هر دو صورت یونی و مولکولی انجام می‌شود و به محلول چنین موادی، محلول الکترولیت می‌گویند.

۲۰۲

با افزودن مقداری اسید به آب مقطور، غلظت یون هیدرونیوم زیاد و غلظت یون هیدروکسید کاهش می‌یابد. با افزایش غلظت یون هیدرونیوم، pH کاهش می‌یابد. ثابت یونش آب نیز تنها به دما بستگی دارد و با افزایش یا کاهش مقدار اسید یا باز، مقدار آن تغییری نمی‌کند.

۲۰۳

معادله موازن شده واکنش سوختن کامل یک اسید چرب با فرمول کلی $\text{C}_n \text{H}_{2n+1} \text{COOH}$ به صورت زیر است:

مطابق داده‌های سؤال می‌توان نوشت:

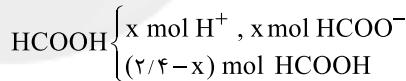
$$\frac{2n+1}{n+1} = \frac{13}{9} \Rightarrow n = 17$$

بنابراین فرمول شیمیایی اسید چرب به صورت $\text{C}_{17} \text{H}_{35} \text{COOH}$ و فرمول شیمیایی صابون جامد تهیه شده از آن به صورت $\text{C}_{17} \text{H}_{35} \text{COONa}$ است.

$$17(12) + 25(1) + 12 + 2(16) + 23 = 306 \text{ g.mol}^{-1}$$

هر چهار عبارت پیشنهاد شده درست هستند.

۲۰۵

مطابق داده‌های سؤال می‌توان نوشت:

$$x + x + (2/4-x) = 4L \times 0.75 \frac{\text{mol}}{\text{L}} \Rightarrow x = 0.6 \text{ mol}$$

$$\% \alpha = \frac{0.6}{2/4} \times 100 = 75\%$$

۲۰۶

$$[\text{C}_5\text{H}_11\text{COOH}] = 14/5 \frac{\text{g}}{\text{L}} \times \frac{1 \text{ mol}}{116 \text{ g}} = 0.125 \text{ mol.L}^{-1}$$

$$\text{pH} = 2/4 \Rightarrow [\text{H}^+] = 10^{-\text{pH}} = 10^{-2/4} = 10^{-0.5} = 10^{-0.5} \text{ mol.L}^{-1}$$

$$= (10^{-0.5})^2 \times 10^{-3} = 2 \times 10^{-3} = 4 \times 10^{-3} \text{ mol.L}^{-1}$$

$$[\text{H}^+] = \sqrt{M \cdot K_a} \Rightarrow [\text{H}^+]^2 = M \cdot K_a$$

$$\Rightarrow (4 \times 10^{-3})^2 = 0.125 K_a \Rightarrow K_a = 1/28 \times 10^{-4}$$

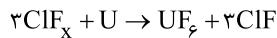
۲۰۷

$$\text{？ mol Mg(OH)}_2 = 40 \times 10^{-3} \text{ g} \times \frac{43/5 \text{ g Mg(OH)}_2}{100 \text{ g}} = 0.0125 \text{ mol Mg(OH)}_2$$

$$\times \frac{1 \text{ mol Mg(OH)}_2}{58 \text{ g Mg(OH)}_2} = 3 \times 10^{-3} \text{ mol Mg(OH)}_2$$

از آنجاکه شمار مول‌های ClF , ۳ برابر شمار مول‌های UF_6 است، معادله موازن شده واکنش به صورت زیر خواهد بود:

واضح است که $x = 3$ می‌باشد.

۲ ۲۱۷ هر ترکیب آلی بر اثر سوختن کامل، به اندازه شمار اتم‌های کربن، مول CO_2 و به اندازه نصف شمار اتم‌های هیدروژن، مول H_2O تولید می‌کند.

$$\text{?mol CO}_2 = \frac{21/12\text{g}}{44\text{g.mol}^{-1}} = 0.48\text{mol CO}_2$$

$$\text{?mol H}_2\text{O} = \frac{8/64\text{g}}{18\text{g.mol}^{-1}} = 0.48\text{mol H}_2\text{O}$$

از آنجاکه شمار مول‌های CO_2 و H_2O حاصل از سوختن این ترکیب آلی با هم برابر است می‌توان نتیجه گرفت که شمار اتم‌های هیدروژن این ترکیب، دو برابر شمار اتم‌های کربن آن است و به این ترتیب گزینه‌های (۱) و (۴) حذف می‌شوند.

مطابق داده‌های سؤال درصد جرمی Cl در ترکیب مورد نظر برابر است با:

$$\% \text{Cl} = \frac{12/75}{39/75} \times 100 = 31.25\%$$

درصد جرمی کلر در $\text{C}_4\text{H}_8\text{Cl}_2\text{S}$ و $\text{C}_4\text{H}_8\text{Cl}_2\text{S}$ به ترتیب برابر با $44/65$ و $37/12$ است.

۳ ۲۱۸ به جز عبارت اول، سایر عبارت‌ها درست هستند.

فریتس هابر در سال ۱۹۱۸ به دلیل تهیه آمونیاک از گازهای H_2 و N_2 برنده جایزه نوبل شیمی شد.

$$\text{CaCl}_3(\text{aq}): \text{ppm} = \frac{\text{حجم حل شونده}}{\text{حجم محلول}} \times 10^6 \quad \text{۳ ۲۱۹}$$

$$\Rightarrow 6660 = \frac{x\text{g}}{4000\text{g}} \times 10^6 \Rightarrow x = 26.64\text{g CaCl}_3$$

$$\text{?g Cl}^- = 26.64\text{g CaCl}_3 \times \frac{1\text{mol CaCl}_3}{111\text{g CaCl}_3} \times \frac{2\text{mol Cl}^-}{1\text{mol CaCl}_3}$$

$$\times \frac{35/5\text{g Cl}^-}{1\text{mol Cl}^-} = 17.04\text{g Cl}^-$$

$$\text{FeCl}_3(\text{aq}): \text{ppm} = \frac{\text{حجم حل شونده}}{\text{حجم محلول}} \times 10^6$$

$$\Rightarrow 6500 = \frac{y\text{g}}{2000\text{g}} \times 10^6 \Rightarrow y = 12\text{g FeCl}_3$$

$$\text{?g Cl}^- = 12\text{g FeCl}_3 \times \frac{1\text{mol FeCl}_3}{162/5\text{g FeCl}_3} \times \frac{3\text{mol Cl}^-}{1\text{mol FeCl}_3}$$

$$\times \frac{35/5\text{g Cl}^-}{1\text{mol Cl}^-} = 8.52\text{g Cl}^-$$

$$\text{ppm}_{\text{Cl}^-} = \frac{(17.04 + 8.52)\text{g}}{12000\text{g}} \times 10^6 = 2130$$

اکنون از رابطه زیر استفاده می‌کنیم:

$$\begin{aligned} \text{M}_{\text{H}^+} \cdot \text{V}_{\text{H}^+} &= \text{M}_{\text{OH}^-} \cdot \text{V}_{\text{OH}^-} \\ \Rightarrow 0.2 \times (0.6 + 0.4) &= \text{M}_{\text{OH}^-} \times 0.25 \\ \Rightarrow \text{M}_{\text{OH}^-} &= 0.08 \text{ mol.L}^{-1} \\ \Rightarrow [\text{Ba}(\text{OH})_2] &= \frac{1}{2} \times 0.08 = 0.04 \text{ mol.L}^{-1} \end{aligned}$$

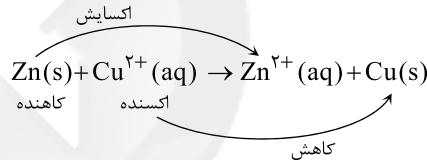
۳ ۲۱۲ روی کاهنده‌تر از آهن است بنابراین $\theta_3 > \theta_4$ خواهد بود. از طرفی میان نیغه‌های فلزی طلا و مس با محلول مس (II) سولفات هیچ واکنشی انجام نمی‌شود و در نتیج $C = 20^\circ$ $\theta_4 = \theta_2 = 0^\circ$ است.

۲ ۲۱۳ (۱) با یک تیغه مسی و تیغه‌ای دیگر مانند روی و با میوه‌ای مانند لیمو می‌توان نوعی باتری ساخت.

(۳) در گذشته برای عکاسی از سوختن منیزیم به عنوان منبع نور استفاده می‌شد.

(۴) در هر واکنش شیمیایی هنگامی که باز الکتریکی یک گونه (atom) مولکول یا یون مثبت تر می‌شود، آن گونه اکسایش یافته است.

۳ ۲۱۴ به جز عبارت آخر سایر عبارت‌ها درست هستند. معادله موازن شده واکنش فلز روی با یون‌های مس (II) به صورت زیر است:

از آنجاکه یون مس (II) آبی‌رنگ و یون روی، بی‌رنگ است، با گذشت زمان از شدت رنگ محلول کاسته می‌شود.

با فرض این‌که تمام فلز تولید شده (Cu) بر روی تیغه اولیه (Zn) رسوب کند، با گذشت زمان از جرم تیغه کاسته می‌شود، زیرا جرم مولی Cu کمتر از جرم مولی Zn است.

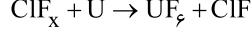
۲ ۲۱۵ عبارت‌های دوم و چهارم درست هستند.

بررسی عبارت‌های نادرست:

عبارت اول: اکسیژن با برخی فلزها مانند طلا و پلاتین واکنش نمی‌دهد.

عبارت سوم: در برخی از واکنش‌های اکسایش - کاهش افزون بر داده شده کتون، ارزی نیز آزاد می‌شود.

۴ ۲۱۶ مطابق داده‌های سؤال، معادله موازن شده واکنش موردنظر به صورت مقابل خواهد بود:

ابتدا حجم مولی گازها در دمای 91°C و فشار $2/66\text{ atm}$ را به دست می‌آوریم:

$$\underbrace{\frac{P_1 V_1}{T_1}}_{\text{STP}} = \underbrace{\frac{P_2 V_2}{T_2}}_{\text{}} \Rightarrow \frac{1 \times 22/4}{273} = \frac{2/66 \times V_2}{(91+273)} \Rightarrow V_2 = 11.2\text{L.mol}^{-1}$$

شمار مول‌های هر کدام از فراورده‌ها را به دست می‌آوریم:

$$\text{?mol ClF} = \frac{1/344\text{L}}{11.2\text{L.mol}^{-1}} = 0.12\text{mol ClF}$$

$$\text{?mol UF}_6 = \frac{14/0.8\text{g}}{352\text{g.mol}^{-1}} = 0.04\text{mol UF}_6$$

۴ ۲۲۴ به جز جرم و حجم که مقدار محلول را نشان می‌دهند، سایر بیزگی‌های یک محلول معین، در خواص آن مؤثرند.

۱ ۲۲۵ فقط مورد b درست مشخص شده است.

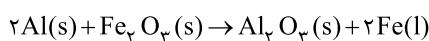
بررسی موارد نادرست:

a : تولید سدیم کربنات

c : تغذیه جانوران

d : مصارف خانگی

۱ ۲۲۶ معادله موازن‌شده واکنش ترمیت به صورت زیر است:

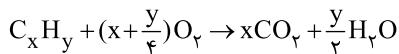
$$(2/9 + 2/1 + 1/8 + 1/3)g$$

$$\bar{R}_{\text{Al}} = \frac{27\text{g.mol}^{-1}}{(4 \times 60)\text{s}} = 1/25 \times 10^{-3} \text{mol.s}^{-1}$$

$$\bar{R}_{\text{Fe}} = \bar{R}_{\text{Al}} \Rightarrow \bar{R}_{\text{Fe}} = 1/25 \times 10^{-3} \text{mol.s}^{-1}$$

۲ ۲۲۷ فرمول مولکولی هیدروکربن مورد نظر را به صورت $C_x H_y$

نظر می‌گیریم. در این صورت معادله موازن‌شده واکنش سوختن کامل این هیدروکربن به صورت زیر خواهد بود:

$$\bar{R}_{O_2} = \frac{32\text{g}}{5} L \cdot min^{-1} = 1.6 L \cdot min^{-1} \equiv 18 L \cdot s^{-1}$$

$$\frac{\bar{R}_{O_2}}{\bar{R}_{C_x H_y}} = \frac{x + \frac{y}{4}}{1} \Rightarrow \frac{18}{2} = x + \frac{y}{4} \Rightarrow x + \frac{y}{4} = 9$$

در بین گزینه‌ها فقط فرمول $C_7 H_8$ با رابطه $x + \frac{y}{4} = 9$ هم‌خوانی دارد.

۴ ۲۲۸ محلول بنفسنگ پتابلیم پرمگنات با یک اسید آلی در دمای اتاق به کندی واکنش می‌دهد، اما با گرم شدن، محلول به سرعت بر رنگ می‌شود.

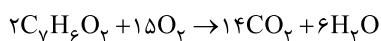
۲ ۲۲۹ ۱) ترکیب آلی مورد نظر همان بنزوییک اسید ($C_7 H_6 O_2$) است.

$$\frac{7(4) + 6(1) + 2(2)}{2} = 19$$

۲) شمار جفت الکترون‌های ناپیوندی

بنابراین نسبت مورد نظر برابر با $\frac{19}{4}$ است.

۱ ۲۳۰ معادله موازن‌شده واکنش سوختن کامل بنزوییک اسید به صورت زیر است:

$$\frac{\bar{R}_{CO_2}}{\bar{R}_{H_2 O}} = \frac{14}{6} = \frac{7}{3}$$

۴ ۲۲۰ فرمول شیمیایی کلسیم هیدروژن فسفات و آمونیوم نیترات به ترتیب به صورت $CaHPO_4$ و NH_4NO_3 است. نسبت شمار اتم‌ها به شمار عنصرها در این دو ترکیب به ترتیب برابر $\frac{7}{4}$ و $\frac{9}{3}$ است.

$$\frac{a}{b} = \frac{\frac{7}{4}}{\frac{9}{3}} = \frac{7}{12}$$

۲ ۲۲۱ از رابطه زیر استفاده می‌کنیم:

$$\frac{(\text{چگالی محلول})(\text{درصد جرمی})}{(\text{HNO}_3)} = \frac{10}{\text{جرم مولی حل شونده}} \text{[غلظت مولی]} \\ = \frac{10 \times 70 \times 1/4}{63} \approx 15/55 \text{mol.L}^{-1}$$

۱ ۲۲۲ معادله موازن‌شده واکنش موردنظر به صورت زیر است:
 $2K_3PO_4(s) + 3CaCl_2(aq) \rightarrow Ca_3(PO_4)_2(s) + 6KCl(aq)$
 [فرآورده محلول] [رسوب]

بررسی گزینه‌ها:

$$1) ?g Ca_3(PO_4)_2 = 40.0 g CaCl_2(aq) \times \frac{15 g CaCl_2}{100 g CaCl_2(aq)}$$

$$\times \frac{1 mol CaCl_2}{111 g CaCl_2} \times \frac{1 mol Ca_3(PO_4)_2}{3 mol CaCl_2} \times \frac{210 g Ca_3(PO_4)_2}{1 mol Ca_3(PO_4)_2} \\ \approx 55/85 g Ca_3(PO_4)_2$$

$$2) ?mol KCl = 40.0 g CaCl_2(aq) \times \frac{15 g CaCl_2}{100 g CaCl_2(aq)} \\ \times \frac{1 mol CaCl_2}{111 g CaCl_2} \times \frac{6 mol KCl}{3 mol CaCl_2} \approx 1/0.8 mol KCl$$

$$3) ?ion PO_4^{3-} = 40.0 g CaCl_2(aq) \times \frac{15 g CaCl_2}{100 g CaCl_2(aq)} \\ \times \frac{1 mol CaCl_2}{111 g CaCl_2} \times \frac{2 mol K_3PO_4}{3 mol CaCl_2} \times \frac{1 mol PO_4^{3-}}{1 mol K_3PO_4}$$

$$\times \frac{6/0.2 \times 10^{-3} ion PO_4^{3-}}{1 mol PO_4^{3-}} = 2/17 \times 10^{-3} ion PO_4^{3-}$$

۴) مجموع ضرایب اجزای واکنش پس از موازن‌هه برابر با ۱۲ است.

۳ ۲۲۳

$$?g Na_3PO_4 = 0/25 mol \times \frac{164 g}{1 mol} = 41 g Na_3PO_4$$

$$\frac{\text{جرم حل شونده}}{\text{جرم محلول}} = \frac{41 g}{(41+159)g} \times 100 = 20/5$$

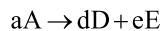
$$[Na_3PO_4] = \frac{0/25 mol}{0/159 L} \approx 1/57 mol.L^{-1}$$

* مطابق فرض سؤال از تغییر حجم آب چشم‌پوشی می‌شود. از طرفی چون چگالی آب به تقریب $1 g.mL^{-1}$ است حجم محلول را معادل حجم حلال و برابر $159 mL$ در نظر گرفتیم.

۱ ۲۳۱ با گذشت زمان غلظت A کاهش و غلظت‌های D و E افزایش

می‌یابد. به این ترتیب A واکنش‌دهنده و دو ماده دیگر، فراورده هستند.

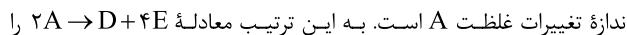
یک باره زمانی را می‌توان به دلخواه انتخاب کرد. ما بازه زمانی ۰ تا ۳۰۰ ثانیه را

$$|\Delta[A]| = |\frac{۰/۰ ۱۲۰ - ۰/۰ ۲۰۰}{۳۰۰}| = ۰/۰ ۰۸۰$$

$$\Delta[E] = ۰/۰ ۱۶۰ - ۰ = ۰/۰ ۱۶۰$$

$$\Delta[D] = ۰/۰ ۰۴۰ - ۰ = ۰/۰ ۰۴۰$$

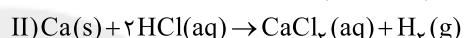
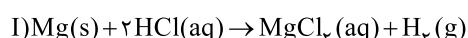
واضح است که تغییرات غلظت E، چهار برابر تغییرات غلظت D و دو برابر

می‌توان به واکنش مورد نظر نسبت داد.

$$\frac{\text{مجموع ضرایب فراورده‌ها}}{\text{ضرایب واکنش‌دهنده‌ها}} = \frac{۱+۴}{۲} = \frac{۵}{۲}$$

۴ ۲۳۲ هر دو فلز Mg و Ca با محلول HCl واکنش می‌دهند.

اگر جرم فلز منیزیم را برابر a گرم در نظر بگیریم، جرم فلز کلسیم برابر با ۱۰۰-a گرم خواهد بود.

$$\text{I (واکنش)} \frac{a \text{ g Mg}}{۱\times ۲۴} = \frac{m_۱ \text{ g H}_۲}{۱\times ۲} \Rightarrow m_۱ = \frac{a}{۱۷} \text{ g H}_۲$$

$$\text{II (واکنش)} \frac{(۱۰۰-a) \text{ g Ca}}{۱\times ۴۰} = \frac{m_۲ \text{ g H}_۲}{۱\times ۲} \Rightarrow m_۲ = \frac{۱۰۰-a}{۲۰} \text{ g H}_۲$$

مطابق داده‌های سؤال می‌توان نوشت:

$$\bar{R}_{\text{Mg}} = \frac{\left(\frac{۶۰}{۲۴}\right) \text{ mol}}{۴ \text{ min}} = ۰/۶۲۵ \text{ mol} \cdot \text{min}^{-۱}$$

۲ ۲۳۳ عبارت‌های سوم و چهارم درست‌اند.

بررسی عبارت‌های نادرست:

Konkur.in

عبارت اول: لیکوپن نوعی بازدارنده است و در خوراکی‌هایی مانند هندوانه و گوجه‌فرنگی وجود دارد.

عبارت دوم: مصرف خوراکی‌های محتوی لیکوپن سبب خواهد شد که رادیکال‌ها به دام بیفتدند تا با کاهش مقدار آن‌ها از سرعت واکنش‌های ناخواسته کاسته شود.

۲ ۲۳۴ بررسی عبارت‌های نادرست:

ب) سهم تولید گاز گلخانه‌ای کربن دی‌اکسید در ردپای غذا به مراتب بیشتر از سوختن سوخت‌ها در خودروها، کارخانه‌ها و ... است.

پ) هر مولکول از چربی ذخیره‌شده در کوهان شتر (C₅₇H₁₁₀O₆) دارای ۶ اتم اکسیژن است.

۳ ۲۳۵ در ساختار کلسترول که به صورت زیر است، یک حلقه پنج کربنی و سه حلقه شش کربنی وجود دارد.

